

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212. 312405 Telephone No. 2544.

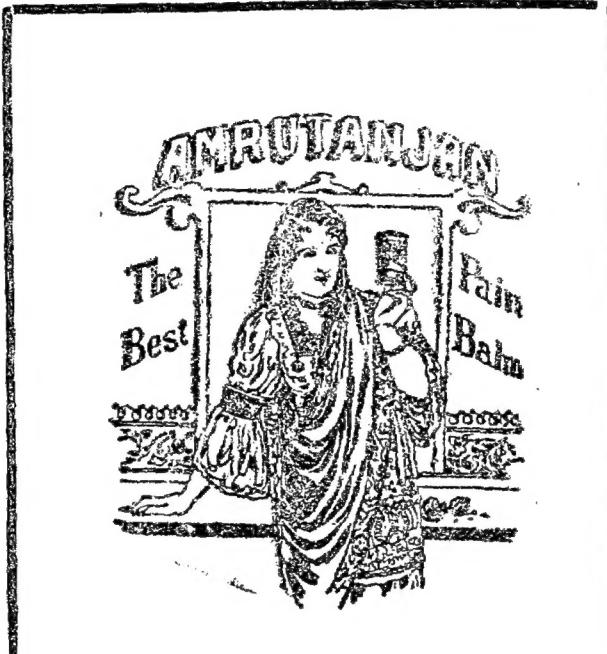
సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నెవ్వంబరు నెల 3-వ తేది మంగళవారము { సందింక ౧౨౦
Vol. 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ అమావస్య { No 128

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



అమృతంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నకా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది
అమృతంజనం డిప్లో
6, 7 తంబు కెట్టిపీథి, మద్రాసు
తేక
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం

విమితిదే

మచివీపట్టణం

మంచి ఏజంట్లు కావలెను
వివరములకు కార్యదర్శి శేర వ్రాయండి

డాక్టరు కోకా
అచార్యబలరావు,
యం. బి. సి.
హెచ్. బి. డి. టి.
గుం. లింగప్పారావు
మేనేజింగు
డాక్టరు.

ఈ కంపెనీలోనే
భిమానేసి ఆంధ్రా
భ్యుదయమునకు
తోడ్పడుడు

సంతాననిరోధము
గుణదోషవిచారణ
(Birth Control)
ఇది యొక అపూర్వగ్రంథము. ఆంధ్రపత్రిక, సమదర్శిని,
స్వరాజ్య, జస్టిస్, హిందూపత్రిక, కాంగ్రెస్ పత్రికల
మెప్పుడు బొందినది. కొలది ప్రతులే గలవు. ఆకాశం గాకుండా
వెంటనే కొనుడు. ప్రతివారూ తప్పక నదిని తీరవలెను. వలయు
వారు ఆర్థరూపాయి ఖరీదుగల పోస్టేజీ స్టాంపులను బంపుడు.
జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.
88, అక్కరూసా హోటలింగ్, ట్రిస్టి కేసు, మద్రాసు.

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయండి.
రూ 1-0-0; 2 ప్రశ్నలకు రూ 0-4-0; 3 ప్రశ్న వ్రాయు రూ
పాను తెలుపవలెను.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు విని, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

2 చాలసుధ (రిజిస్టర్)
మద్రాసు, పరంగల్, బెజవాడ, మొదలగు పట్టణముల
యందలి ధర్మవైద్యశాలయందు సుమారు 10 వేలమంది చంటి
బిడ్డలకు వాడబడి అమోఘములైన గుణముల నిచ్చియున్నది.
చంటిబిడ్డలకు దివ్యానుభవము. సీసా 1 కి రు 1-0-0. 185
డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి
"మామిడి ఆంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
రకములున్నా యితర ఫల, పుష్ప, పుష్పాదులు అమృతము
నకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.
రావు చిన్నారావు & సన్సు
రామల్ సర్కిల్, కడియం, తూర్పు గోవాపరిషత్.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 3-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

మనుమ తెనాలిది ,, 45 కలకు 12 8 0 12 12 0

నల్లారిది ,, డిల్ 42 ,, 18 4 0 14 0 0

ఫిల్లి ,, డిల్ 46 ,, 15 8 0 16 8 0

కాగులు క. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

శుభ్యలు ,, ,, 21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

సెనగలు ,, డిల్ 15 8 0 17 8 0

సెనలు ,, డిల్ 16 0 0 17 8 0

మినుములు ,, డిల్ 17 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 8 10 0 0

3. సూనెవస్తువులు

శుభ్యలసూనె కా 1-కి ,, 185 0 145 0 0

సయ్యులు కా 1-కి ,, 12 0 0 19 0 0

శేరు సెనగవస్తు కా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0

శేరు సెనగసూనె కాగుక కా 1-కి ర 104 మినుకసూనె 96

అమడము కా 1-కి 96 0 0 98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయవస్తు కా 1-కి 119 0 0 122 0 0

కూరవస్తు ,, 65 0 0 67 0 0

మిరవకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-కి 95 0 0 105 0 0

దనియాల ,, కా 1-కి 82 0 0 42 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజుగు 1-కి ర 40 50

దెల్లము కా 1-కి ర 28 8 0 49 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 25 0 0 25 4 0

మిరవండు కా 1-కి ,, 80 0 0 40 0 0

5. ఇనుము

కట్టరక కా 1-కి

,, 88 0 0 84 0 0

చరం

,, 27 0 0 84 0 0

కవుండు

,, 82 8 0 85 0 0

6. నూలు

నం 20 దెన్ని సింహాయాకె ర 7 15 0

నం 6 ,, కటారి ,, 5 0 0

నం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నం 40 కామ్యురు 10 పా

,, 10 7 8

నం 20 1/2 రెట్టలేడి ,, 5 0

నం 40 రాడి ,, 1 1 0

నం 4 దెన్ని మసీదు ,, 4 12 8

7. రోహములు

కండి 100 కులం 1-కి ర 56 8 0 59 0 0

బంగారుకులం 1-కి ,, 21 8 0 21 14 0

వనరు 1-కి 18 9 6

ఇత్తడి కా 1-కి ,, 258 0 0 258-0-

కాగి కా 1-కి ,, 815 0 0 818-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు సిల్వర్ రంగులు అతివరంగు, సింహాయాకె

పెసా 1-డిగ్రీలు 200 కి ర 47 0 0

పిల్లరంగు 1 కి 1 10 0

1 1/2 రంగులు 1 10 0

2 1/2 రంగులు 1 10 0

3 1/2 రంగులు 1 10 0

4 1/2 రంగులు 1 10 0

బిల్లులు పాన్లుసాగ్-కె-కె అనగా (బిల్లు-రెడ్డు)

కాగి 8 కి 2 0 0

కాగి 4 కి 2 0 0

వృత్తాంతలేఖలు

గుంటూరు

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 2 :—సెప్టెంబరు మాసమున
యు సెవన్సు కేసులు లేని కారణముచేతను ఆ గౌరవము సకృ
త్తుగ లభించుటచేతను నేడు 11 గంటలకు కోర్టులో న్యాయ
వాదులందఱును సమావేశమైనపుడు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు
కే. ఎం. కృష్ణారావు పంతులుగారు జిల్లాజడ్జి వి.వి. రావుగారికి
తెల్లని చేతోడుగుల నొసంగిరి. ఆ సమయమున వారు ప్రసం
గించుచు యిట్టి సెవన్సు లేనిమాసము దుర్లభమనియు యిది
వరలో జడ్జి కు కృత్యక్, జడ్జి కు వాల్సుగార లిచ్చు జడ్జికుగ
నున్న పుడుసంభవించెననియు యిప్పుడు మరల నట్టిదిసంభవించుట
యతి ముదావహమనియు దెల్పి తోడుగులను సమర్పించిరి.

జడ్జిగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు వందనముల నర్పించి
యిటుల నొకమాసము లేకున్న సంతసింపవలసిన విషయముకాదని
యు అటుల కొన్ని మాసములున్న శుభమనియు దెల్పి మరల
నొకసారి కృతజ్ఞతను దెల్పిరి.

తాలూకాబోర్డు యెన్నికలు

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు మంగళగిరి ఫిర్కాయెన్నికలు
అను కిరీ కను నామినేషనుల విషయమై ఆంగ్లప్రతిక ఆగస్టు
30-వ తేదీని కొ. రా. గారు వ్రాసిరిగాని యింకను స్కూర్
టిసియైనవిదప ఫలితములు ప్రకటించినటుల దెలియుటలేదు.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

సనాతన ధర్మావలంబులగు స్త్రీలు వివాహ
పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ శాసనములను
నిషేధించుట

దెజవాడ, గురుకులశ్రమము తరఫున 29-8-29 తేదిన
దెజవాడలో శ్రీ గోంట్లవారి మేడలో “బాలికా వివాహ
చంద్రికాది” గ్రంథకర్తయైన ఇంద్రకిలాద్రిపై సంస్కృత పాఠ

కాలాపాపకురాలును అగు శ్రీరాయప్రోలు శేషసోమదేవమ్మ
గారి అధ్యక్షతక్రింద సనాతన ధర్మావలంబులగు స్త్రీలసభ జరుప
బడెను. రమారమి 200 మంది స్త్రీలు సభకు వచ్చిరి. అధ్యక్షు
రాలు మన్వాదిధర్మశాస్త్రముల ననుసరించియు గృహ్యసూ
ముల ననుసరించియు వివాహసంస్కారముయొక్క పాత్ర స్త్రీ
మునుగూర్చియు పవిత్రతనుగూర్చియు ముచ్చటించి బాలికా
వివాహములే శ్రేష్ఠములనియు, రజస్వలవివాహములు శాస్త్ర
విరుద్ధములు అనర్థకరములు ననియు యుక్తిపూర్వకముగ నిరూ
పించి, ప్రకృతము చర్చలోనున్న కారదా వివాహశాసనము
గౌరుగారి పునస్సంధాన వయోనిర్ణయశాసనము సనాతన ధర్మ
విరుద్ధములు కావున త్రోసివేయవలసినవి ఖండితముగా చెప్పిరి.
ఈ విషయములలో స్త్రీల యభిప్రాయములు తీసికొనబడలేద
నియు స్త్రీలు తమతరఫున శాసనసభల కెవరిని సభ్యులుగ
బంపలేదనియు కావున శాసనసభాసభ్యు లిట్టి సంఘ అనర్థకర
ములగు శాసనముల జేయుటకు అధికారము లేనివారనియు
జెప్పిరి. మరికొందరుగూడ మాటలాడిరి. ఇంతవరకు స్త్రీలు
సభలకు రానిలసిన యవసరమే రాలేదనియు పూర్వము స్త్రీలను
రక్షించుభారము బురుగులు వహించుచుండెడివా రనియు
ఇప్పుడు పురుషులే యిట్టి యవమానకరములు అనర్థకరములు నగు
శాసనములను బయలుపెట్టుటచే స్త్రీలు తమ యభిప్రాయము
లను దైర్యముతో జెప్పుకొనవలసిన యవసరము వచ్చినదనియు
ముచ్చటించిరి. అనంతర మీక్రింది తీర్మానము అందరిచే నామో
దింపబడియెను.

“అనాదికాలమునుండియు వచ్చుచున్న సనాతనధర్మ
మునకు విరుద్ధములగుటచే, కారదా గారి వివాహశాసనమును
గౌరుగారి పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ శాసనమును సర్వదా
నిషేధింపవలసినవియు ఇప్పుడు శాసనసభలలో సభ్యులుగా
నున్న సంఘసంస్కరణ పరాయణులు తమసభ్యత్వమును వదలి
వేయవలసినవియు, ప్రజ లికముందు సంఘసంస్కరణ పరాయణు
లగువారిని శాసనసభ్యులుగ నెన్నుకొనగూడదనియు, యీసభవా
రభిప్రాయపడుచున్నారు.”

ఉపపాదకులు— శ్రీమతి కోట సీతమ్మగారు.

ఆమోదకులు— శ్రీమతి గోంట్ల లక్ష్మీకాంతమ్మగారు.

(ఒకవిలేఖరి)



ఎరాస్మిక్ సబ్బులోనున్న సాగనేమనగా ప్రతిదినమును
దానిని వాడుచున్నచో చర్మమునకు శాశ్వతమగు మేలు కలు
గును. అతిలందమై దీని గుచ్ఛమునకు పూ. దా. పు వ్య
శాకుమార్యమును పరిమళమునుగూడ కలవు.

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

ERASMIC PERFUMERS - LONDON

బాపట్ల, రేపల్లెతాలూకాల

అద్దంకి డివిజన్

గ్రామపంచాయతీమహాసభ-బాపట్ల

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బాపట్ల తాలూకాలోను, రేపల్లె తాలూకాలోను, వంగోలు తాలూకా అద్దంకి డివిజన్ లోను వుండిన గ్రామపంచాయతీ సంఘములనుండి పలువురు పంచాయతీదార్లు పంచాయతీ కోర్టుల అగ్రాసనాధిపతులు ది 31-3-29 తారీఖున బాపట్ల బోర్డు హైస్కూలునందు మహాసభ జరిపిరి. ఆకాశభరెన్నకు శ్రీయుత పంగులూరి వెంకట నర సింహారావు గారిని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడుగాను, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు శ్రీ యుత బాగర్ల మాడి కుప్పస్వామి చౌదరిగారిని సభాధ్యక్షుని గను ఏర్పాటుజేసికొనిరి. అనేక గ్రామములనుండి పలువురు పంచాయతీదార్లు సభ జయప్రదముగా గావించుటకు వచ్చి యుండిరి. పట్టణమందుండిన తహశీలుదారు గారగు లెల్లంకొండ కృష్ణరావు పంతులుగారును, లోకత్ ఫండు అసిస్టెంటు యిం జనీయరుగారగు మాథ్యూగారును, తదితరులును సభయందుండిరి. గ్రామపంచాయతీలు తాలూకాబోర్డువారి అధికారమునుండి తొలగించి శ్రీయుత పంగులూరి నరసింహారావుగారిని ప్రత్యేకముగా గ్రామపంచాయతీలను సెలకొల్పుటకు అధికారమిచ్చిన తర్వాత వారు చురుకుగ పనిచేసే కడుశ్రద్ధతో ఘనము 38 గ్రామములయందు పంచాయతీ సంఘములు పెట్టించి నాటి సభకు కారకులును, ముఖ్యప్రోత్సాహకులుగ నుండిరి. వారి యుపన్యాసమునందు మదరాసు గ్రామపంచాయతీ యాక్టును సరళముగ ను విశాలముగ దీక్షతో ను అమలులో పెట్టి రాజధానియందంతటను గ్రామపంచాయతీలను వృద్ధిజేసిన శ్రీయుత రాయబహదూర్ గోపాలస్వామి అయ్యంగారిని గొప్పగా నుతించి వారిపేరు పంచాయతీసంఘ నిర్మాణముతో శాశ్వతముగా నుండుననిరి. గవర్న మెంటువారు ముందును పూర్వ ము రిజిస్ట్రారుజనరులుగా నుండిన యీ పై వుదహరించిన గోపాల స్వామి అయ్యంగారి మార్గమునే అవలంబించి విశాలవృద్ధయము తోను యీ పంచాయతీవిధానమునకు చేదోడై, వాటివ్యాప్తి కిని వృద్ధికిని సాధకముగ ధనసహాయమును పలుకుబడిని వినియోగించెదరని నమ్ముచున్నానని సెలవిచ్చిరి. గ్రామములు వెనుకటి వలె అన్ని విషయములందును సమృద్ధిగనుండి ప్రజలకు సహాయ కారి కావలెనని నూచించిరి. స్థానికస్వపరిపాలనము గ్రామ పంచాయతీ వృద్ధిలేనిది యెక్కువ ప్రయోజనకారికాదని నుడి విరి. అన్నిటికి మూలబీజము గ్రామము అని చెప్పిరి.

అనంతరము శ్రీయుత కుప్పస్వామి చౌదరిగారు ను మారు 45 నిమిషములు గ్రామపంచాయతీల ఆవశ్యకతనుగూర్చి యు వాటిని గ్రామమున స్థాపించుటచేత ప్రజలకు కలుగు ప్రయోజనమును గూర్చియు గంభీర ఉపన్యాసము గావించిరి. పంచాయతీదార్లు ముఖ్యముగా పల్లెటూళ్లయందుండు కత్తు స్వభావములను మరచి తమ సర్వశక్తులను ప్రాచీనపు గ్రామపద్ధతి వలెనే పరోపకారమునకును గ్రామకాంతికిని వృద్ధికిని వినియోగించవలెనని సెలవిచ్చిరి. గ్రామపంచాయతీలను తనజిల్లాలో అభివృద్ధికి తీసికొనివచ్చుటకు ప్రయత్నించెదననియు పంచాయతీలు స్వల్పములో స్వపరిపాలనావిధానమును ప్రజలకు అలవాటు చేయుచున్న వనియు చెప్పుచుండిరి. తరువాత విశేషకాలము దీర్ఘమైన కార్యక్రమము జరుగుటలో బాపట్ల రేపల్లెతాలూకాల అద్దంకి డివిజన్ పంచాయతీ సబ్ డిస్ట్రిక్టుకమిటీ విషయమును దాని సరిహద్దులను గూర్చియు కమిటీవృద్ధియును గూర్చియు, అధికారములను గూర్చియు కార్యనిర్వాహక సంఘములను గూర్చియు బడ్జెటును గూర్చియు తదితర సంగతులు సభలో చర్చింపబడి తీర్మానములు గావించ బడెను. పంచాయతీదార్లు తమ లోకజ్ఞానమును ఉత్సాహమును ఓర్పును విషయములను చర్చించుటయందు కనపరచిరి. 15 మంది తో ఒక కార్యనిర్వాహక సంఘము నరసింహారావుగారు కార్య దర్శిగా ఎన్నుకొనబడిరి. సభ్యులలో కరణం చిన్నయ్యగారు (కట్రపాడు) చెన్నపాటి రత్నయ్యగారు (కొమ్మూరు) వెలువెల్లి రాఘవయ్యగారు (గోగులమాడి)లావు వెంటుసుబ్బయ్యగారు (పెద నందిపాడు) చివుకుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు (చినగంజాము) నారప రాజు రామమూర్తిగారు (యింకొల్లు) తదితరులును గలరు.

కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు పనుల నిర్విఘ్నముగా సాగించుటకు యాక్రందివిధముగా డబ్బు ఏర్పాట్లుచేసిరి. (1) పంచాయతీ దార్లు నల్లరు 1-0-0 ప్రవేశ డెలివరీలు రుసుమును (2) పంచాయతీయొక్క సాధారణ సంవత్సరాదాయములో నూటికి 2½ వంతుననున్న (3) ప్రభుత్వమువారిచే పంచాయతీలకు నివ్వబడు విరాళములో చదువు సంబంధమైనదితప్ప మొత్తమునుండి నూటికి 2½ వంతుననున్న ఖర్చుపెట్టుటకు అధికారమును తీర్మానములకముగా యివ్వడమైనది.

ఖర్చుపెట్టవలసిన విషయములు:—పంచాయతీ స్థాపనలకును, వాటిని తనిఖీచేయుటకునుపంచాయతీల యింజనీరింగు పనులను పాఠశాలలును, తనిఖీచేయుటకును గ్రామపునర్నిర్మాణ సంబంధమైన పనులకై నూపర్ వైజర్లను ఓనర్ సీయర్లను మేస్త్రీలను బంట్లోతులను అవసరమైన యెడల జీతముతో కమిటీవారు నియమించుటకు తీర్మానింపడమైనది. కాలవ్యవధి లేక అగ్రాసనాధిపతిని ఉపఅగ్రాసనాధిపతిని, ఎన్నుకొనక త్వరలో రాబోవు కమిటీమీటింగుకు ఆపివేయడమైనది. శ్రీ కుప్పస్వామిచౌదరి గారికి వందనములతో నాటి సభ ముగిసెను.

ఆర్థరసాయనశాల

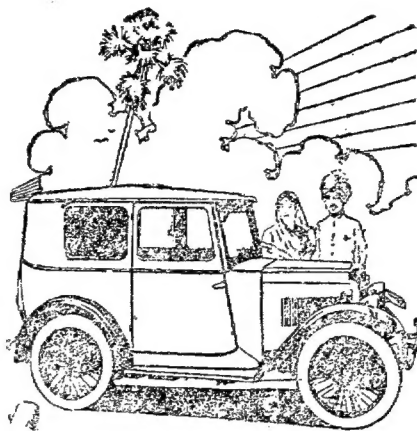
ముక్త్యాల (కృష్ణా)

ప్రశస్త మైనవి. శాస్త్రీయమైనవి. ఆయుర్వేదావధములు దొరకుచోటు. మీ కేమందు కావలసిననుమాకే వ్రాయుడు. కేటలాగు ఉచితము.

మా చెన్నపురి ఏజంటు-

కే. వి. శేషయ్య

8/15 నల్ల తంబిపేడి. తిరువలీక్కేడి, మద్రాసు



ప్రపంచ చక్రము

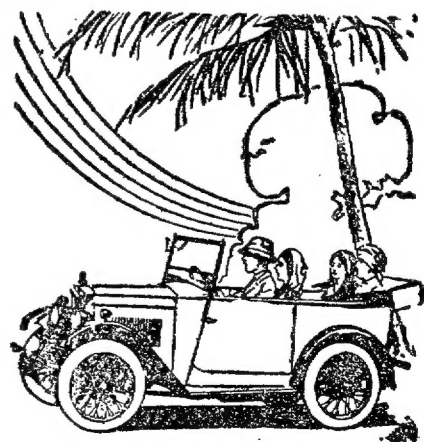
మోరిస్ మెనర్ సెలూన్ ధర రూ 2645. (ప్రధానపోర్టులందు)

మోరిస్ మెనర్

“బేబీ”కారు ఈ తరగతికి చేరినవాటిలో పూర్తిగా నూతన ఢక్కి-కి తొక్కి నున్నది. ఎక్కువ సౌకర్యమును గలిగించు 4 నీటరుది, చూపునకు రమ్యముగాను, బాటపైనను లేక గుట్టపైనను చక్కగా పోవును.

హద్దులో నుంచుటయందుగల సులభతయే దీనిలోగల ముఖ్యసుగుణము; సులభమైన గియరుమార్పు, తేలికయైన క్లచ్, బలము గలిగియుండుట, తక్షణమే 4 చక్రముల బ్రేకులు పనిచేయుట మొదలగునవి గలవు. గాలన్ 1-కి 45 మైళ్లు, నున్నని బాటపైన గంట 1-కి 55 మైళ్లుచొప్పున పోవును! ఈఅసాధారణమైన “బేబీ”ని మీరు ఒక సారి చూచి, ఒకసారి ప్రయాణముచేసి పరీక్షింపుడు.

చూచుట కెంత ఇంపుగా నుండునో నడుపుటకును అంత మనోహరముగా నుండును. మోరిస్ మెనర్ నందుగల పూర్తి ఉపకరములందు లూకాస్ ఎలక్ట్రిక్ లైట్ సింగు, హోరక్, స్పీడ్మీటరు, ఆటో మాటిక్ విన్ డు స్క్రీక్ వైపర్, డ్రైవింగు అద్దము, ప్రత్యేక చక్రములు ప్రైకులతో సహా; మో ఆబ్సార్బరులు, నెనుక చేతులు చక్కగా చాచి మార్చుటకు వీలైన ఆసనము, సెలూన్ కోచ్ వర్క్, బ్లూ లేక బ్రౌక్ ఫ్యాబ్రిక్, టూరర్ కోచ్ వర్క్, బ్లూ లేక బ్రౌక్ సెల్లూలాస్ మొదలగునవి చేరి యున్నవి.



మోరిస్ మెనర్ టూరర్ ధర రూ 2,395. (ప్రధానపోర్టులందు)

MORRIS

ప్రపంచ చక్రము
అడిసన్ అండ్ కో, లిమిటెడ్,
మద్రాసు, కల్కికోట.



మాధవరం

బ్రహ్మసమాజము

ఆగష్టు నెల 19 వ తేదీని బ్రహ్మసమాజసాపేక్ష దినముగా టచ్ సాయంకాలం 8 గంటలకు లక్ష్మీపురిలో రాములువారి కోనలయందు బహిరంగసభ జరుపబడెను. ఈశ్వరవిశ్వాసము కలిగి మనుష్యులు జీవితము గడపుటయే యధార్థజ్ఞాన మని శ్రీ యుత తమ్ముకొట్టి వీరన్నగారు మాట్లాడిరి. దివ్యజ్ఞానసమాజకు లగు తాటిమేటి కటుంబశాస్త్రిగారు మనుష్యులు బాహ్యపరం బరములగు మూఢాచారముల నన్ని మూఢాచారములయందే కాలము గడపుచుండుట నెఱవేసిన సత్యమును ఆనందమును పొందలేమన్నాడు. అందుకు సంగతులు చాలా విపులముగా వివరించెను.

20-8-29 తేదీని సమాజము హాలులో వుదయం 8 గంటలకు తమ్ముకొట్టి వీరన్నగారు యాశ్వరోపాసన గావించిరి. సనాతనమైన బ్రహ్మవిద్య మనుష్యులు జీవితములో నశించి పోవుటచేత వుపనిషత్తుకాలము నుండియు మనదేశము వుచ్చరించుచున్న బ్రహ్మధర్మము మృతావస్థలోనున్న భారతజాతికి జీవకరణత నుపకరింపగలదనే సంగతులు వుపన్యసించిరి.

28-8-29 తేదీనాయంత్రం 5 గంటలకు సమాజమందిరములో శ్రీకృష్ణ జన్మదినోత్సవము జరుపబడెను. ఈశ్వరోపాసన జరిపినతరువాత శ్రీకృష్ణుడు తనజీవితములో సత్యము, ప్రేమ, భక్తిమెదలనవి జరిపి ప్రజలకు మార్గదర్శి అయినాడనే సంగతులు మ. రా. శ్రీ గోపరాజు వెంకటసుబ్బారావు గారు వివరించెను.

(ఒక విలేఖరి)

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

మాఅనుపత్రియొక్క అభివృద్ధి

మా గ్రామములోని గవర్న మెంటు ఆసుపత్రి వెంటనే అభివృద్ధిగాంచవలెననే మాచనను సేసిదివరకే మీకు వ్రాసితిని. మాజిల్లా మెడికల్ ఆఫీసరుగారున్న తత్క్షణమే నరసాపురపు ఆసుపత్రి అభివృద్ధిచేయవలసిన అవసరమువచ్చినదని గవర్న మెంటుకు వ్రాయగా మా గ్రామములో బాలయ్యగారితోట అని పిలువబడు ప్రదేశములో నాల్గు ఎకరముల భూమిని తమకేచ్చెదరాయని గవర్న మెంటు వారు మాయూనియట్ బోర్డు వారి నడుగగా ఆ తోట ప్రజల కత్యంతోపయుక్తముగా నున్నదిగాన యిప్పుడనేరదని యూనియనుబోర్డువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఈ బాలయ్యగారితోట ఆసుపత్రికి ఆనుకూలముగానున్నదని జిల్లా హెల్త్ ఆఫీసరుగారు మెడికల్ ఆఫీసరుగారును సిఫారస్ జేసిరి. ప్రస్తుతము ఆసుపత్రి ఉన్నచోటనే ప్రక్కనిఉన్న కొంచెము తక్కువగా 2000 గజములుగల యింటిని కొనుటకు రూ. 14000లు యజమానులు కావలెననుచున్నారు గాన భరచాలపెచ్చుగా నున్నదని బాలయ్యగారితోటనే మెడికల్ ఆఫీసరుగారు సిఫారసుజేసిరి. ఇందువిషయమై మాపురజనులు పురమందిరమువద్ద సభజేసి బాలయ్యగారితోటలో ఆసుపత్రికట్టు ప్రయత్నమును మానవలసినదనియు జరూరుగా ఆసుపత్రిని ఉన్నచోటనే పెంపుజేయవలెననియు గవర్న మెంటువారిని కోరుచూ తీర్మానించి నలుగురు పెద్దమనుష్యులను గవర్న మెంటుతో స్వయముగా మాట్లాడి సంగతులను విశదపరచుటకుకూడా నియమించిరి.

భీమవరపునభ

ఈ సభనుగూర్చిన తంతుల నన్నిటిని చదివెతిని. జిల్లావోటర్ల సంఘకార్యదర్శిని చెప్పుకున్నవారి బదులు తంతులు జూచితిని. రెండు సంవత్సరములక్రిందట తాత్కాలికముగా నేర్పాటు గావించబడిన కార్యదర్శి యాపజ్జీవపుకార్యదర్శియైనకూడా పట్టాక్రింద అప్పటి సభవారు యిచ్చిరేపానాకు తెలియదు. లేక రెండు సంవత్సరములక్రిందటనే భీమవరం లో సభ రెండవసంఖ్య రిపోర్టును పరిశీలించుటకు జేయబడునని అప్పటిసభ్యులు నూత్నబుద్ధితో గ్రహించి అందుకుమాత్రము ప్రత్యేకము యీ కార్యదర్శిని పోషననదిగా యేర్పాటు జరిగినదోకూడా నాకు తెలియదు. ఆ కార్యదర్శి చెలిపిన ఆగష్టు 1927 తేదీ యనంతరము ఒక్క సభగాని ఒక్కతీర్మానముగాని జేయబడినదేమో తెలిసికొనవలయును. తరువాత అప్పటినుండియు జిల్లాలో ఎచ్చటెచ్చట ఉపసంఘములని కార్యదర్శియేరా

టు గావించినాడోకూడా తెలిసికొనవలయును. రెండు సంవత్సరములక్రిందట యీ కార్యదర్శిని మాత్రము అప్పటి సభవారు పుష్టిం చిత్రి శంకువలె యీ కార్యదర్శి త్వమును పుట్టిగాపట్టుకొని నేరూడుచుండుమనితో కూడా తెలిసికొనవలయును. అప్పుడుగాని యీతడు జిల్లావోటర్ల సంఘ కార్యదర్శియని భీమవరపు సభనుండి నచ్చి తంతునిచ్చినయర్థము ప్రజలకు తెలియదు. ఈతంతులయర్థ మేమనగా రెండవసంఖ్య ప్రజాళికలోని లోటుయని గ్రహించవలసియున్నది. ఒకరు చెప్పకనే యీతంతుల అల్లరివల్ల నున్న భీమవరములో బరిగిన యల్లరివల్ల నున్న ప్రజాళికలో లోటు ఉన్నదని తెలిసికొనవచ్చును. ఈలోటుసంగతిని గూర్చి నే నిదివరకే పత్రికలకు వ్రాసితిని. ఈజిల్లాలో నాల్గయిదు ప్రాజెక్టులు గయ్యారు భూమిని సాగులోనికి తెచ్చుటలో పనిజేయుచున్నవి, పనినిజేయ బూనుచున్నవి. అందులో ఒక ప్రాజెక్టుకు సదుపాయముగా రిపోర్టులోని హంతులుంటుచేత ఆప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన వారికే పజాళికను గవర్న మెంటువారు రామోదంపనననదనే కుతూహలమే యీతంతులన్నిటి యర్థము. భీమవరములో జరిగిన అల్లరినిగూర్చి నేవిన్న సంగతి నిచ్చట వ్రాసెదను. మీ ప్రత్యేకవిలేఖరి వ్రాసినట్లున్న శ్రీయుత జ్యోతుల సుబ్బారావుగారు తంతు నంపినట్లున్న తీర్మానము అధికసంఖ్యకులచే నామోదంపబడి వ్రాసుబడి సభ సమాప్తికి లేచిన వెంటనే మాడునాల్గు వందలమంది జనము తటాలున యొక్కడనుండియో పరుగిడుకొని వచ్చిన మీదట అనుకూల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన కలిదిండి వెంకట్రామరాజుగారు వీరిని ప్రజాళికకు అనుకూలరేనా యని చేతులెత్తనుజేసిరి. అప్పుడు శ్రీమోహన్ రామచంద్రారావుగారు సభ అయిపోయినది జెప్పి తప్పుకొని వెళ్ల బోయిరట. ఈఅల్లరిగాని లేక మరియే అల్లరిగాని జరిగినదో లేదో కాన్ఫరెన్సులో జరిగిన నిజవృత్తాంతమునంతయు అహ్వసమును గావించిన శ్రీ దండు నారాయణరాజుగారు గాని అధ్యక్షతన వహించిన రామచంద్రారావుగారు గాని నిజవృత్తాంతమును పత్రికలకు చెల్పబాధ్యతను వహించి యీతంతుల యర్థమును నిర్భయముగా బహిరంగపరచవలయునని నాకోరిక. కాన్ఫరెన్సు కాగానే నారాయణరాజుగారు రిపోర్టును పత్రికలకు పంపినచో యీతంతులకు తావు ఉండకనే పోనుగదా!

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

సెప్టెంబరు 1:—తూర్పుకృష్ణ జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క సమావేశము నిన్న సాయంకాలము, సంభుభవనమునందు, శ్రీయుత గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను.

కాంగ్రెసు ప్రచారమును గురించి విచారించబడి యీ క్రిందివిధముగ తీర్మానములు చేయబడెను. తీర్మానములందు ప్రధానాంశములు:

- (1) ఈ సంఘమువారు, కాంగ్రెసు ఆదేశము ననుసరించి, కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరును, తమ నిర్ణీతవిరాళమును (కోటాను, త్వరలో సంఘమునకు చెల్లించురు గాక యని, కోరుచున్నారు.
- (2) అభిల భారత హిందూస్థానీ సేవాదళమునకు, బందరునందోక కాఖాసంస్థను ఏర్పాటు చేయ నిర్ణయించి, దానికి తగిన శిక్షను పొందుటకు ఇద్దరు యువకులను ఇచ్చటి నుండి బెల్లముకు పంపుటకు తీర్మానించడ మయినది.

వై సంస్థగాను చందాలు వసూలు చేయుటకు, వల్లూరు రామారావుగారు, దూడగడపు నరసింహారావుగారు వీరితో చేరిన ఒక సంఘమును నియమించుచున్నాము. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఒక రాజకీయ గ్రంథ (ప్రధానముగ) భాండాగారమును ఏర్పాటుచేయ తీర్మానించడమయినది. అందుకుగాను శ్రీయుత భోగి పట్టాభిసేతారామయ్యగారు, కొడాలి ఆంజనేయులుగారు, జి. చలపతిరావుగారితో కూడిన ఉపసంఘమును నియమించుచున్నాము.

కాంగ్రెసుసంఘమున కొకభవనమును కొనుట అవసరమనియు అట్టిభవనమును 10,000 కు పొచ్చుగాని ద్రవ్యపరిమితి యందు కొనుటకు ఏర్పాటు చేయవలెననియు తీర్మానించుచున్నాము.

ఇందుకుతగినధనము వసూలుచేయుటకు శ్రీ భోగి పట్టాభిసేతారామయ్య, గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య, కొ. ఆంజనేయులు, బొబ్బా వెంకటేశయ్యగార్లతో కూడిన ఒక ఉపసంఘమును నియమించడమయినది. పిమ్మట, జిల్లాకుండు ఇంతవరకెన్నికలు జరిగిన ఫీర్కాలందు ఎన్నికలుజరుపుట కధికారము కార్యదర్శులకు ఇయ్యబడెను.

మరియు కాంగ్రెసుకు సభ్యులనుచేర్చుటకు ఒక ఉపసంఘము ఏర్పాటు చేయ బడెను. అందు, శ్రీ చలసాని బసవయ్య, చలసాని వెంకటేశ్వర జి. చలపతిరావు, వి.వి. గోపాలరావు, దూ. నరసింహారావు, పి.లక్ష్మీపతి శాస్త్రి, అ. నాగేశ్వరరావు, టి. ప్రసాదరావు, వి.రామారావు, ఉప్పలూరి ముత్తం రాజుగారలు సభ్యులుగ నియమించబడిరి.

అంతట ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు ప్రతినిధు లెన్నుకొనబడిరి. శ్రీయుత సరోజినీదేవి, శ్రీయుత ముట్నూరి కృష్ణరావుగార్ల పేర్లు, ఆంధ్ర మహాజన సభయొక్కయు, ఆంధ్ర మహాజనసభయొక్క అగ్యుత్తా సందర్భమందు నూచింపబడెను.

టపాయేర్పాటు

ఈయూరికి ఇకముందు టపా త్వరగా తెప్పించుటకు గాను, పోస్టులు డిపార్టుమెంటువారు, కొన్ని యేర్పాటులను ఆలోచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

కొందరు, మోటారు బస్సుద్వారా బెజవాడనుండి, బందరుకు టపా తెప్పించుటకు ఏర్పాటు చేయదగు ననియు, మరికొందరు, బెజవాడనుండి బందరుకు, టపా త్వరగా అందజేయుటకు, రైల్వే కంపెనీవారిద్వారా యేర్పాటు చేయుట ఉచితమునియు, స్కూలువారికి చుహజల్లు పంపినట్లును తెలియుచున్నది.

మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు

బందరు మ్యునిసిపలు కవున్సిలు యొన్నికలు యీనెల 11 వ తేదీని జరుగును. ఎన్నికలు జరుపబడనున్న 7 వార్డులలోను, నాల్గువార్డులకు, యే పోటియును లేకయే ప్రాతపథ్యలే యెన్నుకొనబడిరి.

ఉచిత పఠనాలయము

నిన్న సాయంతరము 6 గంటలకు, శ్రీయుత వేటూరి రాంజీరావు (ఎమ్. ఎల్. సి) గారు, బ్రాహ్మ మందిరమందు క్రొత్తగ నెలకొల్పబడిన, ఉచిత పఠనాలయముయొక్క ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి.

కార్యదర్శియగు శ్రీ పాలవ ర్తి ఆంజనేయులుగారు, రాంజీరావుగారికి వారి ఉపన్యాసానంతరమందు వందనముల నర్పించిరి.

కాంగ్రెసుసభ

నిన్న సాయంతరము ఘనము 7 గంటలకు తిలకు చౌకునందు శ్రీయుత టి. పి. ఆల్యూరుగారు, కాంగ్రెసుసంఘ యజమాన్యముక్రింద, ప్రస్తుత రాజకీయ స్థితినిగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

ఏజంట్లు కావలెను

నెలకు రు. 75-5-150

మా కంపెనీలో ఏజంట్లుగా పనిజేయుటకు నమ్మకమైన జిల్లా ఏజంట్లు కావలయును. ఏలూరు, విశాఖపట్టణం, బరహంపురములందు జిల్లా ఏజన్సీలలో పనిజేయవలయును. రు. 1000 ధనము ధరావతు కట్టగలిగినవారికి మంచిజీతము కమీషను యీయబడును. సులభముగా విడుదలకాగల చేతి పంపులు, చిన్న ఇంజనులు ఏజన్సీలో ఉంచబడును. ధరావతు వెంటనే ఈయగలవాకే అప్లికేషను పంపుకోవలయును. రు. 500 డిపాజిట్టుచేయగల కాపియర్ కావలయును. జీతము 35-5-70.

మద్దూరి బదర్స్

ఇంజనీర్స్,

ఇన్నీ సుపేట మెయిన్ రోడ్డు,

రాజమండ్రి.

మీకు కావలసిన నల్లెన

1. ఋణములు వడ్డీ లేకుండలేక ఉచితమైన రొఖిం బోనస్సులు.
2. ప్రిమియం లేని భీమా తత్క్షణమే ఈ దిగువ విలాసముకు వ్రాయవలెను. దక్షిణ హిందూదేశము దంతులను ఏజంట్లు కావలెను. కచ్చపడి పని చేయునట్టివారికి, పలుకుబడి గలవారికి ధారాళమైన పద్ధతులు గలవు. ఉత్తరము వ్రాసిన వరత్తులు, ఫారములు పంపబడును.

The Managing Agents :—
THE PREMIER BENEFIT SOCIETY LTD.,
The Mall, Cawnpore or the Branch Secretary
51 Peters Road, Royapettah, Madras.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

సహకారోద్యమరజతోత్సవము

బెజవాడ, సెప్టెంబరు 1—ఆగస్టునెల 30 వ తేదీ సాయంత్రము బెజవాడ రామమోహన గ్రంథాలయ భవనమునందు శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావు పంతులు బార్-అట్-లా గారి అధ్యక్షతకీంద సహకారోద్యమరజతోత్సవమును ఆంధ్ర సహకార సమ్మేళనమువారు జయప్రదముగ జరిపిరి. ఇతర ప్రదేశములనుండికూడ పలువురు సహకార ప్రముఖులు విచ్చేసి యుండిరి.

కడచిన పాతిక సంవత్సరములనుండి సహకారోద్యమము పలన కలిగిన లాభములను పేర్కొని ముందు జరుగవలసిన పనిని గూర్చియు, మార్పులను గూర్చియు అధ్యక్షులవారు క్లుప్తముగ చెప్పిరి. పిమ్మట శ్రీమన్ రావుసాహెబు రంగనాథాచార్యులు గారు మాట్లాడిరి. వారిట్లు చెప్పిరి.

మద్రాసు రాజధానియందు ప్రప్రథమమున తిరురునందు సహకారసంఘమును స్థాపించిన కీర్తిశేఖరుల ముట్టూరు అది నారాయణయ్యగారు కృష్ణాజిల్లావారీ యనిరి. అప్పుడు సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు మొట్టమొదటి రిజిస్ట్రేరుగ నుండిరి. సర్ ఫ్రెడెరిక్ నికల్సన్ గారు యాయుద్యమమునకై విశేషకృషి సలిపి యుండిరి. ప్రస్తుతము సహకారోద్యమము నందు అనేకలోపము లున్నవి. అవి సవరింపబడి దేశీయులు విశేషముగ శ్రద్ధతో పనిచేసినచో ఈ యుద్యమముపలన విశేష లాభము కలుగగలదు.

పిమ్మట శ్రీ-ఆపరేటివ్ స్కూలు నూపర్నెంటుగా రగు ముద్దుకృష్ణగారు యాయుద్యమముపలన ఎటుల నీతి సుస్థిరమగునదియు వివరించిరి.

విజయవాడ బ్యాంకింగ్ సెషిడెంటుగా రగు శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు తమకు యాయుద్యమమున గల అనుభవము ననుసరించి కొన్ని నూపల గావించిరి. ముక్తియు శ్రీలుకూడ యాయుద్యమమునందు పాల్గొనుటపలన కలుగు లాభములను వివరించిరి.

గూడూరు రామచంద్రుడుగారు సహకారోద్యమము వీధుల కెల్లరకు ఉపకరించునటుల చేయుటకు గాను ఇండ్లను కట్టించు సంఘములు, వ్యవసాయాభివృద్ధిసంఘములు, ఇంజనీయరుల సంఘములు సహకార పద్ధతులపైని స్థాపింపబడ వలయు ననిరి. ఫ్రెడెరిక్ నికల్సన్ గారు సహకారోద్యమమును వ్యాప్తి గావించుటకై కృషి సల్పిన పద్ధతులను వివరముగ చెప్పిరి.

నవాబ్ హైదర్ జంగు బహద్దరు, వేదాచలయ్యగారు, బషీరు అహమ్మదుగారులు మున్నగు ప్రముఖులందఱు సుండి వచ్చిన సందేశములు సభవారికి నివేదించబడినవి.

అధ్యక్షులవారు జర్నలి, ప్రాన్సు, రషియా మున్నగు దేశములయందు ముఖ్యముగ రషియానుగ ఈ సహకారోద్యమముపలన జనబాహుళ్యమునకు లభించిన మేళ్లను వివరముగ చెప్పి అట్టి ఉపకారమును మన దేశీయులు కూడ సాందివలయు నని చెప్పిరి.

ఇంతటితో సభ ముగించబడెను.

అడయూరు డేట్రవాసులు

ధియాసభిష్టులకు పుణ్యక్షేత్ర మగు అడయూరు నివాసు లగు శ్రీయుత యక. యన్. రామారావు, శ్రీమతి పట్వర్ధనమ్మగారు 29 ఆగస్టు సాయంత్ర మిట్టికి విచ్చేసి, 31 వ తేదీ సాయంత్రము దనుక నిట్ట మకాంచేసిరి. ధియాసభి మత మునుగూర్చియు, కృష్ణమూర్తి మాహాత్మ్యమును గూర్చియు దీర్ఘోపన్యాసముల నొసంగిరి. మరియు వీరు విద్యార్థులకును మహిళాసమాజమునకును ఉపన్యాసముల నొసంగిరి.

మిర్జాపూరురాజాగారికి విందు

రెండవ పర్యాయము కృష్ణాజిల్లా బోర్డునకు ఇటీవలి అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన శ్రీ మిర్జాపూరు రాజాగారి గౌరవార్థము ఆగస్టునెల 29 తేదీ సాయంత్రం మ్యూజియం హాలునందు అల్పాహారపు విందుజరిగెను. మ్యూజియం ఆచరణ చక్కగ నలంకరింపబడెను. సభకు చాలమంది విచ్చేసిరి. అల్పాహారముల నార రించిన పిమ్మట మిర్జాపూరు రాజాగారికి అభినందనపత్రము లర్పింపబడెను. మరియు వారి సుగుణములనుగూర్చియు, వారి కీర్తిసామర్థ్యములనుగూర్చియు వా రొనర్పిన దానధర్మములను గూర్చియు ఉపన్యాసము లొసంగబడినవి. అంతటితో సభ సమాప్తి యయ్యెను.

వయోనిర్ణయశాసనము

అనుకూల ప్రతికూల తీర్మానములు.

గం-శ్రీ-రాయప్రోలు సోమదేవమ్మగారి అధ్యక్షత కీంద 29 ఆగస్టు తేదీని గొంట్లవారి మేడలో శ్రీ సనాతన ధర్మాభిమాను లగు సత్తమణుల సభ జరుపబడి వివాహవయో నిర్ణయాది శాసనమును ఖండించుచు తీర్మానము చేయబడినది

31 వ తేదీని భారత మహిళా సమాజము నందు శ్రీమతి మా ల తీ పట్వర్ధనమ్మగారి అధ్యక్షత కీంద జరిగిన శ్రీలనభయందు శాసనమునకు అంగీకార ముసతీర్మానము చేయబడినది.

రామమోహన వైద్యశాల కళాశాల

ఈ పట్టణమున నెలకొల్పబడిన శ్రీ రామమోహన వైద్యశాల కళాశాలయొక్క 13 వ వార్షికోత్సవము ఆగస్టు 29 వ తేదీ సాయంత్రం శ్రీ రామమోహన గ్రంథాలయ భవనమునందు శ్రీమతి మా ల తీ పట్వర్ధనమ్మగారి అధ్యక్షతకీంద మిక్కిలి జయప్రదముగ జరుపబడినది. సభకు మిర్జాపూరు జమీందారు, హెజ్ మాడిదంపతులు, అదునుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య, అయ్య దేవర కాశీశ్య రావుపంతులు, కవిశేఖరపురం జమీందారు గారులు మున్నగువారు పలువురు గలరు. శ్రీమన్ కృష్ణచార్యులుగారి దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. పిమ్మట కార్యదర్శి వెలగలేటి దశరథరామయ్యగారు వార్షికవృత్తాంతమును చదివిరి. వైద్యశాలకు వచ్చెడు రోగుల సంఖ్య హెచ్చుననునది నియు అనేక మంది వీధులు బౌద్ధ మతములను పుచ్చుకొని లాభమును పొందుచున్నారనియు చెప్పిరి. ఈ సంస్థకు దాదాపు ముప్పదివేల విలువగల ఆస్తి గలదని చెప్పిరి.

పిమ్మట ఆయుర్వేద పరీక్షలలోను ఉత్తీర్ణులైనవిద్యార్థులకు సర్టిఫికేటులు, పతకములు ఇయ్యబడెను.

అటుపిమ్మట ఆత్మీయ గురుమూర్తి పంతులుగారు ఆయుర్వేద ప్రాశస్త్యమునుగూర్చి చక్కగ ఉపన్యసించిరి. ఏ దేశము లకు తగిన బౌద్ధమముల ఆ దేశమునందు లభించు మాతృకలవలన మాత్రమే లభించుననియు, చరిత్రదేశమునకు సరిపోలమందులు ఉన్నదేశమునకు ఎంతమాత్రము ఉపకరించవనియు, అట్లుగటం జేసి ఇంగ్లీషుమందులవలన మనదేశముల రోగములకు ఉపయోగ పడవనియు యుక్తియుక్తముగ నిరూపించిరి. మనదేశముందుగల మాతృకలవలన గణము ఆమోఘముగ కలుగు ననియు చెప్పిరి.

యన్. యన్. రామారావుగారుకూడ మన ఆయుర్వేద బౌద్ధప్రాశస్త్యము నంగీకరించిరి. కాని మనవారి పుష్కల అమలులోనుంచిన బౌద్ధప్రకరణము చాల అభివృద్ధికావలయుననియు, ఆయుర్వేదసేవయందు సర్వస్వమును సమర్పించగల ధీరులు బయలుదేరి ఆయుర్వేదము నభివృద్ధికి తీసుకరావలయు నని ప్రోత్సహించిరి.

అధ్యక్షురాలుకూడ ఆయుర్వేదముయొక్క గొప్పతనమును పొగడిరి. రామమోహనవైద్యశాల కళాశాలవారు చేయుచున్న కృషిని కొనియాడిరి.

శ్రీమతి బొడ్డపాటి సీతాబాయిమ్మగారుకూడ ఆయుర్వేదమునుగూర్చి చక్కనియుపన్యాసము నిచ్చియు, సంస్థ దిన దినాభివృద్ధి జెందవలయునని కోరిరి.

అధ్యక్షురాలికిని, సభ్యులకును వందనము లర్పించుచు బొడ్డపాటి వెంకటప్పయ్యపంతులుగా రిట్లుచెప్పిరి.

“కన్యకాపరమేశ్వరీ సత్రమువారు మా కళాశాల విద్యార్థులకు ఇదివరలో 6 మందికి భోజనము పెట్టుచుండెడివారు. మా కళాశాలలో చేర్చుటకై ఒక పంచమవిద్యార్థి దరఖాస్తు పెట్టగా మేము అతనిని చేర్చుకొంటిమనేకారణమున అన్నము పెట్టుట మానిరి. ఇది చాల అన్యాయము. పంచమని చేర్చుకొనకుండుట తప్పిదము. మేము రామమోహనుని పవిత్రసామముతో ఈ సంస్థను నడుపుచున్నాము. పంచమనిచేర్చుకొనుట న్యాయ మని మా నమ్మకము. మేము ఎంతసేపైనా వాటిల్లినను మా నియమమును వలము. 6 మందికిని హోటలునందు భోజన మేర్పాటుచేసినాము. నెలకు రు 72 లను ధరించవలసివచ్చినది. చాల ఇబ్బందిపడుచున్నాము. పెద్దలందరు ఇటు సభలో నున్నాను. మాయందు కరుణవహించి కన్యకాపరమేశ్వరీ సత్రములో మా విద్యార్థులకు మరల అన్నముపెట్టేయేర్పాటు చేయవలయునని వేడుచున్నాము.” ఇంతటితో సభ ముగింపబడెను.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము 2

బలహీనులపాటికి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తవ, శుక్లసన్నము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించుమంది బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0. పాలనగంధి లేహ్యము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగునాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 తు|| డబ్బీ రు. 1-4-0. వి. పి. ఖర్బులు వేరు. పి.సి. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేసి-నెల్లూరుజి

2వ పంట మహాసభ-భీమవరం

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో రెండవపంటమహాసభ భీమవరంలో జరిగిన మహాసభనుగూర్చి పత్రికాములమన నాదప్రతి వాదములు బయలుదేరినవి. మహాసభాధ్యక్షులైన వ. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారు స్పెషల్ ఆఫీసరు జిల్లా రహితులను సరిగా విచారించి అభిప్రాయమును తెలియపరచ లేదని చెప్పియుండిరి. ఈ జిల్లానుండి మనరాసు కాన్సెలేట్ కు అభ్యర్థనైన నారాయణరాజుగారు స్పెషల్ ఆఫీసరుగారి నివేదికను పూర్తిగా ఖండించిరి. ఈజిల్లాలో ఏవిధముగను సంబంధములేక పరిస్థితులు తెలియని రీ నెటిల్ మెంటు ఎంక్వయరీ కమిటీ అధ్యక్షులు వ. బి. ఆరోగ్యస్వామి మొదలయ్యారుగారు సహితము స్పెషల్ ఆఫీసరు యిట్టి ముఖ్యవిషయములలో జిల్లా రహితులను పూర్తిగా విచారించి రిపోర్టును పంపవలసిన అన సరము అంటేని గలదని నొక్కిచెప్పియున్నారు.

ఇందుకు యీ జిల్లాలోని ఏతాలాకాలో ఏ ఏ గ్రామములు వారివారి భూములను దాఖ్వాసాగునుండి తీసివేసినందుకు గలిగిన నష్టమునుగూర్చి ఎంతకష్టములు పడుచున్నదిన్ని ఎంతమంది అట్టిలు మొదలు చెప్పటంలో రివిన్యూబోర్డువారియొద్దకుగూడ వెళ్లి నారో అట్టి రహితులకష్టములుగాని జిల్లాలోని భూముల సీతగతులుగాని జిల్లాపరిస్థితులుగాని తెలియకుండగా ఎవరో కొందరు వ్యక్తులు జిల్లాకు మారుమూలమున నర్సాపురం లో గూర్పుండి ఏవోకొన్ని సా త్రములనుచదివి జిల్లారహితులకు సంబంధించినవిషయమై స్పెషల్ ఆఫీసరువారి రిపోర్టును సమర్థించుట చాల విచిత్రమయి యున్నది. నర్సాపురంనుండి రిపోర్టును సమర్థించినవారు కొన్ని కొన్ని తాలూకానే ఎరుంగని నా నమ్మకం. ఇప్పుడయినను నర్సాపురం తాలూకాకు సంబంధించినంతవరకు వీరు యివిషయమై తిరిగి రహితుల యిబ్బందులను విచారించిన జారు పొరపడితిమను సంగతి వారికే తెలియును. ఇది యిటుండ 24 ఆగస్టున హిందూపత్రికకు నర్సాపురంనుండి బి. కృష్ణమూర్తి గారు కార్యదర్శి జిల్లావోట్ల సంఘము అని తంతునంపురు భీమవరం రహితులసభలో మిక్కిలి హెచ్చుముండికి స్పెషల్ ఆఫీసరువారి రిపోర్టు యిష్టముగ నున్నదని ప్రాపి నారు. వారు అట్లు తంతునంపురు వారికొత్తి అభిప్రాయమును చో అందుకు ఆక్షేపణలేదు. అందుకు తప్పు లేదు. పాలకొల్లులో రామదాసుపంతులుగారి అధ్యక్షతకీంద జరిగిన జిల్లా వోట్ల సభలో వీరు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనబడినట్లు చెప్పియున్నారు. అది అట్లు జరిగియుండవచ్చును. కాని సదరు ఎన్నికలు అప్పుడు మునిసిపాలిటీలు తాలూకాబోర్డులు వగయెరాలకు సంబంధించినవయి యున్నవి. అందుచేత కాంగ్రెస్ తరపున బలమగు ప్రచారము చేయుటకును మునిసిపాలిటీలు వగయెరాలు స్వాధీన పరచుకొనుటకు ఏర్పడినవి. అదిగాక యీ సభ పాలకొల్లు మునిసిపాలిటీకి సంబంధించినదిగా గూడ నాకు జ్ఞాపకము. అది గతించి 2 సం॥ అయినది. అప్పటినుండియు యీసంఘము ఇంక వరకును తిరిగి సమావేశమయి ఏవిధమయిన పనియు చేసియుండలేదు సరిగదా కార్యదర్శిగారు యీసంఘమునుగూర్చి ఏమి చేయుచున్నదిన్ని ఎప్పుడును జిల్లా ఓటర్ల కయినను ఏమియు తెలియపరచి యుండలేదు. అట్లు అయ్యాయిని ఎందుకు ఏర్పడినచో ప్రజలే గ్రహించగోరెదను. అదిగాక జిల్లాకంతుకు ముఖ్యమయిన యీ దాఖ్వాసాగు విషయమై రహితుల ఇబ్బందులనుగూర్చి ప్రచారముచేసి దీనివిషయమై ఏమయిన రహితులకు ఏవిధముగ నైన కార్యదర్శిగాని సంఘసభ్యులుగాని చెప్పి యున్నారో స్పెషల్ ఆఫీసరు వారియొద్ద వారి యిబ్బందులను రహితులు చెప్పుకొనవలసినదిగా ఏమయిన రహితుకు బోధించిరా? ఇంత కన్నను ముఖ్యమయిన అభిలభారతపసస్యగా ఎంపబడుచున్న ప్రస్తుత రీ నెటిల్ మెంటు విషయమై యీ కార్యదర్శిగారు ప్రజలకు యీ నెటిల్ మెంటునుగూర్చి జెప్పుటగాని నెటిల్ మెంటు సంఘసభ్యులయొద్ద తగు సాక్ష్యమును జెప్పుటకు ఏ గ్రామముగాని వెళ్లి ఒక్క ఉపన్యాసముగాని ఒకచో సమావేశ పరచుటగాని జరిపి యుండిరా? చివరకు యీ విషయములను ప్రజలకు ఏ కాగితములయిన అచ్చొత్తించి రహితులకు అందజేసిరా? అదిగాక యీ జిల్లాలో నెటిల్ మెంటు ఇన్ స్పెక్టర్లుకు విచారణ విషయములో ఏవిధముగ నైన యీ కార్యదర్శిగారు రిపోర్టుకొని ఇట్టి ముఖ్యవిషయము లన్నిటిలో కాలయాపనోసి 2వ పంట స్పెషల్ ఆఫీసరు వారి రిపోర్టును సమర్థించుచు గాక తుదకు జిల్లా వోట్ల కార్యదర్శి యని ప్రచరించుట మిక్కిలి అపకారము అపకారముయిన పని యని మనచేయుచున్నాము. ఎవరో కొందరు వ్యక్తులకొరకును ధననంతుల కొరకును ప్రజల కష్ట విషయములనుగూర్చి తెలియకుండ ప్రజల పక్షమునందు ముఖ్య విషయములలో కలగచేసికొనుట మిక్కిలి అపకారము చేసిన వారగుదురు. అదిగాక యీ జిల్లాలోని 400:0 ఏకర్ల తరపున యిట్లు జరుగుట చాల తొందరయైన పని యీ వోట్ల సంఖ్య కన్న రహితుల సంఖ్య ఇంకను 100 రెట్లు వుండును. అందుచే అందిరి అభిప్రాయమును యిది యని చెప్పుటకు వారికి అపకారము ఎంతమాత్రము లేదని చెప్పుమా యిక ముందు ఇట్లు జరుగకుండ గలందులకు వారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

చక్రావధానుల రెడ్డెప్పరెడ్డి, నం నపురం.

భారతశాసనసభాగౌరవమును హక్కులను పటేల్ గారు నిలువబెట్టుట

పటేల్-ఇర్విన్ గార్ల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు

రాజప్రతినిధి సరసమగు ప్రత్యుత్తరము

శాసనసభా ప్రారంభము - అధ్యక్షుని ప్రకటన

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంతి)

సిక్కిం, సెప్టెంబరు 2: - భారతశాసనసభ సేమ సమావేశమైనప్పుడు సభకు మేధావ్యుడైన యొక డేము. శాసనసభాధ్యక్షునికిని రాజప్రతినిధికిని జరిగిన వాదోపవాదములనుగూర్చి పటేల్ గారేమైన ప్రకటన గావించునాయని శాసనసభ్యులు కాచుకొని యుండిరి.

ప్రశ్న: త్వరపరుచునంతరము శాసనసభాధ్యక్షుడు లేచి తనకును రాజప్రతినిధికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను చదివి తానుగూడ కొన్ని మాటలు చెప్పెను. వీనివలన దురభిప్రాయము లన్నియు మాటుచుడిగినవి. భారతశాసనసభలో రూలింగు ల నిచ్చుటకుగాని, సంశయాస్పదములైన విషయములను నిర్ణయించుటకుగాని భారతసభాధ్యక్షుడే తగినవాడనియు, ఆయన చేసినదానిని ఆక్షేపించుట కెవరికిని అధికారము లేదనిగూడ రాజప్రతినిధి యొప్పుకొనెను.

రాజప్రతినిధి అమలుపరచిన ప్రజాసంరక్షక

ఆర్డినెన్సు

ప్రజాసంరక్షక ఆర్డినెన్సును ప్రయోగించవలసిన సందర్భము దయచేసి గయా ప్రసాదసింగుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు సో జేమ్సు క్రెరాగారు చెప్పిరి.

ప్రజాసంరక్షక ఆర్డినెన్సును శాసనముచేయుట విషయమై ప్రభుత్వాభిప్రాయ మేమియని దివాన్ చమ్లన్ లాల్ గారు ప్రశ్నిరి.

అందుకు సో జేమ్సు క్రెరాగారు చెప్పిరి: - అధ్యక్షునిరూలింగు యొక అమలులోవున్నదిగావున ప్రజాసంరక్షక చట్టమును చర్చించవలెదని ప్రభుత్వమువారి సలహాదారులు చెప్పిరి. ఇప్పుడు ప్రజాసంరక్షక ఆర్డినెన్సు అమలులోనున్నది. ముందు ప్రభుత్వమువారు అనుసరించుపద్ధతి అవసరమునుబట్టి నిర్ణయించబడునుగాని యిప్పుడునిర్ధారణగా చెప్పబడు వలెలేదు.

శాసనసభా నిబంధనలమార్పు

భారత ప్రభుత్వమునకును, కార్యదర్శికిని శాసనసభా నిబంధనల మార్పునుగూర్చి జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను తెలుపవలసినదనియు, రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు కుశలతగల న్యాయవాది సలహా పొందబడినదా యనియు, ఇద్దరు భారత శాసన సభాధ్యక్షులయభిప్రాయము కొరబడినదా యని నియోగీ గారధిరి.

ప్రజలకు లాభకరము కాకపోవుచే భారత కార్యదర్శికిని భారత ప్రభుత్వమునకును జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను ప్రకటించ వలెదనియు, ఈ నిబంధనలను మంజూరు చేయుటకు పూర్వము భారతకార్యదర్శి రాజ్యాంగవిషయములందు నిపుణుడైన న్యాయవాది యభిప్రాయమును పుచ్చుకొనిరో లేదో తమకు తెలియదనియు, అవసరములేదు. కాన యిద్దరు శాసనసభాధ్యక్షులసలహా కొరబడినదనియు ప్రభుత్వమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు బి. యల్. మిత్తర్ గారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారు - కాంగ్రెస్ ప్రదర్శనములు

కాంగ్రెస్ యజమాన్యమున జరుగు ప్రదర్శనములకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు సాయము చేయరాదని భారత ప్రభుత్వము వారు చేసిన సహస్ర ప్రకటనను గూర్చి గయా ప్రసాద్ గారు దుగ గారు సహస్ర ప్రకటనను అనుమతిలేకుండ ప్రచురించిన కారణమున ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుటకు వీలు లేదని హాంమెంబరు చెప్పెను.

బాల్యనివాహ శాసనము

ఈ సమయమున చుడ్రాసురాజుగారియందు 14,273 గురు కారదాగారి బాల్యనివాహ నిషేధ శాసనమున కసంగీకారము జూపుచు సభవారికి పంపిన సుహృదకు యస్. కే. ఆచార్య

గారు సభ్యుల ఉపయోగార్థమై బల్ల మీదనుంచెను.

ఈ కార్యక్రమము ముగిసినతోడనే సభాధ్యక్షుడగు శ్రీయుత పటేల్ గారు హర్ష నూచములగు కరతాళధ్వనులు మారుమోగుచుండ అసనముండి లేచి మృదుమధురగంభీర స్వరమున నిట్లుపన్యసింప దొడగెను.

"కడచిన భారతశాసనసభా సమావేశము ముగియు రోజున, ప్లేట్ కాన్సిల్ సభ్యులను, భారతశాసనసభాసభ్యులను, ఒక్కో సమావేశపరచి రాజప్రతినిధి యుపన్యాస మొసంగి యుండెను. ఆ ఉపన్యాసములో ఈ సభవారి గౌరవమునకును, స్వాతంత్ర్యమునకును, సభాధ్యక్షుని గౌరవమునకును స్వాతంత్ర్యమునకును భంగము వాటిల్లునట్లు జేసిన కొన్ని విషయములను గూర్చి ఒక ప్రకటనమును గావించ నిచ్చుగించుచున్నాను.

ఈ సభాధ్యక్షుల కెన్నుకొనబడినప్పటినుండియు, సభ యొక్కయు అధ్యక్షుని యొక్కయు, గౌరవములను స్వాతంత్ర్యమును నాశనమైనదేక నిలువబెట్టు ప్రయత్నించుచుంటిని శాసనసభ్యు లెరుంగదురు. రాజ్యాంగతంత్రమునకు లోబడి శాసనసభా వ్యవహారము లన్నిటిలోను సభవారును అధ్యక్షుడునుమాత్రమే ప్రమాణములని యిదివరకు నేను సమర్థించి యుంటిని. ఈ శాసనసభాపీఠములో నేనున్నంతవరకు యిట్లే నేను సమర్థింపజూతును. శాసనసభా విషయములకు సంబంధించినంతవరకు ఈ సర్వాధికారమును నేను సమర్థించకపోయినచో సభవారు నాపైనుంచిన విశ్వాసమునకు పాత్రుడనుకానేరను. కావున మే 8. తారీఖున రాజప్రతినిధికి యీ క్రిందిలేఖను పంపి తిని: -

ఇర్విన్ గారికి లేఖ

మిత్రమా, చెందు శాసనసభల సంయుక్త సమావేశమునందు మీరొసంగిన యుపన్యాసమును ఆశ్చర్యముతోడను, దుఃఖముతోడను నేను వింటిని. శాసనసభా సభ్యులను ఆహ్వానించి యుపన్యసించుటకు రాజ్యాంగము ననుసరించి మీకు అధికారము గలదనుట వాస్తవమేకాని యిట్లు ఆహ్వానించి అధ్యక్షుని రూలింగులను ఆక్షేపించుట కాసావకాశమును వినియోగించుట యిదివర కెచ్చటను కనివిని యెరిగినదికాదు. ఇంతియకాదు, ఈ శాసనసభయొక్కయు, అధ్యక్షునియొక్కయు అధికారములను గౌరవములకును భంగకరములు మాత్రమేగాక సాధారణముగా రాజ్యాంగ విషయములందు దనుసరించు ఆచారములకును సాంప్రదాయములకును గూడ విరుద్ధమని నేను స్పష్టముగా చెప్పగలను. ఈ కారణములవలన మీరనుసరించ యోగ్యమని తలచిన పద్ధతి నంగీకరించుట కేమాత్రమును వీలులేదు. మీరు చేసిన విధమున మీ తరువాత వచ్చురాజప్రతినిధులగుగూడ చేయుచున్నవగాన మీ పద్ధతిని సాధ్యమైనంత త్వరలో, నాకు సాధ్యమైన తీవ్రముగా ఖండించుట భారత శాసన సభాధ్యక్షుడనగు నాకర్తవ్య మనియు, ధర్మమనియు తలచుచున్నాను. మీ పద్ధతిని ఖండించుటకు యిప్పుడే ప్రతీకలద్యారా ప్రకటన గావించనలెనా, లేక శాసన సభ సమావేశముననప్పటివరకు వేచియుండి సభాధ్యక్ష పీఠము నుండి తెలుపవలెనాయని నేను సంజేహించుచున్నాను. ఇదివరకు మీకును నాకును శాసనసభావిషయమున భేదాభిప్రాయములు పొడవినవి కాని అవి వెల్లడి కాలేదు. ఆ యాచారము ను మీరు తప్పించినందులకు నేను చింతిల్లుచున్నాను.

సభ్యులగు అభిప్రాయభేదము లుండుట కవకాశము గలదని భారత శాసనసభాకార్యక్రమములన స్పష్టమేదయ్యెందును. అధ్యక్ష పీఠము నలంకరించువాడు సందర్భానుసారముగ నిస్సందేహముగా నతనిగల అధికారములనుబట్టి నిబంధనలకు వ్యాఖ్యానము చేయవలసియుండెను. తనకు చేతనైనంత వాగుగా శాసనసభా కార్యక్రమమును నిర్ణయించవలసి యుండెను. శాసన సభా నిబంధనలను వ్యాఖ్యానము చేయగలవారు సభాధ్యక్షులే యని మీ యుపన్యాసమునందు మీరుగూడ స్పష్టము చేసియుంటిరి.

నిబంధనలను, స్టాండింగ్ ఆర్డరులను వ్యాఖ్యానము చేయు విషయములో వానిభాషను బట్టి నిర్ణయించుటయే

సరసమగు పద్ధతి. ఇప్పుడున్న స్టాండింగ్ ఆర్డరులను, నిబంధనలను మాత్రమే నేనునుసరించ దగుదనని మీ రొప్పుకొందురు. నిబంధనల భాషను వదలి వాని అసలు అభిప్రాయమునకు వెదుకవలసిన యవసరము నాకు లేదు. ఇది యిట్లుండ మీయుపన్యాసములో చాలసలములయందు నారూలింగు అసలు అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా నున్నదనియు, శాసనసభా కార్యక్రమమున కాటంకముగా నున్నదనియు, సర్వలను లాభకరముగా చేయుటకు శాసనసభవారి అధికారమునకు నిరోధము కలిగించుచున్నదనియు మీరు చెప్పినమాటలు నాకు చాల ఆశ్చర్యము కలుగజేసినది. శాసనసభలతో కూడ మీరును దేశముయొక్కలా, ఆర్డరును రక్షించుటకు నారూలింగు మీకు ప్రతిబంధకముగా నున్నదని చెప్పుటయు, శాసనసభాకార్యక్రమమునకు అడ్డు తగులకుండా నిరోధించుటకు మీరు నిబంధనలలో మార్పులు చేయుదురని ప్రకటించుటయు, బట్టిచూడ, నారూలింగును మీరు ఆభిశంసించుట తప్ప మరే వియు కాదని నాకు తోచుచున్నది.

నిబంధనలను, స్టాండింగ్ ఆర్డరులను అనుసరించి, శాసనసభలో నుత్పన్నమగు ప్రశ్నలన్నిటిని పరిష్కరించుటకు నేనే పరమప్రమాణ మని వేరుగా చెప్ప నవసరములేదు. నా చర్యలు అధిక్షేపించదలచినచో, నిబంధనల ప్రకారము నోటిపిచ్చి, శాసనసభలో చర్యకు వచ్చినప్పుడే సభవారు నిర్ణయింపదగుదురు. మరి యేవిధమునగాని, యింకెవరిచేగాని శాసన సభాధ్యక్షునిచర్య ఈశాసనసభా ఆచరణమున విమర్శింపబడనేరదు. రాజ్యాంగ విధానమునలనను, ఆచారమునలను అధ్యక్షుని రూలింగుల కిట్టి పవిత్రతగలదని మనవిచేయుచున్నాను.

శాసనసభవారియెదుటనున్న శాస్త్రీయ విషయమును గూర్చి విచారించుటకు నేను గడంగను. ఇందుకు కారణములు స్పష్టమే. నేనిచ్చిన రూలింగే సరియైనదని నే నింకను తలచుచున్నాను. తమ యభిప్రాయములను దాచకుండ ప్రకటించుటకును, బాగుగ చర్చించుటకును సావకాశ మిచ్చుచో నేనిచ్చిన రూలింగొక్కటే ఆ సందర్భమునంద వివ్వదగినదని కూడ నా యభిప్రాయము.

నిబంధనలను మార్పులు యవసరమా కాదాయని చర్చించుట నా ఉద్దేశ్యము కాదు. నాపనియు కాదు. ఆ సందర్భమునకు సవరణ అవసరమాయను విషయముతోగూడ నాకు పనిలేదు. జరిగిన సంగతిసందర్భములలో మీరు ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టములోని 72వ సెక్షను ఆశ్రయించుటకును ఈలేఖను వ్రాయుటకును యేసంబంధమును లేదు. శాసనసభలో శాస్త్రీయవిషయమును నిర్ధారణచేయుటయందును చర్య పరిగణింపబడలేదు.

శాసనసభ సమావేశమైనప్పుడు మీరు దేశములోనుండరు గనుక నా యభిప్రాయములను మీకు తెలియుట ఉచితమని తలంచి నేనీ లేఖను మీకు వ్రాయుచున్నాను. మీరు సంయుక్త శాసనసభలలో ఉపన్యసించినప్పటినుండి అధినివేతరాజ్యముల యందలి శాసనసభలలో మీ చర్యను సమర్థించునాచార మేదైన కలదాయని చెడకుచుంటిని, కాని నారూలింగువిషయమై మీరు విమర్శించినవిషయమున యే అధినివేతరాజ్యములయందలి రాజప్రతినిధియు, శాసనసభాధ్యక్షుని రూలింగులను విమర్శించి యుండలేదని తెల్పదలిగిన స్థితిలో నున్నాను.

(సంతకము) వి. జే. పటేల్.

ఇర్విన్ ప్రభువుగారి ప్రత్యుత్తరము

నా లేఖను ఇర్విన్ ప్రభువుగారు పంపిన ప్రత్యుత్తరము మేనెల 15-వ తేది నాకు చేరినది.

శ్రీ పటేలుగారికి,

మీరు మేనెల 8-వ తేది రాజప్రతినిధికి వ్రాసినలేఖ వారి కందినది. మీ ఉద్దేశములను మీరు తెలిపినందులకు నాకు నాద్యారామికు వందనము లందచేయుచున్నాను. శాసనసభయందు రాజప్రతినిధిగావించిన ఉపన్యాసము మీయొక్క నిర్ణయమును విమర్శించుట లేక ఖండించుటకును సిద్ధాంతముపై మీరు ప్రతిక్రియగావించ సంకల్పించుకొని యున్నారు. మీరేకాక మరికొందరుగూడ రాజప్రతినిధిగారి ఉద్దేశమువిషయమై దురభిప్రాయపడియున్నారు. వారి అభిప్రాయములను వివరించిరి. ఈ దురభిప్రాయములను అంతమొందించుటకై ఈ అవకాశ మేర్పడినందులకు వారు సంతరించుచున్నారు. మీరు నూచించు విధమున మీ నిర్ణయముయొక్క మంచిచెడ్డల గురించి విచారిం చుట అప్రస్తుతము. ఆ సమయమున ఏర్పడిన విషయపరిస్థితుల యందు వారావిధమున ఉపన్యసించుట ధర్మమని వారికితోచెను. కాని మీ నిర్ణయము ను విమర్శించ వలయునని గాని ఖండించ వలయునని గాని వారుజ్జే శించి ఉపన్యాసము ఇవ్వలేదని రూఢిగ చెప్పుచున్నాను. శాసనసభయందే శాసనసభాధ్యక్షుని నిర్ణయమున విమర్శించుట తగనికార్యము. రాజప్రతినిధిగారి ఉపన్యాసమును ఆధారముగ గొని వారి కిట్టి దురభిప్రాయమును ఆక్షేపింపబడుట వారి

కెంతయో విచారకరముగనున్నది. కాని ఇట్టి దురభిప్రాయము కలుగుటయందేమియు ఆశ్చర్యము లేదు. కావున మీకును మీద్యార శాసనసభవారికి ఒక్క విషయమును తెలుప రాజప్రతినిధి నుద్దేశించియున్నాడు. శాసనసభలో శాసనసభానిబంధనలకు అర్థము నిర్ణయించుటకును, వాటిని అమలుపరచుటకును అధ్యక్షుడే సర్వాధికారియని మీరు మీ లేఖలో సూచించిన సిద్ధాంతమును రాజప్రతినిధి సంపూర్ణముగ అంగీకరించుచున్నాడు. శాసనసభానిబంధనల విషయమై నిర్ణయమునకు అధికారము అధ్యక్షునిదని రాజప్రతినిధి ఆనాడు సభయందే చెప్పియుండిరి. కాని, నిర్ణయమువల్ల ఏర్పడిన విపరీతపరిస్థితులనుగురించియు, అందుపై ప్రభుత్వమువారు తమ బాధ్యతలను నిర్వహించుటకై అమలుబించదలచిన కార్యవిధానమును వారు ఆ ఉపన్యాసమునందు సూచించిరి. శాసనసభాగౌరవ ప్రతిష్ఠలను సభాధ్యక్షుని అధికారమును సరితీర్చు విషయమై నేను కూడ మీవలెనే ఉత్సాహము గలవాడనై యున్నాను. కావున సభయందు వలెనే భారతశాసనసభయందుకూడ ఆదర్శప్రాయముగు సాంప్రదాయము వెల్లడగలవనియు సభయందలి అన్ని పక్షములవారు అధ్యక్షులు తమమిత్రులనియు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో కూడిన మార్గదర్శియనియు నమ్ముగలవనియు భారత శాసనసభ రాజకీయసాంప్రదాయముల ననుసరించి క్రమాభివృద్ధిగాంచగలదనియు నమ్ముచున్నాను. ఈ ఉద్దేశము కొనసాగుటకై తనతో తమరు కలిసి పనిచేయువలయునని రాజప్రతినిధి గారు మిమ్ములను కోరుచున్నారు. మీన్యాయమును విమర్శించవలయునను ఉద్దేశమే వారికి లేదని వారు స్పష్టపరచినందున ఈ విషయమున వారికి తోడ్పడుటకు మీకు ఆతేహ యుండదని నమ్ముచున్నాను. ఈ విషయమై పత్రికలయందు ప్రకటన గావించవలయునా లేక భారత శాసనసభయందే ప్రకటన గావించవలయునా అను సందేహము వై రాజప్రతినిధి గారికింది సూచనను గావించుచున్నాడు. భారత శాసనసభా సమావేశము కాగానే మీరు రాజప్రతినిధికి పంపిన లేఖను, ఈ ప్రత్యుత్తరమును సభలో చదువుట ఉచితముగ నుండునని వారి అభిప్రాయము. ఇది శాసనసభ్యుల కందరకును ప్రత్యక్షముగ సంబంధించిన విషయ మగుటచే ఈ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు సభయందే చదువుట ఉచితము.

(సంతకము) జి. కన్నింగ్ హాము

రాజప్రతినిధి ఆంతరంగిక కార్యదర్శి

ఈలేఖ నామనస్సునకు కాంతిని కలుగజేసి నది. పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచితిని. శాసనసభాగౌరవమును అధ్యక్షుని అధికారమును తిరస్కరింపబడెనని నేను భలవియుంటిని. కాని రాజప్రతినిధిగారి ప్రత్యుత్తరము ఈవిషయమై సందేహములను తొలగించినవి. నా నిర్ణయమును విమర్శించవలయునని గాని ఖండించవలయునని గాని వారి కేమాత్రము ఉద్దేశము లేదని వారు స్పష్టపరచిరి. శాసనసభలో అధ్యక్షుని నిర్ణయమును విమర్శించుట అక్రమమునీ నేను గావించిన సూచనను వారు బలపరచి యున్నారు. శాసనసభ అధ్యక్షుని గౌరవాధికారముల విషయమై నేను ప్రకటించిన భావముల నన్నిటిని వారు ఆమోదించిరి. అప్పటి పరిస్థితులలో వారి ఉపన్యాసమునకు అట్టి అర్థమును ఆరోపించుట సహజమనియు, ఇట్టి దురభిప్రాయము ఏర్పడుట విచారకరమనియు రాజప్రతినిధి తెలిపిరి. రాజప్రతినిధిగారి లేఖనుబట్టి శాసనసభ గౌరవప్రతిష్ఠలను తిరస్కరించవలయునను ఉద్దేశము వారికి లేకుండెనని నేను నమ్ముచున్నాను. ఈ ఉద్దేశము ఇంతటితో ముగిసినదని పరిగణించవచ్చును. భారతశాసనసభయందు చక్కని సాంప్రదాయములు ఏర్పడవలయుననియు, అందులకై అధ్యక్షునితో వారు తోడ్పడి ఉత్సాహము ప్రకటించుట నా కెంతయో సంతోషముకలుగజేసినది. ఈవిషయమై నేను వారితో నేకీభవించుచున్నానని వేరుగ చెప్పట అవసరము.

(కరతాళధ్వనులు.)

అధ్యక్షుని ప్రకటనను ముగిసినపిమ్మట ప్రభుత్వసభ్యుల బిల్లులపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. చర్చ వివరములు కేవల దినము ప్రకటింపబడును.

సంయుక్త రాష్ట్రముల యువజనసమితి

లక్నో, సెప్టెంబరు 2:—సెప్టెంబరు 15, 16 వ తేదీల యందు లక్నో నగరమున శ్రీమతి సరోజినీ వాయుడుగారి అధ్యక్షతన సంయుక్త రాష్ట్రముల యువజనసమితి సమావేశము జరుగును. డాక్టరు ఆలంగారు పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూ గారు సభకు వచ్చెదరు. స్వదేశనస్తువుల ప్రదర్శనము కూడ జరుగును.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

ఆంధ్ర కృష్ణా పత్రికల సన్నానకార్యక్రమము

సెప్టెంబరు 8 వ తేది ఆదివారము

ఉదయము 7-30 గంటలు మొదలు రాత్రి 1 గంటవరకు బెజవాడలో దుర్గకళామండలమున,
గౌ. సి. వి. యస్. నరసింహారాజు యం. యల్. సి. గారి యధ్యక్షత్వమున జరుగును.

ఉదయము 7-80 మొదలు 11 గంటల వరకు:

1 మురళీగానము:—పాపయ్య దేవరగారు.

ఫిడెలు:— చిల్లపల్లి పంచవత్సరశాస్త్రీగారు

మృదంగము:—పొట్లూరి వీరరాఘవయ్య చౌదరిగారు.

2 సన్నానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము } సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు
నాయకుల సందేశములు }

3 సభాధ్యక్షుని నిర్ణయము.

ఉపపాదకులు:—అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు గారు, యం. యల్. సి.

ఆమోదకులు:—చావలి రామసోమయాజులు గారు, యం. యల్. సి.

పిల్లలపత్రి ఆంజనేయులుగారు, యం. యల్. సి.

గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు, యం. యల్. సి.

4 సభాధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము.

5 1. అభినందనపత్ర సమర్పణము.

2. ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికాధిపతుల ప్రత్యుత్తరములు

6 గీతములు:—

1. మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారు

2. రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు

3. కేమడి రమణకవులు.

7 ఆంధ్రదేశపు పరిస్థితులను గురించియు, ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికల నేవను గురించి ఉపన్యాసములు:—

1. న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు

2. రావుబహద్దరు, సర్ పరశురామపాత్రోగారు

3. దినాన్ బహద్దరు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజు, సి. వి. ఇ. గారు.

4. కందుల వీరరాఘవస్వామి, యం. యల్. సి. గారు

5. బాగల్లమూడి కృష్ణస్వామి చౌదరి, ఎం. ఎల్. సి. గారు

6. ఉమర్ ఆలీషాగారు

7. గద్దే రంగయ్యనాయుడుగారు

8. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుగారు.

భోజనము:—శ్రీరాంజి

సాయంకాలము 1 గంటలు మొదలు 7 గంటల వరకు.

ఉపన్యాసముల తరువాయి:—

9. క. రామలింగారెడ్డి, వై సుభాకానలరుగారు

10. దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు.

11. కే. కోటిరెడ్డి, యం. యల్. సి. గారు

నిఖిల భారత ఆయుర్వేద విద్యావీరపరీక్షా

ఫలితములు. 1929

శ్రీ వెంటులేశ్వర ఆయుర్వేదశాస్త్రాల-బెజవాడ.

(1) ఆయుర్వేదాచార్య పరీక్ష

క్రమసంఖ్య.

36 విష్ణుభట్ల రామకృష్ణయ్య

ప్రథమశ్రేణి.

(2) ఆయుర్వేదనిశాన పరీక్ష.

136 గుంటూరు రాధాకృష్ణశాస్త్రీ

తృతీయశ్రేణి

159 జటావల్లభుల వెంటులేశ్వరశాస్త్రీ

"

(3) ఆయుర్వేద భిషక్ పరీక్ష (తెలుగు).

402 జొన్నలగట్ల వెంటులేశ్వరశర్మ

ద్వితీయశ్రేణి

409 దొనకొండ వెంకటకోటిశ్వరరావు

తృతీయశ్రేణి

397 గుల్లపల్లి పున్నయ్యశర్మ

"

403 చివుకుల నాగభూషణశాస్త్రీ

"

404 వల్లూరి కినిలింగం

"

398 చావ విశ్వనాథచౌదరి

"

395 వాసిరెడ్డి రంగయ్యశర్మ

"

కొన్ని విషయములలో మాత్రము వెల్లి ఉత్తీర్ణులైనవారు.

(1) ఆయుర్వేదాచార్యపరీక్ష.

36/2 కోర్కొండభట్ల వెంకటభట్ల

(2) ఆయుర్వేద విశానపరీక్ష.

164 గారి రామకృష్ణశాస్త్రీ.

290 చేబోలు చంద్రశేఖరశర్మ.

12. డాక్టరు పట్టాభిసేతానుయ్యగారు

13. బిల్లి సర్ వెంకటరత్నం నాయుడుగారు.

8 సంగీతము:—

(1) ద్వారం వేంకటస్వామి నాయుడుగారు, ఫిడెల్

(2) కోలంక వేంకటరాజుగారు, నృపంగము

9 అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము.

10 వందనసమర్పణము.

11 మంగళం మురళీ.

భోజనము:—శ్రీరాంజి

12 నాటకము రాత్రి 9-30 గంటలనుండి

1 రామదాసు:— (ఒకరంగము)

కవీరు:—పర్యతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు

రామదాసు:—కపిలవాయి రామనాథశాస్త్రీగారు

2 దుర్యోధనుడు:—(స్వగతము):—యడవల్లి సూర్యనా

రాయగారు.

3 కన్యాశుల్కము:—(నవ్వుల రంగము):—

మధురవాణి:—స్థానం నరసింహారావుగారు

లుబ్ధావధానులు:—చంగర వెంకటసుబ్బయ్యగారు

రామప్పపంతులు:—కుప్పా శ్రీరామశర్మగారు

4 బొబ్బిలి:—(ఒక రంగము)

పాపారాయుడు:—నెల్లూరు నగరాచార్యుగారు

బుస్సే:— డాక్టరు గోవిందరాజుల వేంకట సుబ్బా

రావుగారు

వైద్యరంగము:—రామలింగశాస్త్రీగారు

5 సర్వనశాల:—(ఒక రంగము)

కీచకుడు:—మాధుపెద్ది వేంకటరామయ్యగారు

ద్రౌపది:—పాకేపల్లి సుబ్బారావుగారు

కంకుభట్టు:—దైత గోపాలంగారు,

ఉత్తర:—రాధాకృష్ణమూర్తిగారు

6 సారంగధర:— (ఒక రంగము)

రాజరాజనరేంద్రుడు:—పిల్లలమర్రి గుండరరామయ్య

గారు.

చిత్రాంగి:—స్థానం నరసింహారావుగారు.

వందనములు.

388 పోతుకూచి బుల్లిభాగ్యనశర్మ.

161 మాచిభట్ల వెంకటేశ్వరశర్మ.

(3) ఆయుర్వేదభిషక్ పరీక్ష (తెలుగు).

396 వాసిరెడ్డి జానకిరామయ్య

399 నీరుకొండ వెంకయ్య.

394 చావ సంగ మేశ్వరప్రసాద్.

400 వట్టికొండ లక్ష్మయ్యనర్మ.

401 పాలవర్తి సుబ్బారావు.

408 వల్లూరు చక్రధరరావు.

407 రాష్ట్రలక్ష్మీనరసింహుయ్యలు.

405 ఆరవీటి కొండప్ప.

కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీకళాశాల

విద్యార్థుల నమ్ర

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 2:—హిందూహోస్టలునందు ఇటీ

వల జరిగిన ఆల్లరులపందర్బాసన ప్రిన్సిపాలు 26 మంది విద్యార్థులను హోస్టలునుండి వెలుపలికి పంపిరి. ప్రిన్సిపాలుగారి చర్యలపై అసమ్మతిని తెలుపుటకై ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ విద్యార్థులందరు నేటిదినము ఏమ్మెట్టింగ్ విద్యార్థులలో అల్పిల్ప సంఖ్యాకులు మాత్రమే కళాశాలకు వెళ్లిరి. కళాశాలలోనికి విద్యార్థులు పోకుండుగ విద్యార్థులే ఫిక్సుచేసిరి. విద్యార్థులను ప్రోత్సహించ ప్రిన్సిపాలుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

సాంఘిక వార్తలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర సభాధ్యక్షుడవది:—జెజవాడలో జరుగజోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారు అధ్యక్షురాలుగా మండుట కంగీకరించిరి.

తీర్మానము సరస్వతి విలాససభవారు:—నెల్లూరు జిల్లా గూడూరులో ఎల్కీ పు థియేటరులో ఈనెల 4,6 తేదీ లను లంకావేషముల ప్రదర్శనము (మహా పట్టాభిషేకము) మార్చి-10-తేదీ నుంచి చేపడుదు.

రాకపోకలు:—శ్రీయుత్త సర్దార్ నల్లభాయి పటేలుగారు నేడు ఉదయమున తిరిగి విచ్చేసిరి.

ఏ. గానస్వామి మొదలియ్యగారు తిరువేంద్రపురము నుండి నేడు ఉదయమున మద్రాసునకు వచ్చిరి.

దేశోద్ధారక శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు విజయవాడనుండి నేడు ఉదయమున మద్రాసు నకు వచ్చిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము:—ఈ విశ్వవిద్యాలయ సెనేటునకు భూస్వాములతరపున జరుపబడు ఎన్నికలకు నామినేషన్లు పంపవలెనని గత ఆగస్టు 20 తేదీన ప్రకటించడమైనది. కాని ఇప్పటికింకను నామినేషన్లు చేరుటలేదని రిజిస్ట్రారుగారు వ్రాయుచున్నారు.

విశాఖపట్టణము మెంటల్ ఆస్పత్రి:—ఈ ఆస్పత్రిలో చికిత్స గావించబడువారి వినోదార్థము మద్రాసు ఇండియన్ రేడ్ క్రాసుసొసైటీవారు ఒక గ్రామఫోనును 14 తెలుగు పాటల ప్లేటులను ఒహుమతిగా నొసగిరి.

దైనిక ఆంధ్రపత్రిక గత ఆగస్టునెలలో పైని పేర్కొనబడిన ఆస్పత్రికి ఉచితముగ పంపబడిన అని ఆస్పత్రి నూపరింపెండెంటుగారు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నిక:—

మాగంటి బాపినీడుగారు ఏలూరునుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు: నేను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నికలో రిజిస్ట్రార్ గ్రాడ్యుయేటుల తరపున సభ్యునిగా నిలచుచున్నాను. విద్యా విషయములలో నే నెంతకష్ట పహించుచున్నదియు యువకుల విద్యాసర్వత్ర, వ్యవసాయ కళాశాలపద్ధతిని విశ్వవిద్యాలయము కొరకు నేను తయారుచేసియుండుట వలననే తెలియగలదు. ఆమెికా సంయుక్త రాష్ట్రములందును జపానులోను నేను సలిపిన పర్యటనము వలన ఆయాదేశములందుగల విశ్వవిద్యాలయముల పద్ధతులను తెలిసికొన గలిగిని గావున విశ్వవిద్యాలయ సమస్యలను పరిష్కరించుటలో నేనెవరికిని వెనుకబడనని చెప్పగలను. కావున మీవోటును నా కొనగదని కోరుచున్నాను.

పార్కులలో నాగసర్వరము

సెప్టెంబరు మాసమునందు యీ క్రింద బొందుపరచబడిన స్థలములందు పండిత కే. మనుస్వామి పిళ్ల గారు నిర్మితమైన కాల సానములందు నాగసర్వర వాద్యము నాయించెదరు.

పిల్లయ్యపార్కు సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ ఆదివారము, రావిస్సము పార్కు- 25 వ తేదీ బుధవారము; కే. శ్రీరాములు నాయుడు పార్కు- లోనుస్వయ్యరు 14 వ తేదీ శనివారము, విజ్ఞానం పార్కు, 18 వ తేదీ శుక్రవారము, వేనుగోపాలచెట్టి పార్కు, 27 వ తేదీ శుక్రవారము, వసంతమండపం, నారాయణ మొదలిపిడి, 20 వ తేదీ శుక్రవారము, మెరీనా, ఆక్వేయము దక్షిణమున 15, 22 వ తేదీలు ఆదివారము నారాయణ స్వామి చెట్టిలాన్, రాయపేట 10 వ తేదీ మంగళవారము, మిర్సాపాషాబు పేట కార్పొరేషను పాతశాలా వరణమునందు 16 వ తేదీ సోమవారము, ట్యాంకు స్వయ్యరు సుంగంబాకం 29 వ తేదీ ఆదివారము పరశురామ మొదలిపిడి పార్కు, 28 వ తేదీ శనివారము అయ్యాస్వామి పిళ్ల పార్కు, కోమలేశ్వరం పేట, 20 వ తేదీ సోమవారము రాఘవేంద్రరావు పార్కు- 7 వ తేదీ శనివారము, వెంకట నారాయణ పార్కు- 26 వ తేదీ మంగళవారము పనగలుపార్కు మాంబలం 21 వ తేదీ శనివారము ఎడ్వర్డుపార్కు కొళిపేట, 11 వ తేదీ బుధవారము నేపియరుపార్కు చింతాడ్రెట్టెట 19 వ తేదీ గురువారము.

తెన్నిను పందెములు:—ద. కలకత్తా క్లబ్బువారు ప్రెంచిటీము కలకత్తాకువచ్చెడి సమయమున ఎన్. కృష్ణస్వామిగారు బి. ఏ. ఆంధ్రచాంపియన్, ఎఫ్. ఎల్. క్లాసు విద్యార్థిని తెన్ని సు పందెమున పోల్గొనవలసిన దని ఆహ్వానము నంపిరిని మద్రాసు లాకాలేజి తెన్ని కుక్టెక్ ఎ. సాంబశివరావు బి. ఏ. గారు వ్రాయుచున్నారు.

భక్తమనోరంజిత గానసభ:—కడచిన 1 తేది భానువారము సాయంకాలము 4 గంటలకు భక్తమనోరంజిత గానసభ వారి యాజమాన్యమున వి. అ. సభవారి యన్వదాన నిధికిగాను నల్లపరాయి కథా కాలక్షేపము బ్ర. శ్రీ కీ॥ శే॥ లక్ష్మణాచారిగారి శిష్యులగు బ్ర. శ్రీ చెరుమూరు పార్వసారధి భాగవతులవారివలన పరచునందదాసు చోటాదాసు ధర్మాశాలలో జరుపబడినది. కథాశ్రవణ కుతూహలాయత్తులై భక్తులసేకులు విచ్చేసిరి. కథకులలో లక్ష్మణాచార్యవారి ప్రాంతమున గుప్తసిద్ధులు. వారి ప్రయశిష్యులగు వీరు శ్రీ ఆచార్యులువారు లేని లోటును దీర్చిరన్న నతిశయోక్తిగాదు. భాగవతులవారు తమ వాగమృతభారలచే శ్రోతల నానందింపజేసిరి. శ్రీ భాగవతులవారిని సభవారు గొప్పగ సన్మానించిరి. వీరికి చిరాయురారోగ్యైశ్వర్యముల పరాత్పరు డిచ్చుగాక యని కోరెదము. కథ అంతమైన పిమ్మట యీ సభాధ్యక్షులగు ఎ. సాంబమూర్తిగారు చందనతంబూలాదుల నొసంగి ఎల్లరిని సత్కరించిరి.

“భక్తుడు”

యం. యస్. యం. పనివాండ్రసంఘ సమావేశము గతనెల 29 వ తేదీన యం. యస్. యం. రైల్వే పనివాండ్ర సమావేశము శ్రీయుత సి. యస్. ముత్తరంగ మొదలియర్, యం. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. డా॥ బి. యస్. మల్లయ్యగారు ఉపన్యసించుచు భారతదేశపు రైల్వేలు వీడేశీయ కంపెనీవారిచే నడపబడునరకు కష్టములే కలుగు చుండుననియు యీ కష్టముల నివారించుటకు యీ రైల్వేలు ప్రభుత్వము వారి చే నడుపబడవలెననితెలిపిరి. డా॥మల్లయ్యగారు రైల్వేపనివాండు పడు కష్టములందు తమ సానుభూతి తెలిపి రైల్వేపనివాండ్ర వేతనములు అతిస్వల్పమనియు వారు పనిచేయు కాలముమాత్రము అధికముగా నున్నదనియు నుడివిరి. రత్న సభాపతిమొదలియర్ గారు ఉపన్యసించుచు రైల్వేపనివాండ్ర కష్టములపట్ల ప్రభుత్వము వారు యింతవరకు తలపథభావము వహించియుండెననియు ప్రస్తుతము ఆందోళన ఫలితముగా ప్రభుత్వమువారు రైల్వేవిషయములను విచారించుటకు విట్టికమిషను నియమించిరని నుడివిరి. ఆర్. యస్. కృష్ణస్వామి, సయ్యన్ మదార్ తిరుమల అయ్యంగార్ గార్లు మాట్లాడినపిదప అధ్యక్షులగు శ్రీయుత ముత్తరంగ మొదలియర్ గారు మాట్లాడిరి. మొదలియర్ గారు రైల్వేపనివాండ్రవద్దనుండి రైల్వేఅధికారులు గైకొను నాఖిరిబాండును ఖండించి యీపద్ధతి రద్దుపరచవలెనని నుడివిరి. ప్రస్తుత వేతనములు మార్పుజెంపవలెననియు కాలపరిమాణముబట్టి వేతనములు పెంచుగావించు పద్ధతి రైల్వేకంపెనీవారు అమలులోపెట్టవలెనని నుడివిరి. రైల్వేపనివాం డ్రెల్లరు వికమత్తయ్యతో తమ సంఘమును బలపరచవలెనని సలహా నొసంగిరి. అధ్యక్షులకు వంద నములతో సభ ముగిసెను.

బొనటా హోటాలు ప్రమాదము

ఇంజినీరుపై కేసు

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 2:—బొనటా హోటాలు నందు నూతనముగ కట్టుచున్న వైభాగము కూలిపోయి 12 గురికి గాయములు తగిలిన ఇదివరకు ప్రకటించియుంటిమి. ఈ భాగము టి. ఎం. రాజగోపాలయ్యరు ఇంజినీరుగారి అధికారము క్రింద నిర్మింపబడుచున్నది. వారి అశ్రద్ధవలన నిట్టి ప్రమాదము సంభవించెనని వీరిపై కేసు పెట్టబడెను. ఈ దినమున మధ్యాహ్నము ఇన్ స్పెక్టరు హంకిన్సుగారివలన రాజగోపాల అయ్యరుగారు ఎరస్టుకాబడి జామీనుపై విడిచిపెట్టబడిరి. వీరిపై కేసు ఎగ్జిక్యూటోరీలో కొలిదిదినములలో విచారించబడును.

హిందూదేవదాయ కమిషనరు అగు రా. బి. ఎస్. చెంగయ్య పంతులుగారు ఈనెల 11 తేదీన చామర్లకోట, 13 రాజుపండి, 15 భీమవరం, 16 ఏలూరు, 17 జెజవాడ, 18, 19, గుంటూరునందు పర్యటనము సలిపి 21 తేదీకి మద్రాసు వచ్చెదరు.

ఆంధ్రప్రీతియగు శ్రీమతి సత్యవతిబాయిగారు

రామదాసుచరిత్రగూర్చి కాలక్షేపముచేయుట

(ఒక విలేఖకుడు)

గత శనివారము 31 తేదీన సాయంకాలము చింతాడ్రెట్టెటలోనున్న గోషను లైబ్రరీలోనుండు శ్రీమతి సత్యవతి బాయిగారు (కాకినాడ) రామదాసు హరికథగావించిరి. ఆంధ్రదేశపు శ్రీ మదరాసునకు వచ్చి హరికథచేయుట యిదియే ప్రథమపర్యాయము. ఈమె రామదాసుచరిత్ర యందలి భక్తిసమును సభ్యులనునముల పులకరింప జేయునటుల తగు చమత్కారముతో నెల్లడిజేసి తమగానమాధుర్యముతో సభ్యుల రంజింప జేసిరి. హరికథను యీమె నవరసపూరితముగా జేసి సభ్యుల మెప్పుబడసెను. మద్రాసునందు తెనుగుభాషలో హరికథలు జరుగుట అరుదుగానున్నది. ఆంధ్ర దేశమునుండి వీధో ఒకపుడు యీలాగు హరికథ లానర్చువారు మద్రాసునకు వచ్చి సత్తు వారిని తగువిధముగా ప్రోత్సహించుట మద్రాసునందలి ఆంధ్రులకర్తవ్యముగా నున్నది. ప్రస్తుతము మదరాసునకు వచ్చిన శ్రీమతి సత్యవతిబాయిగారికి మద్రాసు ఆంధ్రులు తగిన ప్రోత్సాహ మొసంగవలెనని హరికథాప్రారంభమునకు పూర్వము రావుసాహేబు కే. వెంకటరామనాయుడుగారు నుడివిరి. మద్రాసు పౌరులకు యీమె హరికథను వినుటకు అవకాశము కలుగజేసినందులకు రావుసాహేబ్ కే. వెంకటరామనాయుడుగారు వందనీయులు.

తూర్పు ఆఫ్రికా రాయబారము

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు సిమ్లాకు వెళ్లెదరు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 2:—తూర్పు ఆఫ్రికా రాయబారముతో కలిసి సిమ్లాకు వెళ్లి ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యులతో కలిసి మాట్లాడుటకు సామాన్య భారత పౌరజనసంఘమువారు సర్ పురుషోత్తమదాసు తామరదాసుగారిని తమ ప్రతినిధిగ నియమించిరి. రాయబారపుసభ్యులు సర్ తామరదాసుగారు 6 వ తేదీన బొంబాయినుండి సిమ్లాకు ప్రయాణ మయ్యెదరు. 10 వ తేదీన ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులను సందర్శించెదరు. తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల కోరికలను వివరించుచు ఒక వాఖ్యాలమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కొసగెదరు. పిమ్మట పంజాబు సంయుక్త రాష్ట్రములందు రాయబారపు సభ్యులు పర్యటన మొనర్చెదరు. (ఆ. ప్రె.)

కావలెను

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలను పొందినట్టియు, మంచి పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించిన ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ తరపున రు 500 వరకు డాక్టర్లపరీక్ష లేకనే పాలిసీ కాన్ వాసుచేయు నిమిత్తం అనుభవకాలురైన ఏకెంట్లు కావలెను. ధారాళమైన కమీషనులు యివ్వబడును.

వివరములకు వ్రాయుడు

The Managing Agents:—
NATIONAL PROVIDENT Co. LTD.,
The Mail, Cawnpore or the Branch Secretary,
51, Peters Road, Royapettah Madras.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

1930 సంవత్సరపు విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షలకు కావలసిన ఆన్సర్ పుస్తకములు, లోనగుడ్డలంటింపించిన కవర్లు తదితర స్టేషనరీ సామానులు సప్లయి యొనర్చుటకు తెండర్లను కోరడమైనది. కావలసిన వస్తుసామగ్రికి, పరతుల వివరములకు ఈక్రింది సంతకపుదారు నొద్ద కనుగొనవచ్చును. తెండర్లు నీలుచేయబడిన రిజిస్టరు కవర్లలో యీదిగువ సంతకపుదారునకు 28-9-29 తేదీనగాని యీలోపునగాని చేరునట్లు పంపవలెను.

యూనివర్సిటీ ఆఫీసు, } సి. డి. యస్. చెట్టి,
2-9-29. } రిజిస్ట్రారు.

యువజనసమితి ప్రదర్శనము



1

2

(1) యువజనసమితివారు ఆవిడియందు వికమత్వప్రబోధోత్సవము జరుపుట. (ప్రె. ఫో. టీ.) (2) "ఓమధునియము"నందలి యొక దృశ్యము — పాత్రధారులు కేవలి — లక్ష్మీ నారాయణగార్లు. (ప్రె. ఫో. టీ.)

మదరాసు యువజనసమితి

"చాచా" ప్రదర్శనము

మదరాసు యువజనసమితివారు శనివారం రాత్రి మ్యూజియము థియేటరులో "చాచా" ప్రదర్శనము గావించిరి. సుప్రసిద్ధ కవి పుంగవుడగు హరింద్రనాథు చటోపాధ్యాయగారు రచించిన "రిడ్డి ఆఫ్ ది ఇరల్డ్" అను ఏకాంక ఆంగ్ల నాటకము, "విదేశములనుండి వచ్చిన యువకుడు" అను నొక రంగమును యిందలి ముఖ్యాంశములు. ఈ రెండు సుబోధకములుగ నున్నవి. పాత్రధారులు మిక్కిలి నేర్పు నగపరచిరి. రంగస్థలాలంకారము విశేషాడంబరము లేక విమయానుగుణ్యముగ నున్నది. వైద్యుని రెండింటిలో మొదటి నాటకమునందు ఒక బలవంతు డగు పీరుడు చెట్టు క్రిందనుండు సన్యాసిని గలసికొనగ వారిరువురకు బాహుబల మెక్కుడిదా బుద్ధిబల మెక్కుడిదా యనువాదము కల్గును. చివరకు సన్యాసియొక్క శాంతిబోధకు పీరుడు వశమయి తన అహంభావ మణచుకొని సాష్టాంగపడును. రెండవ నాటకమునందు, విదేశములందు విద్య నభ్యసించి పాశ్చాత్యనాగరికతను పూర్తిగ బానిసయైన విద్యార్థి స్వదేశమునకు వచ్చినపిదప తలదండ్రుల తూలనాడి, భార్యను కన్నెత్తిమాడక త్రాగుడులో నిమగ్నుడై లండను వ్యభిచారిణులగుచ్చి కలగనుమింద గోవిందుడును ఖద్దరు ధారియు దేశానునియు నగు ఆతని పూర్వస్నేహితుడు దరిచేరి దుశ్చేష్టలను ఖండించి త్తయరోగముతోను, భర్తృ వియోగముతోను కృశించుచుండిన ఆతని భాగ్యయొక్క నిజస్థితి తెరింగించి సత్వబోధచేసి, అప్పటికిని యీ విద్వాంసుడు విననందున శపించిపోవును. అప్పటి కాయువకుడు కన్ను తెరిచి నిజస్థితి తెరింగి పశ్చాత్తాపపడును. తెరపడును. ఈ రెండు ప్రదర్శనములందును సన్యాసి వేషమును, గోవిందుని పాత్రను ఆర్. పార్థసారథిగారు ధరించి శాంతముగ గంభీరముగ బోధ చేయుచున్నపుడు పలుసారులు ప్రేక్షకులు హర్షస్వలు గా వించి అల్లసమును వెల్లడించిరి. వెంబు అను తొమ్మిదేండ్లబాలిక తెలుగు త్యాగరాయకృతులను సంగీతకట్టు దప్పకుండ అనేక సంగతులతో అతిసునోహరముగ పాడెను. బాల్యమునందే విశేష సంగీతజ్ఞానముకలిగిన ఆబాలికపాట యెల్లర కాశ్వర్యము కలిగించెను. యువజన సమితిసభ్యులలో పలువురు సంగీత విణమృదంగ ఘటవాయిద్యులు తెరింగినవారుగలరు. వీరందరు ప్రదర్శనారంభమునందు అంత్యమున సంగీత ప్రదర్శనము గావించిరి. వీరిలో మీనాక్షిగారు తంబూరా మీటుచు కంఠమెత్తి బహుశ్రావ్యముగ చాలకృతులను పాడెను. ఈమెకంఠమాధుర్యము ప్రశంసార్హము. విశాలాక్షిగారు విణవాయిచుటలో నిపుణురాలు. అడయాచు నటకులలోను, స్త్రీలసభ్యులలోను తరచు పాల్గొనుచుండెడి యీమె ప్రేక్షకులకు చిరపరిచితురాలు. ఛాబుల్లీసంపతులు పియానాపై ఆంగ్ల గానమును ప్రదర్శించిరి. కొందరు బాలికలు కృష్ణనియట్టు గోపికలు కోలాట మాడుటను ప్రదర్శించిరి. నడుమ నొకదృశ్యము ప్రదర్శింపబడెను. ఓమధునియములోని

భోగియగు వేదాంతియవతి చెంతను తలక్రింద పానపాత్రలుంచుకొని మనోహర మగు ఊద్యానవనమున మైమరచి యుండుట ప్రదర్శించబడెను. చిట్టచివరకు భారతమాత విగ్రహముచుట్టు వివిధజాతుల భారతీయులు స్త్రోత్రముజేయుచు నిలచియుండు దృశ్యముతో ప్రదర్శనము ముగిసెను.

ఈ ప్రదర్శనమువలన వచ్చుద్రవ్యము యువజనసమితివారి సంఘసంస్కార కార్యములకు వినియోగింపబడును. ప్రేక్షకులుగూడ కాల నిండుగనే వచ్చియుండిరి. ఇట్టి యుదారకార్యములను తలపెట్టి వానిసహాయార్థము ప్రదర్శనమును జయప్రదముగ జరిపించిన సమితి అభ్యుత్థురాలగు శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారును తదితర కార్యనిర్వాహకులును ప్రశంసార్హులు.

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

సభ్యులను చేర్చుకొనువిషయమై విభేదములు కలకత్తా, నెహ్రెంబరు:—కాంగ్రెసు సత్తమువారు బెంగాలులో ఒకపత్తమునకు జేరినవారినే కాంగ్రెసుసభ్యులుగ చేర్చుకొనుచున్నారనియు ఆపత్తమునకు చెందనివారు కాంగ్రెసునందు చేరుటకు వీలులేకన్నదనియు నేనుగుప్తగారి ప్రకటనము గావించిరి. ఈవిషయమై ఇంగ్లీషుమొస పత్రిక రాజకీయ విశేషరు ఆపత్రికకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. వంగరాష్ట్రపు రాజకీయములను గుర్తెరిగిన వారికి నేనుగుప్తగారి ప్రకటన యందలి భాషను విషయమై సందేహ ముండజాలదు. సుబాస్ చంద్రబోసుగారు వారి అనుచరులు తమవారినే కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేర్చుకొని జరుగనున్న రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘపు ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు కార్యసంఘమును స్వాధీనపరచుకొనవలయు నను ఉద్దేశముతో వారు పనిజేయుచున్నారని నేనుగుప్తగారి ఆరోపణ ననుబరునెలలో రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘపు ఎన్నికలు జరుగును. అప్పుడు గెలవగలమని విశ్వాసము సుబాస్ చంద్రబోసు ప్రభృతులకు లేనందున వారు నేనుగుప్తగారి అనుచరులు కాంగ్రెసునందు అధికముగా నుండు నట్లు పనిజేయుచున్నారని తోచుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ద్రవ్య శాస్త్రము

ప్రాశెసరు శివరామ్, దినానుబహద్దరు చిత్రపు వెంకటాచలంపంతులు, నల్లూరి నూర్యనారాయణరావు పంతులు, ప్రాశెసర్ వి. యస్. శర్మ, కే. వి. ఆర్. స్వామి, యం. యల్, సి. మొదలగు అశ్రాస్త్రవేత్తలు, లోకజ్ఞానధురీణు లగువారి వలన ఆంధ్రభాషను అమూల్యంకార మని వినుతింపబడినది. వెల రు 1-0-0.

గ్రంథకర్త
యద్దనపూడి వెంకటరత్నం,
మర్చంటురాడేపల్లిగూడెం (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.)

శ్రీజయంతి

తిరువళ్లూరు తాలూకా పెన్నాలూరు కేటయందు తాలూకాబోర్డుల సభ్యులను సుప్రసిద్ధ భక్తశిరోమణియగు శ్రీ జయించారు శ్రీమాన్ బి. రంగప్పనాయుడుగారి సత్కైంకర్యమువలన శ్రీజయంతి మహోత్సవము ప్రతిసంవత్సరము వారి కృష్ణ దేవమందిరమున పదిరోజులవరకు హరికథా కాలక్షేపములను హరిభజన సంతోర్తనలు అతివైభవోపేతముగా జరుపబడుచుండును. ఇప్పుడోత్సవమునకు తాలూకాబోర్డు సభాపతియగు టి. కే. రామయ్యనాయుడుగారును దేవబ్రాహ్మణాది సద్భక్తజనబృందమును, ప్రముఖులును, యుద్వ్యోనులును, ఎలమకండ్రిగ రామలింగాపురంమన్నగు పరిసరగ్రామవాసులు అరు డెంచి యానందించుట లవాలు. శ్రీకుమార జయించారువారగు బి. చెంచునాయుడుగారు పిన్నతండ్రికి సర్వవిధములదోహద మొనరించుచుండుటయు మిక్కిలి సునీయము. భాగవతులకు సత్కైంకర్యము జరుపబడును. శ్రీ జయించారు రంగప్పనాయుడుగారి రీసందర్భమున శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ ప్రీత్యర్థము ఎంత ధనము వ్యయమైనను వెనుదియక మహోత్సవమును జయప్రదముగ నిర్వహించుట అప్పటికివాపు భాగవతులయందు దాసానుదాసులై పాటించగలవారనియు ప్రతిపాలు ప్రతికలయందు విఫలపరచుచు శ్రీ రంగస్వనాయ నివారిపాలిట సాక్షాత్ శ్రీ కృష్ణపరమాత్ముడు తోడైయుండురని ప్రార్థించుచు ఆంధ్రప్రకాశపత్రికాధిపతి చీఫ్ ఎడిటరు చెన్ననగరమున మునిసిపాలిటీ కమిషనరు మొంబరుగాను ప్రెసిడెంటు ఆనరరీమేజిస్ట్రేటు పదవియును యిత్యాదిగౌరవ పదవులను విహించిన కీ. శే. ఏ. సి. వార్ధసారధినాయుడుగారి బంధువు గౌరవశ్రీమంబరున జనించిన శ్రీ బి. కే. అప్పయ్య నాయుడుగారు (ఆంధ్ర ప్రకాశిక సబ్ ఎడిటరుయారు) వ్రాయుచున్నారు.

రు 500 లు ధర్మము

వీలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదానసమాజము
విద్యాదానసమాజము

వీలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదాన సమాజము గోసంరక్షణ సమితి; హిందూ యువజన సంఘ గ్రంథాలయము శాశ్వత ధర్మకర్తలలో వారసు మి ౧౧ శ్రీ పోలిశెట్టి గోపాలస్వామి, నారాయణరావు, రంగనాయకులు గార్లు జాయంటుగా బాలిశెట్టి పరమస్వామిగారి భార్య మహాలక్ష్మమ్మగారి జ్ఞాపకార్థం (గోపాలస్వామిగారితల్లి) ది 28-8-29 కేడీన రు 500/- అయిదు వందల రూపాయలు శాశ్వతనిధికి ధర్మం యిచ్చినారని సంతోషముతో తెల్పుచున్నాము. ఇందుకు వారికి కృతజ్ఞతా భివందనము లందజేయుచున్నాము.

మద్దుల వెంకటచిన్నరావు,
(వైస్ ప్రెసిడెంటు)



పటేలు విజయము

ఇస్మత్ ప్రభువు, పటేలుగారు మధ్యజరిగిన లేఖల గాంచిన, భారతశాసనసభాభ్యుదయ గా... పటేలుగారి విజయము గాంచినది జెప్పవచ్చును. పటేలుగారు తమ ఆత్మగౌరవమును, శాసనసభవారి గౌరవమును గూడ కాపాడుకొనిరి. మిరటకును ముగియువరకు, ప్రజారక్షణ చట్టమును భారత శాసనసభలో చర్చింప వీలులేదని పటేలుగారు తురువిచ్చినవిమృత, రాజప్రతినిధియగు ఇర్విన్ ప్రభువు గారు పటేలుగారి ఉత్తరువును ఖండించుచు నుపన్యసింపి యుండిరి. అధ్యక్షాధికారమును తగ్గించుటకు నిబంధనలను మార్చవలయునని, వారు సూచించిరి. తదనుగుణముగ, వీరు ఇండియామంత్రి గారితో సంప్రతించి, అధ్యక్షుని అధికారమును తగ్గింపగలిగిరి. ఈ విషయమై భారత శాసనసభలో సంప్రతింపరైరి. శాసనసభవారి యభిప్రాయమును గ్రహించిరి ఇర్విన్ ప్రభువుగారి యుపన్యాసము, తమ యధికారమును భంగపరచుచున్నదని తలచి, పటేలుగారు వారికి తమఅనమ్మతిని బలముగ దెలుపుచు, లేఖను వ్రాసిరి. అధ్యక్షుని ఉత్తరువును విమర్శించుటకు, శాసనసభకు దప్ప మరియొకరికి అధికారము లేదనియు, శాసనసభలో గావించిన ప్రసంగమునందు, ఇర్విన్ ప్రభువుగారు నియమవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించినందు, అధినివేశ రాజ్యములలో గాని ఇంగ్లండులోగాని యిట్టిసిద్ధి ఎన్నడును తటస్థింపలేదనియు, జెప్పటయగాక, రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము అధ్యక్షునిపట్ల విశ్వాసరాహిత్యమును దెలుపుచున్నదనిగూడ, పటేలుగారు ఖండితముగ దెలిపిరి.

నిబంధనల నున్నవాని నున్నటులనే గ్రహించవలయునుగాని, అధ్యక్షుడు వానివేనుకనున్న యుద్దేశ్యమేమియోయని వితర్కింప బూనబాలడని, పటేలుగారు స్పష్టపరచిరి. అధ్యక్షుని ఉత్తరువు సరిగాదని తోచినచో, భారత శాసనసభవారే చర్యనిశ్చయించుదురు. రాజప్రతినిధిగారి జోక్యముతో బనియే యుండదు. ఇంతియగాక అధ్యక్షుడు తన యధికారమును దుర్వినియోగము చేసినవానిగాని, అందుచే నిబంధనలను మార్చవలయునని గాని, శాసనసభవారు దెలిపియుండలేదు. ఇట్టి సందర్భములలో ఇండియామంత్రిగారును, ఇండియాప్రభుత్వమువారును గలిసి ఎవరి నిమిత్తము నిబంధనలను మార్చిరో తెలియదు. శాసనసభవారి హక్కులను రక్షించుట కనుచో, శాసనసభవారి విషయమై జాగరూకతతో మెలగజాలరా? తగిన చర్యనిశ్చయజాలరా? నిబంధనలు మార్చవలయునని, తీర్మానింపరా? అధ్యక్షాధికారమును తగ్గించుట నిరంకుశాధికార ప్రాబల్యము నిమిత్తమే నని యూహించవలసివచ్చుచున్నది. లేదు

మంత్రి యిట్టి కార్యమునకు బూనుకొనుటచే, ఇంగ్లండులో నేడడుమువారిపైనను ఆధారపడి లాభము లేదని, ప్రజలకు మరింత తేటజెల్లుమగుచున్నది. వాక్స్వాతంత్ర్యపు హక్కును గుర్తించియు, చర్యను నిర్విరోధముగ జరుపవలసిన యవసరమును గుర్తించియు, తాము యంతకన్నను వేరు ఉత్తరువును ఇచ్చుటకు వీలులేదని, పటేలుగారు స్థిరపరచిరి. సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారిబోలువారెటుల భావించినను, పటేలుగారి ఉత్తరువును పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయములను గౌరవించువా రందరను కొనియాడక మానరు. ఇర్విన్ ప్రభువుగారును, పటేలుగారి వాదము సంగీకరింపవలసినవారయిరి. భారత శాసనసభలో అధ్యక్షునికే సర్వాధికారము గలదని అంగీకరించిరి. అధ్యక్షుని ఉత్తరువును నిరసించు తలంపు తమకు లేదని చాటిరి. తమ ప్రసంగము గాంచి, పటేలుగారు కినుకవహించుట సహజమే నని గూడ, ఇర్విన్ ప్రభువుగారు దెలిపిరి. విమృత నేమిజెప్పినను, ఇర్విన్ ప్రభువుగారు గావించిన ప్రసంగముగాంచినవారు, పటేలుగారు భావించిన రీతినే భావించియుండిరి. ఇర్విన్ ప్రభువుగారు, సివిలుసర్విసు యుద్ధోగముల ప్రోద్బలమునకు లొంగిరని గూడ దోచెను. ఈ సంగతి ఎటులున్నను, విమృత నయినను పటేలుగారి వాదమును ఇర్విన్ ప్రభువుగారు పూర్తిగ సంగీకరించ వలసివచ్చెను. ఇర్విన్ ప్రభువుగారు జూపిన విశాలభావము సమంజసముగనున్నను, వీరు అధ్యక్షుని యధికారమును తగ్గించు నిమిత్తము నిబంధనలను మార్చుటకై జేసినయత్నములు మాత్రము నిందార్హము లగుచున్నవి. అధ్యక్షుడు అవలంబించిన పద్ధతి క్రమముని రాజప్రతినిధిగారు భావించినచో, వారి విచక్షణ సరికట్టుటకు, వీరేల ప్రయత్నింపవలయును? అటుల గావించకుండ నున్నచో, ఇర్విన్ ప్రభువుగారు దెలిపిన సమాధానము ఎక్కుడు ఉదారవంతముగ నుండెడిది. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయములను వీరు గౌరవించెదరనియు, అవి హిందూ దేశములోగూడ బెరుగుట వీరి కిష్టమనియు, వ్యక్తమయ్యెడిది.

ప్రస్తుత సందర్భములబట్టి, ఇర్విన్ ప్రభువుగారి సమాధానపు విలువ తగ్గుచున్నది. ఫలిత మేమయినను, పటేలుగారు మాత్రము అద్భుత విజయము గాంచినది జెప్పవచ్చును. శాసనసభ స్వాతంత్ర్యమును, అధ్యక్షపీఠ గౌరవమును గూడ వీరు కాపాడిరి. పటేలుగారు మొదటినుండియు శాసనసభా గౌరవమును కాపాడుచునే యున్నారు. భారతీయుని అధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనినందులకు, శాసనసభవారి విశ్వాసమును పటేలుగారు పూర్తిగ సార్థకపరచిరి. భారతీయులెట్టి యున్నతస్థానములందయినను, తమ ధర్మమును ప్రశంసా పాత్రముగ నిర్వహింపగలరని, పటేలుగారు రుజువుచేయుటయగాక, కాంగ్రెసు పక్ష గౌరవముగూడ యిందుమడింప జేసిరి. వల్ల భాయిపటేలుగారు గాంధీమహాత్ముని పద్ధతుల సవలంబించి, దేశమున కంతకును స్వరాజ్యసంపాదనకు మార్గము జూపియుండ, వీరిసోదరులగు వితలభాయి పటేలుగారు సంకుచిత పరిస్థితుల మధ్యగూడ భారత శాసనసభను పార్లమెంటు సభకన్న మిన్నగ నెటుల జేయవీలుగనో, నిదర్శన పూర్వకముగ జూపిరి. శాసనసభల లోపలను వెలుపలనుగూడ, భారతీయు

లెటుల మెలగవలయునో సోదరద్వయము నిరూపించి. వీరి జీవితము ధన్యమనుటకు సందియ మేముండును? వి.జే.పటేలుగారు, సర్ బ్లాకెట్టు, సైన్యాధిపతి, సర్ జేమ్సుక్రేరా, ఇర్విన్ ప్రభువుగార్లతో వివాదములకు లోనయిరిగాని, అన్ని సమయములలోను విజయవంతములై బయల్పడిరి. ఇన్ని సమయములందును, పటేలుగారి ముఖ్యోద్దేశ్యము అధికారవర్గపు జోక్యమునుండి శాసనసభవారి హక్కులను కాపాడుట దప్ప వేరుగాదు. ఇంత పట్టుదల నే అధ్యక్షులును యంతవరకు జూపియుండలేదు. భారత శాసనసభకు ప్రత్యేక కార్యాలయమును దెప్పించుటకు, వీరెంత శ్రమపడవలసివచ్చెనో, దెలుప నక్కరలేదు. శాసనసభవారి హక్కులను పటేలుగారు కాపాడినరీతి, భారత దేశచరిత్రలో నిడుచుదురుని బోలి ప్రకాశింపగలదు. పార్లమెంటు సభా సాంప్రదాయములను పటేలుగారు కాపాడుచుండ, ఇంగ్లండులో బుట్టిబెరిగినవారే వానికి విరుద్ధముగ మెలగుచున్నారని విదితమయ్యెను. భారతీయులు స్వరీపాలనార్హులు గారని జెప్పట కికముందెవరికయినను సాధ్యమగునా? ఇంగ్లండులో పార్లమెంటు సభాధికార మెటుల బెరిగెను? నిబంధనలవలనగాక, సదాచారముల మూలముననే బెరిగి వెద్దదయ్యెను. అటులనే, హిందూదేశమునగూడనటుల బెరుగుటకు, పటేలుగారిపాతకముల గల్పించిరిగాని, విశాల నిబంధనలను మార్చి వానిని సంకుచితపరచి, పాలకులట్టి యవకాశములను నిరాకరించుచున్నారు. దీనినిబట్టి హిందూదేశ మెట్టి నిస్సహాయ స్థితియందున్నదో, స్వాతంత్ర్య సిద్ధికెట్టి యాటంకములు గలుగుచున్నవో, గ్రహింపవీలగును. కె. సి. నియోగిగారు శ్రీమెన్సు ప్రతినిధితో జెప్పినటుల, అధ్యక్షాధికారమును నిరోధించుచు గావించిన నిబంధనను మరచుటకుగాని, అటుల గావించిన వారిని తుడిచివేయుటకుగాని వీలుగ నుపింపదు. స్వరాజ్యము లేనికతననే, యిట్టి దుస్థితి కలుగుచున్నది. దీనికి తగిన ప్రతిక్రియ సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనము దప్ప వేరుగాదు. పటేలుగారిపట్ల దేశము కృతజ్ఞత జూపుట కింతకన్నను వేరుమార్గము గనుపించదు. దేశము స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నచో, ఎందరు పటేలు లుద్భవించియుందురో దెలుపనక్కరలేదు. ఇట్టి స్వాతంత్ర్య విహీనస్థితిలోగూడ భారత భూమియందు పటేలుసోదరులు, గాంధీమహాత్ముల, బోలు మహామహులు జనించుట, అసాధారణ విషయమని ఎంచవలయును. ఇప్పుడుగూడ భారత భూమి, స్వతంత్ర దేశములకు మార్గముజూపగల స్థితిలోనున్నది. పటేలు విజయము స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు భారతీయులను పురిగొల్పు గాక!

ప్రజారక్షణచట్టము

ప్రజారక్షణ చట్టమును, ప్రభుత్వమువారు తిరిగి ప్రవేశపెట్టరని, సర్ జేమ్సుక్రేరాగారు భారత శాసనసభలో స్పష్టపరచిరి. శాసనసభాభ్యుదయ అధికారము తగ్గింపబడినను, పటేలుగారిదివరకెచ్చిన ఉత్తరువు అమలులోనే యున్నదని, ప్రభుత్వమువారు గ్రహించిరి. మూతన నిబంధన, భావివ్యవహారములకు మాత్రమే వర్తింతును. మిరటకును విచారణ ముగియువరకు

ప్రజారక్షణచట్టమును భారత శాసనసభ విచారణసభ జాల దని తేలివచ్చింది. నిర్బంధశాసనము నిర్మితము కాకుండా, పట్టులుగారు చేసిన మహాపాపమును దేశ మెన్నటికిని మరువజాలదు. శాసనములేకబోయినను, ప్రజారక్షణపు ఆర్డినెన్సు ఉండనే యున్నది. పట్టులుగారి ఉత్తరువుకు బిమ్మట, రాజప్రతినిధిగారు ఆర్డినెన్సును వెన్వెంటనే నిర్మించియుండిరి. కాని, వీరు తమ అసాధారణాధికారమును వినియోగించుట కవసరము గలిగినా యనుశ్రేణు గలదు. అట్టియవసరము గలుగలేదని, క్రేరారుగా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. దీని నింతవరకు వినియోగింపవలసినయవసరముగలుగలేదని, క్రేరారు గారే సూచించిరి. ఇందునుబట్టి, ప్రజాప్రతినిధులే ఎక్కువ దూరదృష్టిని జూపిరియు, అధికారులు లేనిపోని భీతిని గనుపఱచి, నిర్బంధములకు గడంగిరనియు, తేటతెల్లమగుచున్నది. అవసరము గలిగినపుడు, నిర్బంధములను విధింపవచ్చును. ఆర్డినెన్సులను ప్రయోగింపవచ్చును. కాని ముందుగానే ఏల హడావిడి చేయవలయునో తోచకున్నది. అధ్యక్షాధికారమును తగ్గించు విషయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని ఇండియా మంత్రిగారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను, ప్రచురింప వీలులేదని, సర్ బి. యల్. మిత్తరుగారు నడివిరి గాని, ఇంతవాపరిక మేలనో దెలియకున్నది. బాధ్యతగల శాసనసభవారి సంకతులను గ్రహింపగూడదా? అధ్యక్షాధికారమును తగ్గించునపుడు, భారత శాసనసభాధ్యక్షుని, ప్లేటుకొన్నిలు అధ్యక్షుని అభిప్రాయములను గ్రహించుట కసినధర్మమై యుండెను. కాని, ప్రభుత్వమువారిది యవసరముగాదనిరి. ఇట్లులే శాసనసభవారి యభిప్రాయములను గూడ వీరు కనుగొనరయిరి. ఇండియా మంత్రిగారు నిబంధనామూర్తిన కంగీకార మొనగకముందు, న్యాయవాదుల యభిప్రాయము గైకొనినో లేదో గూడ, మిత్తరుగారు చెప్పజాల మనిరి. ప్రస్తుతస్థితి పరికించిన, శాసనసభల యొక్కయు, ప్రజలయొక్కయు నిస్సహాయస్థితి బాగుగ గోచరింపగలదు.

నిరాహారవ్రతదీక్ష ముగియుట

లాహారు కుట్రకేసులోని నిర్బంధితులవలంబించుచున్న నిరాహారవ్రతదీక్ష, పంజాబు జయిలు విచారణ సంఘసభ్యుల ప్రోత్సాహమువలన ముగిసివందుల కెంతయు సరితసింపెదము. ప్రాణాపాయావస్థలో నున్న జతికాదాసుగారిని ప్రభుత్వమువారు చదలిపెట్టెద రని తెలియుచున్నది. భగత్ సింగు ప్రభృతుల లవలంబించిన పద్ధతులతో నేకీభవించినను, ఏకీభవించుచున్నను, రాజకీయ నిర్బంధితుల దుస్థితిని దొలగింపవలయునను సచ్చింతతో, వీరు నిరాహారవ్రతము నవలంబించి రనుటకు సందియములేదు. వీరిదీక్ష, ప్రపంచము నాశ్చర్యనిమగ్నుల గావించినది. నిరాహారవ్రతుల సందరను బోర్స్టులు జయిలులో సమావేశపరచి, విచారణ సంఘమున కధ్యక్షులయిన బార్మరుగారును, తదితరసభ్యులును వీరితో సంప్రతించిరి. జతికాదాసుగారి అపాయస్థితిని గుర్తించి, ఇతర నిర్బంధితులు గూడ నిరాహారదీక్షను మానివైచిరి. వీరు తమ యుద్దేశ్యములను విచారణసంఘమువారికి స్పష్టముగ దెలిపిరి. పంజాబు కారాగృహ విచారణసం

ఘమువారు రాజకీయ నిర్బంధితుల కష్టములను దొలగించుసూచనల గావించెద రని నమ్మవచ్చును. ఈ గండము గడచెగదా యని, ప్రభుత్వమువారు భావించక, విచారణసంఘమువారి సిఫార్సులను అమలులోనికి దెచ్చుట యత్యవసరము. స్వాతంత్ర్య సంపాదనము నిమిత్తము, ప్రజలు ఉత్సాహము జూపినకొలదియు, నిర్బంధము లధిక మగుటయు, రాజకీయనిర్బంధితుల సంఖ్య బలమగుటయు సహజము. ఏ నాగరిక దేశమునందలైనను, రాజకీయ భేదాభిప్రాయముల నిమిత్తమై కారాగృహములకు బోవలసినవారిని, సగౌరవముగ జూచుచుందురు. హిందూదేశమునందు నీతివిరుద్ధమగు నేరముల గావించినవారిని జూచినటువలె, రాజకీయ నిర్బంధితులనుగూడ జూచుట తటస్థించుచున్నది. ఇట్టిస్థితి ఎంత త్వరలో మార్పుకొందని సంతోషము. నేడు రాజకీయనిర్బంధితులుగ నున్న వారు, స్వరూపాలనము లభించినపిమ్మట, పాలకులు గావచ్చును. అట్టివారిని నేరస్థులవలె భావించుట పాడి యగునా? రాజకీయనిర్బంధితులెవరో నిర్వచించుట దుస్సాధ్యము గాదు. అట్టివా రెవరో ప్రజలకు తెలియును. పాలకులయినను, కొంత శ్రద్ధవహించుచో, కనుగొనగలరు. నిరాహార వ్రతులగు ధీరులు నలిగిన అద్భుతత్యాగములను, కష్టసహిష్టుతయు, బాధానుభవమును, రాజకీయనిర్బంధితుల దుస్థితిని మాన్పుటకు తోడ్పడునని నమ్మెదము.

కోస్తా వ్యాపారపట్టము

కోస్తా వ్యాపారపట్టము, సెలెక్టు కమిటీవారి విచారణ కంపబడెను. కమిటీనుండి బయల్పడెను. దీని నెటులయినను, భగ్నపరపలయు నని ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వ వాణిజ్య సభ్యులగు సర్ జార్జి రెయిసిగారు గూడ నిట్టి ప్రయత్నములకు తోడ్పడ నెంచుట శోచనీయము. చట్టమును తిరిగి ప్రజాభిప్రాయమునకు బంపవలయునని, వీరు ప్రతిపాదించెదరు. యూరపియను వర్తకులు కొందరు దప్ప, భారతీయు లందరును తీరవాణిజ్యరక్షణవిషయమై అభిమానము జూపుచునే యున్నారు. యూరపియను వర్తకుల గండ్రగోళము నిమిత్తము, దేశమున కత్యవసర మగు చట్టమును ఆపవైచుట న్యాయ మగునా? ఇంచితేపు ప్రభువుగారు సలుపుచున్న ఆందోళనమే, యలజడికి కారణ మని తెలియుచున్నది. విదేశవాణిజ్యనౌకల యజమాను లగు ఇంచితేపు ప్రభువుగారు, తమ లాభముల కెక్కడ కొరంత గలుగునో యని, భీతికొందుట వింత గాదు. కాని, హిందూదేశ మెన్నటికిని, తనతీరవ్యాపారమును రక్షించుకొన వీలులేదని, కెప్పటకన్నను, వింతవేరుండదు. అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా మున్నగు దేశములలో నిట్టి చట్టములుండగ, హిందూదేశ మిట్టిచట్టమును గావించుకొనుట దోషమగునా? హాజీచట్టమును నిరోధించువారిని ప్రేరేపించునది స్వార్థపరత్వము దప్ప వేరుగాదు, హాజీచట్టము భగ్నమగుచో, ఇంకను శాసనసభలను పట్టుకొని ప్రాకులాడు చున్నవారి విశ్వాస మంతటితో పూర్తిగ సంతరింపగలదు. స్వరాజ్య సిద్ధికి బిచ్చుటగాని, శాసనసభలు ప్రజలహక్కులను కాపాడజాలవను సత్యమువెల్లడి గాగలదు.

లేబరుప్రభుత్వము: విదేశవిధానము

విదేశవిధానము విషయమున, లేబరుప్రభుత్వమువారు కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమునకన్నను, పెక్కుమడుంగలు ముందుకుబోయి, బ్రిటీషుప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచున్నారనుటకు సందియములేదు. హేగు సమావేశమునందు, స్పీడనుగారికి గలిగిన విజయమువలన, అంతర్జాతీయ ప్రపంచమునందు బ్రిటీషు గౌరవ మతిశయించెను. ఛేంబర్లెనుగారిమూలమున, ఇంగ్లండుకోల్పోయినప్రతిష్ఠను తిరిగి సంపాదించగలుగుచున్నది. ప్రధానమంత్రి యగు మాక్స్ నాల్డుగారు సెప్టెంబరు 28 వ తేదిన బయలుదేరి, అమెరికాకు వెడలుచున్నారు. వీరక్కడ వారముదినములుండి, నౌకానిర్ణయము విషయమున అమెరికాత్వ సమాధానము గుదుర్చుకొందురు. ఇదివరకే వీరు అమెరికారాయబారులగు డానుగారితో నీవిషయమై చర్చించియుండిరి. ఇంగ్లండు, అమెరికాలకు సమాధానము గుదిరిన పిమ్మట, ఇతర దేశములవారిని ఆయుధవినర్జన సమావేశమునకు ఆహ్వానించెదరు. నానారాష్ట్రసంఘసభలో ఈ విషయము చర్చింపబడును. లేబరుపక్షపు విదేశవిధాన విజయము, వారిస్థిరత్వమునకు తోడ్పడకమానదు. లేబరుప్రభుత్వమువారు, విదేశవిధానము పట్ల జూపుచున్న శ్రద్ధను, హిందూదేశమువిషయమునగూడ జూపుచో, ఇంగ్లండు కీర్తిని నిలువజే టినవారగుదురు. వారలులగావింపనిచో, నిపుడు వీరికి గలుగుచున్న తాత్కాలికవిజయములు శాశ్వత లాభ మొనగూర్చజాలవు.

వర్తకము: రాజకీయనాయకులు

ఇంగ్లండులో రాజకీయనాయకులు వర్తకమును చేపట్టుట సంభవించుచున్నది. బర్క్లెక్ హౌస్ ప్రభువుగా రీవిషయమున మార్గదర్శకు లయిరి. వీరిపుడు విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించిన పనులను చేపట్టి యున్నారు. వీరు వీనిని జయప్రదముగ నిర్వహించుచున్నటుల తెలియుచున్నది. వీరు తమకువోడుగ, సర్ ఆఫ్టిను ఛేంబర్లెను, సర్ వర్తింగుటరు ఇవాన్సు గార్లనుగూడవాణిజ్యసంఘమునందు జేర్చుకొనదలచినటుల గనుపించును. వీరుగూడ వర్తకమునే చేపట్టుచో, రాజకీయ నాయకు లేశాఖయందయినను, తమ వైపుణ్యమును జూపగలరని, విదితమగును.

గోల్డారి టిన్ ప్లేట్ కంపెనివారిసమ్మె

శ్వేచ్ఛూర్, శ్వేచ్ఛంబరు:—గోల్డారి టిన్ ప్లేట్ కంపెనివారి సమ్మెలో ప్లేట్లూర్పు కనుపడుటలేదు. దీనివలన శ్వేచ్ఛూర్ చేరువారి సంఖ్య అధికమగుచున్నది. నిన్నటివిధానాన్నిపలసభ జరిగెను. విహారు శాసనసభలో ఆవిషయము చర్చితెచ్చునట్లుగ శాసనసభ్యులను కృష్ణస్వామిగారు కార్మికులవాగ్దాన మొసగిరి. సుహాస్ చంద్రబోసుగారు మాట్లాడుతూ కంపెనివారిస్థితి నా నాటికెట్లు మునున్నసరియైన పరిణామ బలయందే యుండవలయుననియు సనివారిని బలపఱుంకి పరిశీలన చేయవలసిన కంపెనివారు 3000 కేసులను కోర్టునందు బాఖరు చేయవలసి యుండుననిరి.

వీహారు శాసనసభ్యులను ఆజ్ఞుగవారి తీమాకవాలాన నేనుగార్లు నన్నటిదినము ఇచ్చుటికివచ్చిరి. స్వయంక అల్ప విషయములను మాచి శాసనసభలో చర్చజరుపుట వాడు శైముమూరునకు వచ్చియుంిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

చిదశవార్తలు

జర్నల పార్లమెంటులో

హంబువంటి ప్రేలుడుపదార్థము కనిపించుట

కొన్ని కిటికీలు బద్దలుగుట

ఇర్రికో, సెప్టెంబరు 2:—రిచిస్ట్రానుభవములో బాంబుల యంత్ర ప్రేలుడుపదార్థములను జర్నల పార్లమెంటు లుంచెదట. హంబుల అయ్యిరి ప్రేలి కొన్ని కిటికీలు బద్దలైనవి. మేల్కొన్నందు, జర్నలలారా యను ప్రకటనములు కనిపించుటచే పోలీసువా రీవని జర్నల పార్లమెంటుల చేసియుండురని ఆన యున్నాడు.

పలనెయినుపరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—అధినివేశకార్యాలయ ప్రకటనము ఇట్లు చెబుచున్నది:—పలనెయినులో నవీదు కుత్తరముగనున్న ప్రతీక దేశములో అల్లరిగాయున్నట్లు గోచరించుచున్నది. ఇతరజిల్లాలో నెమ్మదిగానేయున్నట్లు గనించుచున్నది. పలనెయిను తూర్పు ఈశాన్యభాగములందు వైమానికబలమును ప్రదర్శించిరి. ఇటుల అరబ్బు లింకను సిరియానుండి చాటిపోవుచున్నారని చెబుచున్నది.

లండను ముసల్మానుల ఆక్షేపణ

సర్ జల్మికర్ లిఖానుగారియాజమాన్యమున లండనులో ముస్లిములను సమావేశమై పలనెయిను ఘోరములను గూర్చి విచారించుచు తీర్మానమును గావించుచు పలనెయిను ఆరబ్బుల అసహాయసితి కెంతయు ముసల్మాను ప్రపంచము భయపడుచున్న దనియు కోపాద్దిపితులగు నున్నారనియు ఈ సంగతిని ప్రభుత్వమువారు గుర్తింప వలెననియు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానపు నకలు నొకదానిని అధినివేశ కార్యదర్శిచేతి కేయవలెననిరి.

ఇబినుసావుడుగారి ప్రకటన

ఇబినుసావుడుగారు త్రిటనుకు ముఖ్యమైన హిందువుల యొక్క పలనెయినులోగాని ఇతరతగాని అల్లడలను గలుగజేయరనియు మ్యాండ్లేటు ప్రభుత్వమువారు న్యాయపథంబునే ద్రోక్కి ఎవరికిని అన్యాయమును గలుగజేయ కుండురుగాక యనియు ఇబిను సావుడుగారు యూదులకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించు ప్రిన్సిపిల్సును జరుగదనియు ఇబినుసావుడుగారి ప్రీవీ యుకొన్నియరు చెలిపెను.

నాకాదళ నిర్ణయము

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—నాకాదళ నిర్ణయమున కెట్టియభ్యంతరము బుండవనియు బడంబడికను ఎటులైన కుదిర్చితి రెదమనియు ముద్దానాల్లగారు చెలిపిరి. తానును హూవరుగారును ఇతర ప్రభుత్వములతో గూడ బడంబడికను జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నార మనిరి.

రషియా సీనో తగాదా

న్యాయకింగు ప్రభుత్వము రషియామార్పుల సంగీకరించలేదు

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—రషియా చీనా తగాదానుగూర్చి బడంబడిక జేసికొనువిషయమై రషియానులు గావించిన సవరణలను న్యాయకింగు ప్రభుత్వమువా రంగీకరించ లేదట.

అంతర్జాతీయ వర్తకమును ఎటులైన నభివృద్ధిజేయుటకు ప్రయత్నింపవలెననియు ప్రభుత్వసామ్రాజ్యసభలతో జూటు డోమినియనుల కార్మికసభలు ఏర్పాటు గావలెననియు జేబెటిల్లుగారు చెలిపిరి.

రాంజే ముద్దానాల్లగారు

అమెరికాకు అక్టోబరులో వెడలుట నిశ్చయములేదు

[వైర్లెస్]

రుగ్బీ, సెప్టెంబరు 3:—జనీవాలో పత్రికా ప్రతినిధుల సభలో ముద్దానాల్లగారు చెలిపిరి:—అక్టోబరులో అమెరికా కేగదలంచుతిని. కాని అట్లుపడునో లేదో జెప్పలేను. కామస్యసభలో కార్మిక ప్రభుత్వమునకు బాములేదు. జాతీయసమస్యల సంతయు గొప్ప భారముతో ఎదుర్కొనవలసి యున్నది. కాన కామస్యసభ గూడుసమయమున తాను అమెరికాకు బయలుదేరిపోవుట కష్టము.

సర్ ముహ్మదు హబిబుల్లా సాహెబుగారు జాతీయమితి అసంఖ్య ప్రాంతింగు ఆర్డర్స్ కమిటీకి అధ్యక్షుడుగ నియమింపబడిరి.

జనీవాకు జాతీయమితి అసంఖ్య సమావేశమును ముహ్మదు లీఖాను రాకొమారుడు ప్రారంభించెను.

వాతావరణస్థితి

1929సం॥ సెప్టెంబరు నెల 4-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మీ సెల్సియస్ లో	మీ ఫ్యారెన్ హైట్ లో	మీ వర్ష పుష్కరితము	మీ వర్ష పుష్కరితము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు
	గ్రా 24 X అంబులలో	గ్రా 24 X అంబులలో	గ్రా 24 X అంబులలో	గ్రా 24 X అంబులలో	గ్రా 24 X అంబులలో
గోపాల్ పూర్	90	79	...	18.9	— 2.4
విశాఖపట్టణము	89	80	...	20.9	+ 5.6
కాకినాడ	92	80	...	18.1	+ 1.8
మచిలీపట్టణము	92	78	...	17.8	— 1.2
కర్నూలు	98	76	...	8.2	— 5.1
బళ్లారి	94	74	...	0.4	— 6.0
అనంతపూర్	2.2	— 7.4
కడప	95	76	0.4	7.6	— 5.6
నెల్లూరు	99	83	...	3.9	— 3.8
మద్రాసు	97	81	...	7.8	— 3.1
కడపూరు	95	77	...	12.8	+ 2.8
వెల్లూరు	95	80	...	6.8	— 8.0
నెలము	94	74	...	5.9	— 8.3
కోయంబతూరు	86	69	...	5.8	+ 1.4
తిరుచనాపల్లి	97	78	...	1.7	— 5.6
నాగపట్టణము	97	80	...	6.9	— 0.3
మధుర	100	78	...	2.1	— 6.1
పాంబన్	87	79	...	0.2	— 1.8
పాలంకోట	0.4	— 1.1
తిరువేండ్రము	88	74	0.3	31.5	+ 6.2
కొచ్చిన్	82	72	0.8	75.2	+ 10.3
కాలికట్టు	87	73	0.1	98.8	+ 18.1
మంగళూరు	83	72	2.0	119.4	+ 21.7
బెంగళూరు	85	67	...	4.4	— 8.6
మెర్కాత	67	60	1.1	106.3	+ 12.0
కొడైకనాల్	66	52	†	15.0	+ 1.7
కూనూర్	68	58	0.1	9.4	—

సర్కారులు:—చుట్టు విస్తారముగా యున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

డక్టర్:—కడపలో 0.4" వర్షించెను శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నూరు:—చుట్టుగా యున్నది. నెల్లూరు, మద్రాసులో పగటి రాత్రివేడిమి 5 మొదలు 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

సి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,

సహాయవాతావరణావ్రక్షాడు.

ఆ 1929 సం॥రం ఆగష్టు నెల 24 తారీఖున కృష్ణాజిల్లా కయికలూరు తాలూకా అమరూరు పంచాయితీవారు సమావేశమై జరిగించిన మిటింగు చర్య.

బంటుమిల్లి మెయిన్ డిస్ట్రిబ్యూటరీ కాల్యకు వైవాక్ కాల్య హెడెమ్మన్ దినసమ ప్రొద్దువాక, వైవాక్ గ్రామభూముల ఇరిగేషను సౌకర్యము నిమిత్తము ఒక డ్రాఫ్ గాని, లేక నాచిగాని కట్టుటకు ప్రపోజలు చేయబడి అది ఏలూరు పనిచేయునో తెలిసికొనుటకై యీ సం॥రము జూలై, ఆగష్టు నెలలలో అనగా 21-7-29 లగాయతు 6-8-29 వరకున్న 12-8-29 లగాయతు 17-8-29 వరకున్న వరిగడ్డి బొడులతో ప్రపోజలు చేయబడి కట్టబడే డాముయొక్క ఆకారము గల అడ్డకట్టును వేయించియున్నాడు. ఆ అడ్డకట్టును వేయించుటవలన ఆరోజులలో మాభూములకు కావలసినటువంటినిన్ని రాదగినటువంటినిన్ని నీరు సప్లయ కాక చాల యిబ్బంది పడినాము. ఆసంగతి ఆర్జీలద్యారాను టెలిగ్రాముల ద్వారాను, ఇరిగేషనుకు సంబంధించిన అధికారులకును రివిన్యూ వారికిని పంపుచున్నాము. బంటుమిల్లి మెయిన్ డిస్ట్రిబ్యూటరీ కాలవ త్రవ్వబడి దాదాపు 40 సం॥రములు అయింది. అప్పటినుండి పైనజెప్పబడిన అడ్డకట్టు వేయబడేవరకు ఎప్పుడును వైవాక్, ప్రొద్దువాక్ గ్రామ భూముల ఇరిగేషను సౌకర్యము నిమిత్తము వేయటకు ఆలోచింపబడి యుండలేదు. వేసియుండలేదు. మరియు ఆనకట్టమీద 3 అడుగులు వట్టర్లకు బదులు 6 అడుగులు వట్టర్లు కట్టబడకపూర్వము సదరు బంటు మిల్లి మెయిన్ డిస్ట్రిబ్యూటరీ కాల్యకు యెప్పుడును, ఎక్కడను ఏ గ్రామము నిమిత్తమును అడ్డకట్టు వేసియుండలేదు. ఆనకట్టమీద 6 అడుగుల వట్టర్లు పెట్టబడినప్పటికి పూర్వమునుంచి లేనటువంటి క్రొత్త ఏర్పాటులను చేయకుండా డెల్టా యంత్రము సమృద్ధిగా నీరు సప్లయ చేయబడుననే, నమ్మకముతో నుండగా అససరము లేనిచోట ఏ కారణముచేతనో గాని పైనిచెప్పిన అడ్డకట్టుప్రపోజలు జేయుట మాకు చాలా ఆశ్చర్యముగా నున్నవి. బంటుమిల్లి మెయిన్ డిస్ట్రిబ్యూటరీ కాల్య మొగనుండి మా గ్రామమువరకు ముందుగా రీమాడర్ చేయక 9 వ మైలులో వున్నటువంటి వైవాక్ చానల్ ముందుగా రీమాడర్ చేసి ఆ రీమాడర్ లింగు పద్ధతిని బలపర్చుటకై పైన చెప్పినటువంటి అడ్డకట్టును ప్రపోజలు చేయబడుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది గాని దాని అవుసరము వుండి చేయుచున్నట్లు ఎంతమాత్రము కనిపించుటలేదు. ఒక కాలవకింద ఒక గ్రామమును బాగుపరచుటకై యింకొక గ్రామము నష్టపరచుట ధర్మపరిపాలనగల ప్రభుత్వమునకు న్యాయము కాదు. మా గ్రామము సదరు మెయిన్ డిస్ట్రిబ్యూటరీ కాల్యకు చివరనున్నది. మా గ్రామముయొద్ద కాల్యమొక్క 10 వ మైలు 6 వ ఫర్లాంగుయొక్క రాతితో యొక డ్రాఫ్ కట్టబడేయున్నది. తిరిగి యిప్పుడు మైలు మైలున్నర ఎగువలోపలను ఒక డ్రాఫ్ కట్ట వుద్దేసిండుట మిక్కిలి అన్యాయము. అక్రమము. ఇదివరలో చాలాకాలమునుండి మా గ్రామమునకు సకాలములో అనగా జూన్, జూలై నెలలో నీరు సప్లయకావడము లేదనియు, సదరు కాలవ వైవాక్ తూములవద్దనుంచి మా గ్రామమువరకు వెడల్పు చేయించవలసినదనియు అర్జీలద్యారా టెలిగ్రాములద్వారా, అనేకపర్యాయములు ఇదివరలో కోరియున్నాము. మరియు సదరు మెయిన్ డిస్ట్రిబ్యూటరీ కాల్య మొగనుండి మా గ్రామమువరకు రీమాడర్ చేయవలసినదని కోరియున్నాము. ఆపనులు యేవియును చేయించక మాకాల్య చివర గ్రామమునకు మిక్కిలి నష్టదాయకమై నటువంటినిన్ని ప్రయోజనమును లీనటువంటినిన్ని పైన జెప్పబడునటువంటి డ్రాఫ్ లేక, నాచి ప్రపోజలుచేయుట బహు అన్యాయము. అధర్వము. గనుక వైవిధ్యములు అన్ని బాగుగా విచారణచేయించి మా గ్రామమునకు యెగువను సదరుకాల్యకు అడ్డముగా కట్టదలచిన డాము, లేక, నాచి ప్రపోజలును వెంటనే పూర్తిగా రద్దు చేయించవలసిన దని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాము.

నరహరి శెట్టి రామకృష్ణయ్య, ప్రెసిడెంటు.

Dt. Bd. West Godavary.

Applications are invited for the post of Asst Commercial Instructor to B. H. School Tanuku on a pay of Rs. 35/- per month from candidates who note diploma in commerce and passed higher grade examinations in Type-writing and Short-hand. The selected candidate will be appointed on probation for one year.

P. P. EDDIRAJ,

President Dt. Bd.

West Godavary.

27-8-29.

(1) (2)

కాకినాడ, ఆగష్టు 31:—కాకినాడ డిప్యూటీ పోలీసు
నూపరింటెండెండు, గుమాస్తా ఒక బండివానిని తన్నుటచే ఆనగరపు
బండివా రందరు సమ్మెకట్టియుండిరి. ఈగుమాస్తాపై క్రిమినలు
కేసు పెట్టుటకు పోలీసువారు అంగీరించినందున బండివారు
సమ్మెను మానివైచిరి. గుమాస్తా తుమావణ కోరెననియు అందు
చే కేసు ఉపసంహరింపబడెననియు నేటిదినము తంలివార్త
వచ్చినది.

(ఫీ. ప్లెస్)

సింధువరదలు

సుకూరునకు ప్రమాదము

గ్రామముల ఖాళీచేయు యేర్పాటులు

మూలము, సెప్టెంబరు 2:—వరదలు నిన్నటికన్న కొంచెము తగ్గినవి. ఇప్పటికి ప్రజానాశనము తెలియరాలేదు. పంటలకు చాల నష్టము వచ్చినది.

హైదరాబాదు. (సింధు) సెప్టెంబరు 2:—వరదలు నేటి రాత్రి సుకూరు వారేజివద్దకు రాగల వనుకొనుచున్నాయి. సుకూరువద్ద నీటిమట్టము హెచ్చిపోవుచున్నది. ఇప్పటికి 16½ అడుగులున్నది. 18 అడుగులకు హెచ్చినచో వారేజి పనులకు చాలా హాని కలుగగలదు. హైదరాబాదు ఉత్తర దక్షిణ భాగములు పులెలి, కరాచీయు నీటిమయమగును. నదిగట్టును పల్లములనున్న గ్రామములకు విశేషముగ హానికలుగును. గట్టు యెత్తుజేయుటకును, గ్రామములను ఖాళీచేయుచు టకును తగుయేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. గ్రామములకు ఉచితముగ దూరమునకు రవానాచేయుటకు తగుయేర్పాటులు జేరి. రైల్వే సిద్ధముగనున్నవి. జకోబాబాదు, కాష్మీరు రైలుమార్గము అనర్వచరకు మరమ్మత్తు చేయబడినది. సుకూరునందు వరదలు 5వ తేదీనరికి అత్యధిక మగునని అంచనా వేయబడినట్లు సింధు కమిషనరుగారు తలచినపిరి. జవలముకిరొడు పతానుకోట ప్రాంతములందు రైలుకట్టలు తెగినందున యెట్టిరాకపోకలు జరుగుట లేదు. 5వ తేదీ సరికి మరమ్మత్తుకు పూర్తికాగల వనుకొనుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

జయరామదాసుగారి ప్రకటన

బొంబాయి, ఆగస్టు 31:—సింధులో వరదలనుగూర్చి జయరామదాసు దొలతరాముగారిని ఫ్రీప్రెసు ప్రతినిధి సందర్శింపగా వారిటుల చెలిపిరి:—ఈ రాష్ట్రములో పరిస్థితులు చాల వివాళకరముగ నున్నవి. గత రెండునెలలలో వర్ష పాతముచే కలిగిన వరదలతోబాటు, కలరా మితతలదండు మున్నగు బాధలకు ప్రజలు లోనయిరి. ఇప్పుడు మయకుదాము పగులుట చేతను ప్రజలు, కాష్మీరు తెలూచినానము లందలి విపరీత వర్షముచేతను సింధునది వరదలు భార వివాళమునకు కారణ మగుచున్నవి. ఇవన్నియుగలసి గ్రామములకేగాక నగరములకు గూడ చాల హాని కలుగ జేయుచున్నవి. ఎన్నికొట్టునష్టము కలిగినో కలుగ నున్నదో యిప్పుడు అంచనావేయజాలము. రాష్ట్రమునందలి ఏడు జిల్లాలకు యెవో యొకముప్పు యుండనే యున్నది. సింధురాష్ట్రము చరిత్ర నెరుగనివారు యీనష్ట మెంత ఘనమైనదో యూహింపజాలరు నేటి వరదలవంటివి యిదివర కన్నోకతాబులుకొండట వచ్చియుండెను. సింధునది యితరనదులవలె లోయ అడుగుభాగమున ప్రవహించునదిగాదు. నది యెత్తైన స్థలములో నున్నది. ఇరువైపుల భూమి క్రమేణ తగ్గి యున్నది. నూరుమైళ్ల వెడల్పుగల రాష్ట్రముధ్యమమున ప్రవహించుచున్న యీ నదికి వరదలు వచ్చినపుడు యిరువైపులనుండు నుమారు 50 మైళ్ల ప్రదేశము ఒక్కసారిగ నీటిమయ మగును. జలమట్టము గట్టు దాటి న స రి యి రు వై పు ల పల్లముగనుండుటచే అనేక మైళ్ల వరకు నీరువ్యాపించును. ఉత్తర భాగముగనున్న సుకూరువద్ద యెక్కుడు ప్రమాదకరముగ నున్నది. సింధురాష్ట్రమున సగమున సాలనకు 6 అంగుళముల వర్షముండెడిది. ఇప్పుడు రెండునెలలలో 50 అంగుళములు కురిసెను. ఏదో మహావైపరీత్యము సంభవించినగాని ప్రమాదము దాటజాలదు.

సహాయపు టేర్పాటులను యిప్పటికి ప్రభుత్వమువారి సంగిన 8½ లక్షలు ప్రజలు 1927 సం॥ వసూలుజేసినదానిలో మిగిలినది 1½ లక్ష గలదు. హైగా సింధువరదలసహాయసంఘము వారిపు డొక రూ 5 లక్షలు వసూలుజేసిరి. ఇదంతయు ప్రజలలో ఏకాగ్రముండికో సరిపోవును. విశేషజనము యింకను నిస్సహాయులై యున్నారు. బొంబాయి ప్రజలను యితరులు నెక్కుడు సహాయము జేయవలసియున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారును ఎక్కుడు ద్రవ్యము గ్రాంటు చేసి తక్కువెబియుము లొసంగి స్థానిక నాయకుల ద్వారా ద్రవ్యములను పంచియువ్వవలెనని దొలతరాముగారు నూచించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

రాత్రిల్లు వచ్చు చలి శ్వాసకోశములకు హాని కలిగించును

రాత్రిల్లు వాతావృత్తిగా బ్రహ్మాండమైన చలిగాలి వీచినప్పుడు శ్వాసకోశములకు మిగుల ఆపత్తు సంభవించి పుబ్బసవ్యాధి వచ్చుటకు మూలకారణ మగును.



వీచినన్నిటిని రానీయకుండు కాపాడుటకు పెప్సే శర్కరము, పెప్సేనుండి బయలుపడెను మందుబిందువులు శ్వాసనాళముం దంతెలును సందరించి, విషక్రిములను నాశన మొనర్చి, వాటిని లొలగించును. బాధను లొగించి వాపును తగ్గించును. దగ్గులు, జలుబులు, తొమ్ముపడికము, ఉబ్బసము మొదలగువాటిని త్వర కుదుర్చును. మందు లమ్మువార లందరివద్దను దొరకును. వెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి.

ఏజెంట్లు:— మెసర్స్ దాదా అండు కో, యస్సనేడు, మద్రాసు.

పెప్సే : పెప్సే
PEPS PEPS

అంటు వ్యాధులను నిర్మూలించు బిల్లులు.

ఆర్. గణేశఅయ్యరుగారి వష్టిపూర్తి

సంక్షిప్తలేఖకుల సత్కారము

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 2:—నిన్న సాయంత్రము, తిరువల్లి కేంద్ర హైస్కూలు హాలునందు సంక్షిప్తలేఖకులలో పెక్కువరు సమావేశమై, చెన్నపురి సంక్షిప్తలేఖకులలో భీష్మ డన దగిన ఆర్. గణేశ అయ్యరుగారి వష్టిపూర్తి యుత్సవమును కడువైభవముగ జరిపిరి. చెన్నపురి హైకోర్టు న్యాయమూర్తు లగు గౌ॥ పాండలేగా రీసభి కధ్యక్షతన వహించిరి. సర్ ఎ.పి. పాత్రో, కార్మక్ స్మిత్తు, పి. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు, రా. బి. కృష్ణరావు భాన్స్లేగార్లు మున్నగు ప్రముఖు లనేకులు సభ నలంకరించిరి.

జేదపారాయణముతో సభా కార్యక్రమము ప్రారంభ మయ్యెను. గణేశఅయ్యరుగారికి, సింహద్వారమునొద్ద స్వాగత మొసగి, పుష్పమాలాలంకృతుల కొనర్చి కొని తెచ్చిరి. గణేశయ్యరుగారి ఛాయాపటము నొకరు బహుమతి యొనర్చిరి.

మద్రాసు రాష్ట్రీయ సంక్షిప్తలేఖకుల సంఘమువారు, చెన్న నగరమున సంక్షిప్త లేఖనాభివృద్ధికి, గణేశయ్యరుగా రొనర్చిన సేవను ఆభినందించి, సదరు సన్మానపత్రము నొక చక్కని వెండిపెట్టెయందు దుంచి సమర్పించిరి. దానితోపాటు, గణేశయ్యరుగారి కొక బంగారు పతకమును గూడ బహుమతి చేసిరి.

గణేశయ్యరుగారు, తనను నురించి సభ్యులు నుడివిన ప్రశంసావాక్యములకు కృతజ్ఞతను జెబుచును, రాజధాని సంక్షిప్త లేఖకుల సంఘమునకు తాను 18 వత్సరములుగా నధ్యక్షుడుగ నుండి దానియభ్యున్నతికొరకు పని చేసితి ననియు, ఇక దాని నిర్వహించు కార్యభారము నితరులు ఐహింపవలె ననియు నుడివరి. ఇప్పు డీ సంఘమునకు స్వంతభవనము, పదివేల రూపాయిల మూలధనము గలదు.

అధ్యక్షుడు సభను ముగించుచు, ఈ రాష్ట్రమున, ఆంధ్ర తమిళ సంక్షిప్త లేఖనముల నభివృద్ధిపరుచుటకు 18 వత్సరములుగా గణేశయ్యరుగా రొనర్చిన కృషిని, వారిదీక్షను ప్రశంసించిరి.

కృతజ్ఞతాపదనములతో సభ ముగిసెను.

వైజాము కుమార్తె వివాహము

నకంద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 2:— వైజాము కుమార్తె యగు కలియన్ని స వీగంగారిని సర్దూరు ఆలిఖానుగారి కొనగి వివాహ మొనర్చి నిశ్చయింపబడినట్లు గజెటునందు ప్రకటింపబడినది. సర్దూరు ఆలిఖానుగారు వైజాము కుటుంబమునకు చేరిన వారు. న్యాయవిద్య నభ్యసించి పీరు ఇంగ్లండునకు వెళ్లి యున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

జతీంద్ర దాసుగారి బ్రతుకాశ లేదు

వైద్యుల అభిప్రాయము

శవము కలకత్తాకు గొంపోవు చేర్పాటులు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 2:—జతీంద్రదాసుగారు లాహోరు కుట్ర కేసు ముద్దాయికి ఇక బ్రతుకాశ లేదని వైద్యులందరు అభిప్రాయము జెబుచుటచే ఆతనిసోదరుడగు కిరంచంద్ర దాసుగారు శవమును కలకత్తాకు గొంపోవుచుకై యేర్పాటు చేయవలసినదని పశ్చిమోత్తర రైల్వేకంపెనీవారికి నిన్నను దరఖాస్తు పెట్టిరి. ఆనధరమునవో అన్నియేర్పాటులు చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నామని రైలు అధికారులు చెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రపంచ యాత్ర

ఒక పార్సీ ఇదుమలు

అంబాల, సెప్టెంబరు 2:—దేవరు ఆసు పార్సీ యువకుడు మూడునెలల క్రితము కాలినడకపై ప్రపంచయాత్ర సలుప బొంబాయినుండి బయలుదేరెను. కాష్మీరుమునకుపోవుచు వారు నేటిదినము అంబాలచేరిరి. ఒక వార్తాపత్రికాప్రతినిధితో వారిట్లుచెప్పిరి:—నా సోదరుడొకడు ఐరోపామండలమున కాలినడక చేయుచున్నాడు. కథియవారునందు బంధిపోటుదొంగలు నన్ను ఎదిరించి నానద్దమన్న ధనమును కాకితములను తీసికొని నన్నొకచెట్టునకు కట్టివైచిరి. అది మహారాజ్యము చుట్టూ పెద్దపులులు తిరుగుచుండెను. నేను అవిధమున నూచుదినము లుంటిని. మూడవనాడు ఒక బాటసారి నా దురదృష్టవశాత్తూ నా కట్టు విప్పి, అంబాలనగరమునందలి పార్సీలు ఇతనికి ధన సహాయము విందుచేసి పంపిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

ఆఫ్ఘనుపరిస్థితులు

గార్డెజువద్ద యుద్ధము

పిషావరు, సెప్టెంబరు 2:—గార్డెజుసమీపమున బాచా సాఖో సేనలకు నాచరుఖాను సేనలను యుద్ధము జరుగుచున్నది. గార్డెజునకు 8 మైళ్లు తూర్పున నున్న బాద్షా కొండలపై గార్డెజు గవర్నరుగారు సేనలను నిలిపి యుద్ధము చేయుచున్నాడు. యుద్ధపు పర్యవసాన మింకను తెలియలేదు.

కాబూలు ప్రభుత్వమువారికి బాజరాసు బాతివారికి రాజీ కుదిరినది. బాజరాసు బాతివారికి తిరుబాతి పరిపాలనయన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముండును. సేనయందు నిర్బంధముగ చేసి బాధ్యత యుండదు ఆఫ్ఘనిస్తానున కాబూలు ప్రభుత్వము నిరపడిన బాజరాసు బాతివారికి సేనయందు కొన్ని ఉద్యోగము లివ్వవలెను. ఈ మరతులపై కాబూలు ప్రభుత్వమువారికి బాజరాసు బాతివారికి రాజీ కుదిరినది. (ఆ. ప్రెస్.)

మానవధర్మశాస్త్రము

మనుస్మృతి, స్మృత్యులలో కల్గి మొదటిదనియు, సంపూర్ణమైనదనియు, హిందువులందరిచే గౌరవింపబడుచున్నదనియు ననుటకు సందేహములేదు. ప్రస్తుతముందు వ్యాపకములలో నున్న యీ మానవధర్మశాస్త్రము వేరుములలోను, మహాభారతములోను, బృహస్పతిస్మృతిలోను వాతానబడిన మనుస్మృతియని యెవరును అభిప్రాయపడకూడదు. మనుస్మృతి సుమారు 500 బి. సి. క్రిందట వ్రాయబడినట్లు కొందరు పరిశోధకుల యభిప్రాయము. ఇది పూర్వపు గద్యకావ్యమునకు స్లోకరూపముగ, నూతనవిషయములతో దరిమిలనుపెంచి వ్రాయబడినది. కృష్ణ యజుర్వేదములో మైత్రాయణీయశాఖలో మానవులనే భాగములో చేర్చుచుండుటచే, యిది మానవ ధర్మశాస్త్రమని పేర్కొనబడినది. ఈ శాఖవారిని, ధర్మశాస్త్రములేగాక పీఠికలు, సూత్రములు గృహ్యసూత్రములకూడ కొన్ని యిట్లుంటున్నవి. ఈ ధర్మశాస్త్రముయొక్క ప్రాతిపదికయగు గద్య ధర్మశాస్త్రములు యింకను దొరకలేదు. కాబట్టి యీ గ్రంథము నూతనకాలము (600 B. C. 200 B. C) తరువాతనే వ్రాయబడియుండును. దీని మొదటి వ్యాఖ్యానకర్త మేఘాధిప 1000 A. D. లో జీవించిన స్పష్టముగా మనకు తెలియవచ్చినది, కాబట్టి యీగ్రంథము కనీసము సుమారు 500 A. D. లో వ్రాయబడి యుండవచ్చును. కుమారల భట్టు యొక్క ఆశ్వలాయన గృహ్యసూత్రములమీద వ్యాఖ్య 700 A. D. లో రచింపబడినట్లు స్పష్టము. ఈ మానవధర్మశాస్త్రములోని భాషాప్రయోగములు, దానిలోని సంకీర్ణ మొత్తము మీద క్రిస్తు పుట్టినతరువాతనే, యీగ్రంథము 100 A. D. 500 A. D. మధ్యను వెలువడినదని చెప్పవచ్చును. దీనిలోని ప్రస్తుతముందు సాంఘికపరిణామశాస్త్రమున కుపయోగించు ధర్మములను కొన్నిటిని యిక్కడ నుదహరించుచున్నాను.

(1) కట్టయేనుగు, తోలుజింక, వేదము నేర్వని బ్రాహ్మణుడు, నామమాత్రములేకాని నిజమగునవికావు (అ II స్లో 157.)

(2) నవుండునకి భార్య, ఆవునకు మిరియొకయావు, బుద్ధిహీనునకు ధర్మోపదేశము యెట్లు అనుపయోగమునో, వేదము తెలియని బ్రాహ్మణుడుకూడ సంఘమునకు నల్లే (II-158) ఈజన్మములోనే, అతడును, అతనికుటుంబముకూడ శూద్రులే (II-168) వేదజ్ఞానములేని బ్రాహ్మణుడు అగ్నిహోత్రములోని గడ్డివలె భస్మమగుచుండును (I-168)

(3) బ్రాహ్మణ క్షత్రియ, వైశ్యులు, తమ క్రిందివర్గములనుండి భార్యలను, వివాహము చేసికొనవచ్చును (III-18) కాని బ్రాహ్మణుడు శూద్రకన్యను వివాహము చేసికొని, కుమారునికన్న యెడల శూద్రుడగును (III-17)

4 స్త్రీలను గౌరవించిన కుటుంబములే సంపదతో కూడుకొని, దేవతలనుకూడ సంతోషింపజేయును, వారు విచారపడినయెడల కుటుంబము నశించును (8-55-62)

5 చందాలుడు, కుక్క, పంది, నవుండునకు, కోడి, బహిష్కృత్య చూచుచుండగా బ్రాహ్మణుడు భోజనముచేయకూడదు. (8-289) నీచజాతివాడు తాకుటవలన బ్రాహ్మణుని కర్మయంతయు నాశనమగును (8-241)

6 నువ్వులు బియ్యము పప్పులు నీళ్లు దుంపలు వీనివలన ఒకమాంసమును చేయు మాంసములవలన రెండునెలలను లేడి మాంసమువలన మూడునెలలను, గొర్రెమాంసమువలన నాలుగు నెలలను పక్షిమాంసమువలన అయిదునెలలను మేకమాంసమువలన ఆరునెలలను చారల లేడిమాంసమువలన యేడుమొదలు తొమ్మిది నెలలను అడవిపంది దున్నపోతు మాంసములవలన పది నెలలను చెవులపిల్లి తాటిలు మాంసములవలన పదునొకండు నెలలను ఆవుపాలవలన ఒకసంవత్సరమును ఖడ్గముగము మాంసమువలన పండ్రెండు సంవత్సరములను మహాశిల్పము యెర్ర గొర్రెమాంసమువలన యెంతకాలమైనను శ్రాద్ధములందు బ్రాహ్మణులకు పెట్టినయెడల పితరులు పుట్టినందుదురు (4-267 టు 274)

7 బ్రాహ్మణుడు ప్రాపంచిక న్యవహారములను మాని వేదాధ్యయనము చేయుచు వేదమును బోధించేయచు కర్ణములతో గింజలు యేరికొని స్పృశింపరాదు (4-10 టు 12)

8 భాగ్యతోకలని భోజనముచేయుట గాని ఆమె భోజనము చేయుచుండగా చూచుటగాని కూడదు: (4-43)

9 శూద్రునికి సలహా నీయకూడదు. దేవుని కర్పించిన యాహారము నతనికి పెట్టకూడదు. ధర్మములను మతసంబంధమైన కర్మములను అతనికి నేర్పకూడదు. అట్లుచేసినయెడల ఆట్టి శూద్రునితో అసంపృక్తతనకమున బ్రాహ్మణులు పడుదురు (5-80, 81)

10 శూద్రరాజులనుండి దానము తీసికొనకూడదు. పది వేల కపాయి అంగళ్లను పెట్టుకొనుదానితో నట్టిరాజు సమానుడు (5-86)

అత్యాశగల రాజునొద్దనుండి దానముపట్టినవాడు నరు సగా యిరువదియొక్క నరకములందు పడుచుండును. (5-87)

11 శూద్రుడు వికనట్లుగా వేదాధ్యయనము చేయకూడదు (5-99)

12 వేదములు చదువుకొనని బ్రాహ్మణుడు దానము గ్రహించినయెడల నీటిలో వేసిన రాయివలె క్రిందికిపడిపోవును. కాబట్టి ఆట్టి బ్రాహ్మణునికి దానముచేయకూడదు. మంచినీళ్లు దాహముకూడ అతని కీయకూడదు (4-190 టు 194)

13 పాటకుడు పిశివారి అధికవడ్డీకి బులుమిచ్చువాడు నవుండునకు వైద్యము—వీరియన్నమును తినకూడదు (5-210 టు 212)

(14) వెల్లుల్లి, నీరుల్లి, ఉల్లికోళ్లు తినకూడదు (V-5) దున్నపోతును తప్ప తక్కిన అడవిజంతువులను తినకూడదు (V-9) కొన్ని విధములైన చేపలను తినవచ్చును. (V-16) పండ్లములు లగల మృగములలో అడవిపంది, ముల్లపంది, ఖడ్గముగము, తాటిపే, చెవులపిల్లి, వీనిని తినవచ్చును. లొట్టిపిట్టతప్ప, తక్కిన ఒక్కపలుకునగుల జంతువులను తినవచ్చును. (V-18)

(15) దేవపితృయజ్ఞములను చేసినతరువాతనే అట్టి సమములను భక్షించవలెను. తక్కిన కాలములలో వానిని విసర్జించుటయే యుత్తము (V-31 to 56) శ్రాద్ధములందు తప్పక మాంసములను పుచ్చుకొనితీరవలెను. అట్లు చేయనియెడల యిరువదియొక జన్మములవరకు న్యుగములై పుట్టుదురు. (V-35) మాంసము తినుటలోగాని, చుప్తుపదార్థము త్రాగుటలోగాని, సంభోగములోగాని తప్ప యేమియులేదుగాని, వానిని విడుచుట వలన నొప్పనత్వములు కలుగును (V-56)

(16) ద్వీజులు శూద్రులను తిట్టినయెడల, జుల్మానా వేయవచ్చును. కాని శూద్రుడు ద్వీజుని తిట్టినయెడల వానినాలకను నటికివేయవలెను. ద్వీజుని శేరున, వర్షమును తృణీకరించినయెడల, యెర్రగా కాల్చి పదియంగుళముల యినుపకడ్డిని అతని నోటిలోనికి వ్రచ్చవలెను (VIII-270, 271)

(17) శూద్రుడు బ్రాహ్మణుని విధ్యుక్తధర్మములను గురించి పురోహితునితో గాని శ్రోత్రయులతోగాని ముచ్చటించినయెడల, అతని చెవులలోను నోటిలోను బాగుగా పొంగించిన చమురు వాయవలెను. (VIII-272)

(18) శూద్రుడు తన దేయవయస్సుచేత ద్వీజులనుబాధించునో ఆయవయస్సును నరకివేయవలెను. కొట్టుటకు శూద్రుడు చేయిగాని, కర్రగాని యెత్తినయెడల వానిచేయి నరకివేయవలెను (VIII-279, 280)

(19) శూద్రుడు ద్వీజుని ప్రక్కను మార్చినట్లుకు ప్రయత్నించినయెడల, అతని పిర్రలమీద వాతలువేసి, దేశము నుండి వెడలగొట్టవలెను (VIII-281.)

(20) బ్రాహ్మణుడు, యితరులను శిరచ్ఛేదముచేయవలసిన నేరమును చేసినపుడు, అతని బుర్రగొరిగించి, అతనినూత్రి అతని కిచ్చిచేసి దేశమునుండి వెడలగొట్టవలెను (VIII-379, 380.)

(21) బ్రాహ్మణుడు తనకీష్టముయిన వస్తువును యధేచ్ఛగా శూద్రునివలన లాగుకొనవచ్చును (VIII-417.)

ముఖ్యగునింపు:—పై 16-21 ధర్మములనుబట్టి సస్య గౌరవముగల శూద్రుడు యీ శాస్త్రమును తగులబెట్టవలెనని కోరుటలో ఆశ్చర్యమేమి?—

22. స్త్రీకి యెన్నటికి యెట్టి స్వాతంత్ర్యము లేదు. చిన్నతనములో తండ్రియు, యౌవనములో పెనిమిటియు, వార్ధక్యములో కుమార్తెను ఆమెనుతమ పోషణలో నుంచుకొని రక్షించవలెను. (IX 2, 3)

23. పిల్లలు కలుగనపుడు భార్యకు పెనిమిటిసోదరుల చేతగాని, యితర సమీకుల చేతగాని పిల్లలు కలుగనట్లు ఆమె పెనిమిటి చేసికొనవచ్చును. (IX 49) అట్లు నియమింపబడిన వాడు నేతని పూసికొని ఒక్క కుమారుని మాత్రము కనవలెను. (IX 60) కొందరు శాస్త్రజ్ఞులు యిద్దరు కొమార్తెను కనువరకు యీ నియోగము అమలులో నుండవలెనని చెప్పెదరు. (IX 61) ఇట్లు తప్ప విశంతువు తిరిగి వివాహమును చేసికొనకూడదు (IX 65, 66)

24. కన్యకు పెండ్లి నిశ్చయ మైనతరువాత కాబోవు పెనిమిటి చనిపోయినయెడల ఆమె పెనిమిటి సోదరుడు ఆమెను తప్పక వివాహమును చేసికొనవలెను. ఒకపుణ్యనికనేనరకు ఆమెతో కాపురము చేయవలెను. (IX 70) ఆపుత్రుడు చనిపోయిన వానికే చెందును.

25. పెనిమిటి గురువాజ్ఞ వలన యాత్రచేయుటకు గాని చుత్తిద్యలు చేర్చుకొనుటకు గాని దేశాంతరగమనయెడల భార్య యెనిమిది సంవత్సరములవరకు ఆగి తరువాత వివాహము

చేసికొనవచ్చును. అతడు విజ్ఞానమును గాని గౌరవమును గాని సంపాదించుటకు పోయినయెడల ఆరు సంవత్సరములను కామాతురుడై వెళ్లినయెడల నూడుసంవత్సరములు వాగి తరువాత (వివాహము చేసికొనవచ్చును.) (IX 76.)

26. రజస్వల కాబోవు కన్యను సద్గుణములు లేనివరుని కిచ్చుటకంటె ఆమె చనిపోయే వరకు అవివాహితగా నింటి వద్ద నుండుటయే యుత్తము. (IX 89) ఆమె మూడుసంవత్సరములవరకు ఆగి తన వర్ణములో నెవరినైనను వివాహము చేసికొనవచ్చును. (IX 90)

27. కన్య తన తల్లిదండ్రులచేత, లేక బంధువులచేత యాయబడక స్వయముగా తానుభర్తను తెచ్చుకొన్నయెడల ఆమెగాని ఆమెభర్తగాని యెట్టి పాపమును పొందరు. (IX 91) అట్లు వివాహము చేసికొన్నపుడు తన పుట్టింటివారు పెట్టిన నగలను వారికి వదలివేయవలెను. (IX 92) రజస్వలయైన స్త్రీని వివాహము చేసికొన్న పెనిమిటి పిల్లతండ్రికి కన్యాకుల్గము నీయకూడదు. (IX 93)

28. బ్రాహ్మణుడు తన వర్ణము నుండియు క్రింది వర్ణములనుండియు వివాహములు చేసికొని వారివలన పుత్రులను కనినపుడు ఆపుత్రులు తమ తల్లుల వర్ణములను బట్టి తండ్రియై స్త్రీలో 4-3-2-1, భాగముల ప్రకారము పంచుకొనవలెను. (IX 151) కాని వైవర్ణ్యముల భార్యలవలన పుత్రసంతతి లేనియెడల శూద్రభార్యలవలన కలిగిన కొమార్తె తమ తండ్రియై స్త్రీలో నెప్పటికిని పదియవవంతు భాగమునకు మాత్రమే హక్కుదారులగుదురు. (IX-154.)

(29) బౌరసుడు, క్షేత్రజుడు, దస్తడు, కృత్రిముడు, గూఢజుడు, అపవిత్రుడు తమ తండ్రికి వారసులును, అతని కుటుంబములో చేరినవారు నగుచున్నారు. కానీనుడు, సహోదరుడు, కొనబడినవాడు, పానర్యపుడు, స్వయందత్తుడు, శూద్ర స్త్రీవలన పుట్టినవాడు వారసులు కారు. కుటుంబములో చేరిన వారు మాత్రమగుదురు. వీరిలో ఒకరి తరువాత నొకరు వారసత్వమున కర్హులు. (IX 159, 160.)

(30) వివిధ వర్ణములవారు కొన్ని తరములలో వైవర్ణ్యములలోకి పోవుచుండవచ్చును. క్రిందివర్ణములలోకి దిగుచుండవచ్చును. (X 42) బ్రాహ్మణునికి శూద్రస్త్రీవలన కలిగిన సంతానమువకు ఏడుతరములలో బ్రాహ్మణత్వము వైవర్ణ్యముల సంపర్కముచేత సిద్ధించవచ్చును. (X 65) ఈ సంబంధములలో భూమికంటె విత్తుకే ప్రాధాన్య మియబడుచున్నది. (X 72).

(31) కష్టసమయములలో బ్రాహ్మణుడు, క్షత్రియ వైశ్యులకు విధించిన కార్యములను చేయవచ్చును. కాని కొన్ని విధములై నవస్తువులను క్రయవిక్రయములు చేయకూడదు. (X 81, 82 to 52).

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

ది ఆయుర్వేదిక్, రీసర్చి లేబరేటరీ

డాక్టరు జి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఎ.యం.ఎ.సి. "భిషగ్వర" గారిచే స్థాపింపబడినది

ఆస్తుబిందు

సుఖవ్యాధులకు రాజుపంటిది. బాధపెట్టు నెగ, సవాయి, గలవారికి అమోఘమైన మందు. లేపనకీర్తి లేనివానికి లేపనకీర్తి కలుగజేయును. వీర్యనష్టమును పోగొట్టును. నరములబలహీనతను తగ్గించును. 21 రకముల సుఖవ్యాధులను పూర్తిగ నివారణచేయును. ఆస్తుబిందును ఒక్కసారి వాడిన దానిగుణము మరవలేదు. పురుషులకు స్త్రీలకు సుఖవ్యాధులను పోగొట్టి సుఖము నిచ్చు, ఆస్తుబిందు వెల రు. 4-8-0.

చంద్రబిందు

బోధకాలు గలవారికి మేలైనమందు. ఈ మంగళ్య అనేకరోగములకు వాడీ అమోఘముగ పనిచేయుటచేత అనేక యోగ్యతాపత్రముల బడసియున్నది. రోగవివరములు పూర్తిగ ముందు వ్రాయవలెను.

బధిరబిందు

వెపుడుగల వారికి చెవులను పోగొట్టి చెవిలో హోరు, చెవిలో చీమును పోగొట్టి తక్షణమే తక్కువై నిచ్చును. ముందు రోగవివరములు వ్రాయవలెను.

షరా:— ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు రహస్య జుగ నుంచబడును. పోస్ట్జి ప్రత్యేకం.

వలయువారు:— మేనేజరు

ది ఆయుర్వేదిక్ రీసర్చి లేబరేటరీ.

ముక్తేశ్వరం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

జాగరూకత రుసుము

(మా కొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు)

కాకినాడ, ఆగస్టు 27:—పితాపురం రాజాకాలేజీలో గత సంవత్సరము వరకు కాలేజీ తరగతుల విద్యార్థులపలన కాలేజీ జీతము, ప్రవేశము, ప్రత్యేకములు (అనగా) (1) లాబోరేటరీ ఫీజుసలయి లయిబ్రరీ, రీడింగరూము, వ్యాయము, సాహసరీ పరీక్ష రుసుము (11) లాబోరేటరీ ఫీజు లాబోరేటరీ డిపోజిట్టు హోస్టలు అద్దె నమూనాచేయబడుచుండెను. ఈ సంవత్సరంభము నుండి జాగరూకత రుసుమున దొకటి అదనముగా నాలుగు రు 5 ల చొప్పున కాలేజీక్లాసుల విద్యార్థులందఱు చెల్లించవలెనని యేర్పాటు గావించబడి వనూలు చేయబడెను. కాకినాడ కాలేజీ ఉపాధ్యాయుల కవున్సిలు లేకపోవుటచేత వా రీక్రొత్త రుసుమును గురించి యెరుగక పోవచ్చును. సుమారు 500 మంది విద్యార్థులు కాలేజీ తరగతులలో నున్నారు. వీరందఱు భద్ర ధనమును చెల్లించవలసినవారే, దీనిని సంవత్సరాంతమున విద్యార్థుల కిచ్చివేయుదురని కాలేజీ క్యాలండరునందుదాహరింపబడినది. ఈ దండన ధనమెందుకొరకొ రూఫీగ లోకులకు నింతవరకు చెలియలేదు. లాబోరేటరీ సామానుల నజాగ్రత్తవలన బ్రద్దులకొట్టి విరుగకొట్టినవారి కపరాధమువిధించి వనూలుచేయుటకు కొన్ని కాలేజీలలో లాబోరేటరీఫీజు ననూలుచేయుదురు. అట్టిఫీజు లాబోరేటరీ డిపోజిట్టు కాకినాడ కాలేజీలో వనూలు చేయబడి సంవత్సరాంతమున జాగరూకతరైవారికి రిఫండు యాయబడుచుండగా, జాగరూకతరైవారు యొక్క యావత్కత యనుహ్యము. మా కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు వేమారామకృష్ణారావుగారు బంధు యూనియన్ నోటిసు కాలేజీ విద్యార్థులు, ఆ కాలేజీలోమాత్ర మిట్టిసుంకము వనూలుచేయు నాచారముకలదు. విద్యార్థులు సమ్మెకట్టుకట్టినను సామానులను పగులగొట్టినను వారికపరాధమును విధించి వెంటనే దాని నానుంకమునుండి తొలగి మినహాయించేయుట కధికారులకు దాని వలన సౌకర్యమేర్పడును కాబోలు. కాని యిట్టిరీతిని దండనధనము ప్రత్యేకముగా వనూలుచేయు నాచారము చెన్నపురి ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ, చెన్నపురి క్రిస్టియన్ కాలేజీ, తిరుచనాపల్లి వెంటుజోసపుకాలేజీ, రాజమండ్రికాలేజీ కుంభకోణము కాలేజీ, మైసూరు మహారాజా కాలేజీ, విజనగరము మహారాజాకాలేజీలో లేనట్టి తూర్పుగోదావరిజిల్లా సంఘమువారు ఆయా కాలేజీలకు వ్రాసి కనుగొనిరి. ఇన్ని విద్యాలయములలో సీయాచారము లేనన్నను తమ మాతృవిద్యాలయమందు దృష్టిబామువలెనన్న దీనినిచుట 'నెలకొల్పుట' ప్రసనీయమో శోచనీయమో తెలుపజాలము. ఇది యొకమాదిరి యపరాధ ద్రవ్యముగుటచేత, సద్యస్త్రవలన పెక్కుండు విద్యార్థులు తలదండ్రులు, సంరక్షకులు దీనికి వగచుచు గర్హించుచున్నారు. కాలేజీ ఉపాధ్యాయుల కిది యెంతమాత్రము సమ్మతము గాకున్నను, వ్యవహారధర్మమును బట్టియు తాతేదారిలక్షణమువలనను వారు మానము వహించుటధర్మము. వారి యభిప్రాయము నెవ్వరైన చెలియగోరినను వారు వైకి తప్పక స్వస్తివాచకమునే బల్కుదురు.

కేవల మసంతుష్టి కారణమైన యీ కార్యచిర్యమును గురించి తూర్పుగోదావరిజిల్లా సంఘమేనేజింగు కమిటీవారి నెల 28 తేదీని సమకూడి యీ క్రింది తీర్మానము గావించిరి. "కాలేజీ విద్యార్థులనుండి జాగరూకత రుసుమువనూలు చేయుట అనవేక్ష్యము, అనధికారవ్యాపారముగుట చేత పితాపురం రాజాకాలేజీ ప్రిన్సిపలుగారు దానిని వెంటనే మాని వేయవలసినదని కోరుటకు తీర్మానించుచున్నారు." ఈకమిటీకి చన్నపురిశాసన నిర్మాణసభ్యులైన చావలి రామసోమయాజులు గారగ్రాసనాధిపతి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటుసభ్యులైన లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు రుపాధ్యక్షులు. వైతిర్యానము తమకు చేరినతర్వాత ప్రిన్సిపలుగా కేమి చర్యజరుపుదురో చూడవలసి యున్నది. తలదండ్రులు గార్డియనులు బహిరంగ సభలు గావించి తమ యసమ్మతమును తీర్మానరూపమున చెలుపజోవుచున్నారు. జెజవాడ సెనేటులో దీనినిగూర్చి ప్రశ్నలడుగుబడునని తెలియుచున్నది.

WANTED.

Candidates, Service Guaranteed, Session Commencing, London Diplomas, Fare free. Apply at once for "Guide to Chances" enclosing 2 anna stamps.--ROYAL ELECTRICAL COLLEGE Naichebandan, Delhi.

రాజమహేంద్రవరము

(న్యకీ-కేఫిరి)

యువజననమితి.

సెప్టెంబరు, 1:— ఈసమితియొక్క సాంవత్సరసభ నేటిసాయంకాలము 8 గంటలకు పందిరవారిమేడమీద సమావేశమయ్యెను. ఈసభకు మ.రా.రా. తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు అధ్యక్షతనహించిరి. ఇండియన్ పిన్ కోడ్లు 124 ఏక్రింద 2½ సంవత్సరములు క్షమింపబడిన మ.రా.రా. చుద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని సభవారు అభినందించిరి. పిమ్మట ఎన్నికలజరిగెను. మ.రా.రా. తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారిని అధ్యక్షులుగానూ, పందిరి మల్లిఖార్జునరావు, కామరాజు బాపయ్యగార్లు ను కార్యదర్శులుగాను ఎన్నుకొనిరి. అఖిలభారత యువజనసమితికి రాజమహేంద్రవర యువజనసమితిని జేర్చును మ.రా.రా. పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావుగారు తెచ్చిన తీర్మానము మందు సభవరకు ఆపుదలచేయబడెను.

మోటారు ప్రమాదము

నేటి మధ్యాహ్నము 1 గంటకు 489 నెం. బస్సు రాజానగరం పోలీసుస్టేషను కెదురుగా తలక్రిందులవగా ఒకప్రయాణికుడు మరణించెను.

శారదా, గౌరీగారి బిల్లులు

ఈబిల్లులను, ఆమోదింపుటకు నేటిసాయంకాలము 6 గంటలకు పురమందిరములో బహిరంగసభ జరిగెను. మల్లారాం ఆచార్యుల రామారావుగారు అధ్యక్షుల వహించిరి. ఈసభ్యులైన బిల్లుల ఆవశ్యకతనుగూర్చి మల్లారాం దామెర్ల వెంకటాద్రి,

చావలి హనుమంతరావు, సాలస బాపయ్య, తల్లాప్రగడ వి.వి. సుందరమ్మ, బత్తుల కామాక్షమ్మగార్లును తదితరులును ఉపసనించిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా సభ్యులచే ఆమోదింపబడెను.

ప్రచురణ

పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు మేనేజిమెంటు లోపున్న, కౌట్రాపులపల్లి, శంఖవరం, వడిశలేరు, జగ్గంపేట, రూరలు ఆసునత్రులకు నె 1 కి రు 30-0-0 ల జీతమువయిన ముత్రసానులను అప్పాయింటు చేయడముగను; గాన, 10-9-1929 తేదీ లోపుగా క్వాలిఫయిడు ముత్రసానులు, వలయువారు, మా ఆఫీసుకు దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను. నదరు దరఖాస్తులో, కులము, లోగడ నర్వీసున్నా, వ్యాసు అయిన శరీతయున్నా, తస్మీలుగా వ్రాయవలెను. పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు,

పెద్దాపురం, (Sd) T. Varahalayya, తూర్పుగోదావరిజిల్లా, President. P.T.B.

మోహినిలైలము

నీ తితి మాచెగుల సీసా 1-కి రు. 0-12-0.

పురమందిరములో బహిరంగసభ జరిగెను.

అమ్మతొంబడిచిది బాంబులముద్రాను

ప్రపంచముందున్న ప్రజల ఆమోదము

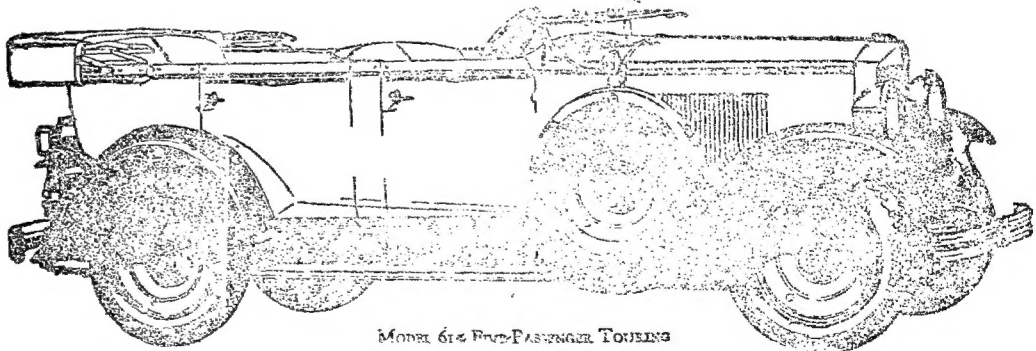
బడిసినది

ఈ సంవత్సరమున మొదటి రి మాసములందు జరిగిన అమ్మకము 1928 సం॥రమునందు ఇదే సమయమునందు జరిగిన అమ్మకముకంటెను పెండింట్లైనవి, గడచిన సంవత్సరమునందు గ్రహంపేజ్ ఆటోమొటోలు చరిత్రమునందు జరిగిన ఇతర యేరకము కారుల అమ్మకముకంటెను విక్రీలి గొప్ప అన్న ఈ సాధారణమైన యభివృద్ధి గ్రహంపేజ్ యందున్న అభివృద్ధికమైన ఆకారము, అతిదీప్యమైనచేత, అత్యంత దృఢమైన విలువ వగైరాలు ప్రపంచము దంతటను ఆమోదమును బడసి నట్లు తెలియజేయుచున్నది.

Joseph E. Andrews
Royal Automobile



గ్రహంపేజ్లో కోడ్స్టర్ కాబ్రియో లెట్టు, మాక్-స్పర్ట్ ట్రైటప్స్, మాదిరిలు 5 ఛాసిస్లమీద 6, 8 సిలండర్ల ధరలో ఎక్కువ డేదాలు యుండనట్లుగా తయారైనవి. 612 మాదిరిలో తప్ప మిగత వన్నిటికి 4 స్పీడు ఫార్వర్డు అమర్చబడినది.



నోట్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ఫ్రైడన్ బర్గ్ అండు కంపెనీ,

2/11, మాంట్యూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకల్దాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాల్సు ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం. దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎ. వెంకట్రామయ్యర్, ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి. నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బల్లారి.

1721

GRAHAM-PAIGE

జాబులు

తెలుగు-తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘసభ

ది 7-9-20 శనివారము మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు యిరగవర గ్రామంలో తాలూకా కాంగ్రెస్ సభ జరుపబడును.

మరిిగా శ్రీ పెన్నెత్త పెదసత్యనారాయణరాజు గారు అధ్యక్షతను వహించురు. కాంగ్రెస్ సభ్యులు అభిమానులు సభకు తప్పక దయచేయఁపార్చింతులు.

మేధూరి మాచేశ్వరశాస్త్రి

కార్యదర్శి, ఫిర్యా కాంగ్రెసుసంఘము,

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభను నిలుపుదల జేయుట

31-8-29 తేదీన తెజవాడయందు సాయంకాలము ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ ఆహ్వానసంఘమువారు దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై చేసిన తీర్మానము:-

అనివార్యములైన కారణములచేత ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభను తదితరసభలను ప్రస్తుతము నిలుపుదల చేయడమైనది. తిరిగి సభయిచేయు తేదీలు ముందు తీర్మానింపబడును.

అ. వెంకటరమణయ్య,

తాత్కాలికకార్యదర్శి.

సంగీతసభ-విజ్ఞాపనము

ఈనెల 9-10-11 తేదీలయందు ఆంధ్ర మహాసభలు తెజవాడ పురమున జరుపుటకు ప్రయత్నములు చురుకుగ జరుగుచున్నవి. ఇప్పుడు దేశ మన్నివిషయములయందును బహు సందిగ్ధితియందుండుటచే భావిఫలమునకై యాంధ్రసభ లెక్కుడుత్సాహమును గనుపరచు ననుట కెంతయు సంతసము. ప్రతివర్సమును యీ సభలతోబాటు సంగీత మహాసభయును జయప్రదముగా జరుపబడుచుండెడిది గాని యీ సంవత్సర మా సభాప్రయత్నము లేవియు గనుపడుటలేదు. ఇటీవల యీ లలితకళకు రాజాదరణ లేక కేవలము ప్రజాదరణయే యధారమైనది. ఆంధ్రసభలయందు దీ కళకు గౌరవస్థాన మొసగుటచే దేశీయులయందు దొకవిధమున చలనము గలిగి సాంఘికనైతికాభివృద్ధికి తగినార్హ మేర్పడినది. యీ విషయమున నాంధ్రులు ప్రోత్సహించుట కన్నిరాష్ట్రీయులకన్న వెనుకబడినను సంగీత విద్యావైభవ్య సౌష్ఠ్యమున నిరతులకు మనవా రెంతమాత్రమును దీసిపోవరు. పురోభివృద్ధికి సన్నిహితులగు ఆంధ్రసంగీతము నెడ నాంధ్రనాయకులుగాని రసికావతంసులుగాని, తూర్ణింభావము వహించు టెంతయు శోచనీయము. ఆంధ్రమహాసభా సమావేశకర్తలు మామూలుగా జరుగు సంగీత మహాసభనుకాడ నాంధ్రసభలతోబాటు జరపగలందులకు ఆంధ్రసంగీత విద్యా మండలితరపున విన్నవించుకొనుచున్నాను.

ములుగు శివానందశాస్త్రి.

నెల్లూరుజిల్లా కుల్లూరు యువజనసమితి

వీరికి జమావ్యయమున ఆగస్టు 27 తేదీ సాయంత్రం నాల్గు గంటలకు, మా గ్రామ గ్రంథాలయ భవనమున, శ్రీ డాక్టరు గారు హాజరయినచోదాగాల్గు భారతతానసభలో ప్రవేశపెట్టిన వివాహ పునస్సంధాన వచోనిర్ణయ బిల్లుల విషయమై చర్చించుటకుగాను, మా గ్రామ ప్రతినిధులగు సమావేశమై.

తదుపరి మా గ్రామయువజనసమితి అధ్యక్షులగు శ్రీయుత తోట వెంకటస్వామిగారు అతిబాల్యవివాహములవలన మన దేశమునకు కలుగునష్టమును గురించియు స్వార్థపరులగు పూర్వచారపరాయణులగు సాంఘికాభివృద్ధి కలుగునష్టమును గురించియు ప్రపంచమునందలి ప్రజలందరు పూర్వచారపథకులను మూఢాచారములను వదిలి జాతీయత మతసహనములను అవలంబించి స్వరాజ్యములను స్థాపించి విశ్వరమ్యులతో కలహమునకుండుగా జాతిమతవ్యతిరేక పరాధీనస్థితిలో నుండు సునదేశమును ఉన్నతస్థితికి తెచ్చుటకు స్వల్పమార్పులను చేయవలెట్లు యువకులసత్కార్యములకు అడ్డుతగులు పూర్వచార పరాయణుల పటాటోపముల నడంచుటకై శ్రీ గౌరవ శారదా గార్లు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులు, భారతతానసభలో ప్రభుత్వము వారు పోషించుచున్నట్లు సాంఘికము యువకుల ముఖ్యకర్తలైనవిన్నప సభికుల హెచ్చరించిరి. తదుపరి, సభ్యు లందరు సదరు బిల్లులను పోషించుచుండుననిగా శ్రీ వై ప్రాణిగారికి

విజ్ఞాపన సంపుటముగాను శ్రీయుత, దిరిమడుగు రోశయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద కమిటీని ఏర్పాటుచేయుటయే గాక యీ ఫిర్యాలో సంఘసంస్కారాభివృద్ధికి ప్రచారముచేయుటకును, సదరు మికిటీనారికి అధికారము నిచ్చినారు.

మా గ్రామములోని పూర్వచారపరాయణులను లక్ష్య నెట్టక, యువకులు దేశాభివృద్ధికిర మగు సంఘసంస్కారజోష్య మమును, స్వార్థముగా నడుపబూనినందుకు మిక్కిలి క్షాభింప పలసియున్నది.

లక్కాకుల వెంకటనర్సయ్య.

బ్రహ్మానంద ఆంజనేయదాసు

పూర్వజన్మాంతరాజ్ఞిత సుకృత దుష్కృత విశేషము లచే ప్రపంచమున మానవజన్మమెత్తి దుష్కృతములచే ఆధ్యాత్మికాది తాపత్రయములకు పాల్పడి ఘోరమును భూతప్రేత పిశాచాది బాధలచే అనేక రోగములచేతను పరితపించుచుండెడి మానవులకు, కడతేర్చుటకై విశేషప్రభావాలి గాంచిన విజయవాడయను గ్రామంబున క్రొత్తపేట చివరయందుండు ఆంజనేయ ఆశ్రమ నివాసియగువారును, మహాత్మ్యస్వీయు, రాగభోగాది విరక్తుండును, సర్వభూత నేమకదయాకును, మంత్రయంత్ర తంత్రములు లేకుండగనే ఆత్మశక్తిచే సర్వభూత రోగాది కంబుల నిర్మూలముచేయు మహాప్రభావంబుగలిగిన బ్రహ్మానంద ఆంజనేయదాసువార ను మహాత్ముండొకడు గలడు. వారి యొక్క అద్భుత మహామహిమను నేను ప్రత్యక్షముగా దర్శించితిని. మాగృహంబున ఒకరికి ఘనమారు 9 సంవత్సరములనుండి ఒకగొప్ప గ్రహముగలదు. దానికై నేను చాలా చికిత్సల చేయించితిని. బ్రహ్మ విష్ణుల కలవిగాని గ్రహము. దాని చర్యలు మహా ఆశ్చర్యజనకంబులు. చెప్ప నలవిగాని బాధలు పెట్టినది. ఘనమారు రెండు మాసముల క్రిందట వై చెప్పిన స్వామివారి సన్నిధికి తీసికొని పోగానే వాగ్దానము నునిపించి మాడకుండగనే మంత్ర యంత్రములు లేకుండగనే నివారింప చేసిరి. ఇట్టి మహామహిమగల మహాత్ములు లోకహితంబుకొరకు పాటు పడుచుందురు. వారు ప్రస్తుతము నివాసముగా నుండునట్టి స్వామి కోటయ్యగారి యింట్లో శ్రీస్వామివారి కొరకై వచ్చు పోవువారికి తమ బంధువులవలె చాలా ఆదరణ చూపుతూ సర్వవిధముల సహాయము చేయుచుందురు గాన లోకంబున ఆధిభౌతికాది బాధలచే పీడింపబడు మనుష్యులు పై వ్రాసిన మహాత్ముని సన్నిధానమునకు వెళ్లి శ్రీస్వామివారి నాశ్రయించి సర్వ రోగము నిర్మూలము చేసికొని సాఖ్యము చెందుదురని నమ్ముచున్నాను. ఇట్టి మహామహిమ గలవారను సర్వకాల సంతేదియు సంతకల్పముచే సర్వభవబంధములచే బారణల బోధలచే నిశ్చల భక్తి యుదయింపచేయు బ్రహ్మానంద ఆంజనేయ అవధూత బ్రహ్మానంద మహర్షికి అనేక వందనము లర్పింపుచున్నాను.

అన్నావర్పుల రామయ్యశాస్త్రి,

అచారిపేడి, నెల్లూరు.

ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికల సన్మానము-కళావంతుల ధర్మము

8-9-29 తేదీని ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికలకు సన్మానవిషయ సన్మానసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. దేశక్షేమమునకై నే వ జేయుచున్న సమస్తసంస్థలకు ఘనమారు 28 వత్సరములనుండియు ప్రైవేట్రికలు జేయుచుండిన నేవ నిరవమానము. పవిత్రహృదయ ములతో నవిరళముగా దేశక్షేమమే ప్రధానముగానెంచి ఆపార మగు నేవజేయుచున్న ఆంధ్రపత్రికాధిపతియగు శ్రీ యుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు; కృష్ణాపత్రికాధిపతియగు ముట్నూరు కృష్ణరావుపంతులుగారు శివకేశవులగుటచే నాడు పుణ్యదినమనియు, నట్టి పుణ్యపురుషులచేయు సన్మానసమయము నతిపవిత్రమయిన పుణ్యకాల మగుటచే దానిని నేత్రోత్సవముగా జూడ దేశీయులెల్లరు గొప్పఆతతో నున్నారు. యీవృత్తము వెలలేని దనియు, మరొక పక్షము ప్రాప్తింపదనియు పెక్కుమంది ఆంధ్రుల బహుదే యధారమైనట్టి తో ప్రయాణసన్నాహములను జేసికొనుచున్నారు. యీసన్మానము పవిత్రమయినదని నమ్మి యీకార్యమును జయప్రదముగా జేయ దీక్షబూని 2, 3 మాసములనుండి దేశములో పవిత్రమైన నేవ, సర్వసన్నాహములుజేసి పై సన్మానమునజేయ పుణ్యదినమును సృష్టించి, దేశములో గొప్ప పుణ్యహమును రగులుగొలిపి అతిపుణ్యము, శుభప్రదమునైన నట్టి మహాకార్యమును నెరవేర్చి అర్హత, భాగ్యము న్యాయముగా లభించిన శ్రీయుత ఆవట పల్లి నారాయణరావుపంతులుగారిని నభినందించనివా రుండరు. కళావంతుల సాంఘికలారా బాధ్యతగల్గి పవిత్రమైన దేశనేవ జేయుచు, దేశీయు లెల్లరిమెప్పునబడసి అతివైభవముగా జరుగనున్న ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికల సన్మానమునుజూడ విజయవాడ దయచేసి కనులారజూచి యీ సాంఘికలకున్న భక్తిని హృదయ పూర్వకముగా నచ్చుటర్పించి ధన్యులుగండు. యీవృత్తమే యీ సాంఘిక కష్టము లన్ని యుచ్చేదించి మానవధర్మమును యీజాతికి ప్రాప్తింపజేయునగనుక ఎల్లరు పై సన్మానమును జూడ విజయవాడ దయచేయవలయుననియు, యీలోగానే సన్మానసంఘములో చేరి తమధర్మమును నెరవేర్చుకొనవలయునని సాంఘికలను ప్రార్థించుచున్నాను.

రేపల్లె, సిద్ధాబత్తుని చ్చిప్పిరాసువులు. 1-9-29

ఆంధ్రదేశమున కతిపరిచితులగు వైద్యరాజ ద్విభాష్యం వెంకటేశ్వర్లుగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో శాస్త్రీయులుగ సిద్ధపరుపబడిన

అయియ్యేదేయకావ్యేధములు

లింపగలవి. గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమందంతటను సరోత్తముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాననకు వ్రాయుడు.

అయియ్యేదేనిలయము

చింతలూరు, ఆలమూరుపొట్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

సాలామిత్రి సంజీవి .

1 శేరు రూ 1-12-5 శేరు రూ 7-8-0 దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్లనష్టము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ. జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

మా త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక కొ త్త చి కి త్త

URESOL (యూరిసాల్)

అను బోషధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాన్ గుల్పు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల పావులండ్లు, యిరర దుకాణములయ విశ్రయమునకు కొరకును

ప్రాప్యెక్టును కాపలసినవారు ఈ లింగుక వినిసమునకు వ్రాయవలెను.

To be had of all Chemists, C. T. HARI 145, Broadway, Madras.

మా అభివృద్ధి సూచకముగు ఆంకెలను పరికింపుడు

జనరల్ అసూర్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ (అజ్మీరు)

The General Assurance Society Ltd., (Ajmer)

సొల్ల వ్యాపారము. పూర్తివివరము.

1926	...	రూ. 27,80,500	...	రూ. 19,25,500	1926 సొల్ల లో బోసన్ 1000 కి రూ 22½ ఇండియన్ కంపెనీలలో కెల్ల పాచ్చెనది.
1927	...	55,74,500	...	38,01,500	
1928	...	80,56,500	...	60,18,000	

మీ పాలసీ యీ సొసైటీలోనుండును. వివరములకు వ్రాయుడు.

V. Rama Rao, B. COM, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni.

వేలం వెర్రి

తేదీ 28-8-29 ఆంధ్రపత్రికలో వరప్రసాదియగు గొల్లపిల్లవాడు జామిదరినిపున్న జాగరం గ్రామములో పున్నట్లున్న వానియందు కొన్ని విశేషములుపున్న పని కవిత్వములికి చేరిన శ్రీయుత ముద్దా విశ్వనాథంగారు దేశబంధు పత్రికకు వ్రాసిరి. ఆంధ్రపత్రికా పాఠకులు నిజస్థితిని వెల్లడింతురుగాక, అనిపున్న ఆర్థికలు సేను చూడడము తటస్థించినది. కాన దాని నిజస్థితి నాకు తెలిసినంతవరకు వ్రాసెదను.

జాగరం గ్రామములో కొప్పలుయెలమలకురవాడు, సుమారు 12 సంవత్సరముల వయస్సుగలవాడు. తల్లిదండ్రులు లేనివాడు. పినతండ్రులు సంతకణలో నున్నాడు. వాడు పశువులకాయక వెర్రివెర్రిగా తిరుగుతూయుండేవాడు. ఇట్లుండగా సుమారు 4 మాసములక్రితం ఆ గ్రామములో పశువులు జడుపులుపడ్డవి డెక్కలకుకుపులై డెక్కలంటి పురుగులు పడుతూయుండేవి.

యా వెర్రికురవాడు ఒకనాటి రోజున ఒక ఆకుపసురు తెచ్చి నాకు దేవుడు చెప్పినాడని పశువుల డెక్కలమీదను వేసినాడు. వాటికురుపులు మానినవి. అదియొక వేలంవెర్రిగా ప్రజలు వాటి కురుపులు అని, సంతానములు అని, ఒకటనలేల, సమస్తమైన రోగనివారణకొరకు వారియొద్దకు వస్తూయుంటే వాడికి చేతికిదొరికినది ఏదోయొక ఆకు యిస్తూ వాళ్లను కొట్టి పంపిస్తూయుండేవాడు. వాడు పశువులకాయక గ్రామములోవుండిపోతూయున్నాడని వాళ్ల పినతండ్రులువానిని తన్నుతూయుండేవారు. ఈలాగునవుండగా, ఒకనాటిరోజున శృంగవరపుకోట తాలూకా మేజిస్ట్రేట్ గారు ఆహారముగా వెళ్తుతూ యీ వెర్రి చూచి ఈలాగున పూరికినే ఇచ్చేకన్న మనిషివద్దను ఒక ఆణా చొస పుచ్చుకుంటే వాడికి భత్యమునకై నా పనికివస్తుందని అన్నారు. అదిమొదలు మనిషివద్దను ఒక 0-1-0 చొస వాడి పినతండ్రులు వనూలు చేయడమున్ను దేవుడు చెప్పినాడు అని ప్రజలతో చెప్పడమున్ను జరుగుతూ యున్నదిగాని పాము పడక విప్పడము, తైరాగులు చెప్పడము అనత్యవార్తయేను. వానికి ఆకలిపప్పులు లేవనుటకు వాని ఇంటిలో తిన్న తిండిగాక, ప్రజలు తెచ్చిన అరటిపండ్లు వగైరాలు కడుపు పిగిలేటట్లుగా తింటూనేయున్నాడు. పోనీ వచ్చిన ప్రజలకు గుణమేమైనావున్నదంటే నూటికి నలుగురుకై నా గుణంకనిపించదు, నాకు తెలిసినంతవరకు యీ భోగట్టా వ్రాసినాను. ఇదియొక, వేలంవెర్రి.

పాకలపాటి సూర్యనారాయణరాజు.

శారదా గౌరు బిల్లుల నిరసింపు శ్రీలమహాసభ

24-8-29

తూర్పు గోదావరిజిల్లా, కాకినాడ తాలూకాలోని సామర్ల కొల గ్రామములో, సామాజ్య శాసనసభయందు శారదా గౌరుగార్ల చే నుపపాదించబడిన వివాహ గర్భాధానమయో నిర్ణయ శాసనబిల్లులను తిరస్కరించుటకై శ్రీమతి ఇంద్రకంటి సుందరమ్మగారి యాధిపత్యముక్రింద శ్రీలమహాసభ గావింపబడినది. శ్రీమతి సుందరమ్మగారు శారదా గౌరు బిల్లులు శాసనములైనయెడల హిందూసంఘమునకు కలిగెడు చిక్కులనుగురించి చాలామార్లు ముచ్చటించిరి. అటుపిమ్మట యీ క్రింది తీర్మానములు సభవారందరిచే నామోదించబడినవి.

శారదాబిల్లు నిషేధతీర్మానము

1. ఇండియా శాసనసభయందు శారదా గౌరుగార్ల చే ప్రవేశపెట్టబడిన వివాహ గర్భాధానమయోనిర్ణయ శాసనములు ఋతువగుటకుముందే పిల్లతండ్రులు తమపిల్లలకు పెండ్లిచేసితిరవలయు నను భారతీయుల పవిత్రమైన వివాహసంస్కారమును సమూలముగ నశింపజేయుచుండుటచేతను పాలితుల మతచారగౌరవముల కాపాడెదమని ఘనతచేరిన శ్రీ విక్టోరియా మహారాణిగారు చేసిన వాగ్దానమునకు విరుద్ధములగుచేతను, భారతీయులకు రాజకీయసంస్కారము లాసంగు సందర్భమునందు ప్రజల మతచారగౌరవముల మన్నింపవలయు నని శ్రీ ఎడ్వర్డు వక్రవర్తిగారు అధికారుల కొనంగిన యాజ్ఞ నుల్లంఘించుటచేతను యీ సభవారు నిరసింపుచున్నారు.

2. గర్భాధాన మయోనిర్ణయసంఘమువారు తమరు విచారించవలసిన నియమము నతిక్రమించి శారదా వివాహశాసనమును బలపఱచుటకే అధికముగ అనుమతిసాక్ష్యము గైకొని అధిక సంఖ్యగల పూర్వాచారపరాయణులకు తగిన ప్రాతినిధ్యమియ్యక కొంద రాసమయమునందే వారికి విరుద్ధముగ ప్రచారము చేసియుండుటచేత ఈ సంఘమువారి శిఫారసులు భారతీయుల మతచారధర్మములను నాశనముచేయుచు, వారి కటుంబ సాఖ్యముతో అవసరముగ జోక్యమును కలిగించుకొని తత్ఫలముగా అనవసర విరోధములను ప్రజలకు, ప్రభుత్వమునకు అనవసర ధనవ్యయమును, ప్రజలకు శాంతిభంగమును కలుగజేయునని తలంచుచు పై శిఫారసులను తోసివేయవలయునని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

3. సంఘసంస్కర్తల మనుకొనువారు ఈ శాసనములను న బాల్యవివాహమువలన వచ్చిన చెడుగులు పోవునని చెప్పుట

అసంగతమనియు, వారు చెప్పిన చెడుగులు బాల్యవివాహము వలన రాలేదనియు, రజోదర్శన పూర్వవివాహము లాసరించు పద్ధతియే శ్రేష్ఠమని పాశ్చాత్యవిమర్శకులలో పలువు రంగీకరించుచున్నారనియు, పై కారణములచేతను ఇతరకారణముల చేతను ఈ శాసనములను అంగీకరించవలదని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

4. ఈతీర్మానములను ప్రభుత్వమువారికి పంపుటకు అగ్రాసనాధిపతికి అనజ్ఞ యివ్వవలయునది.

మొలవరపు సత్యవతి.

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక’

800 పుటలు.

వెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాత్రయ్య

బ్రలి కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెనుగుభాష నభ్యసించువారుకిని విద్యాక్షా పరీక్షకు జరుపు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయముద్రణమందనేక విశేషాంశములు చేర్చబడియున్నవి. 120 ధము కోరువారు త్వరపడుడు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. డి. ఎం. సి. యుడి.

అసిపైంటు టీషరు, బోర్డు పైసాగూలు, కొత్తూరు.

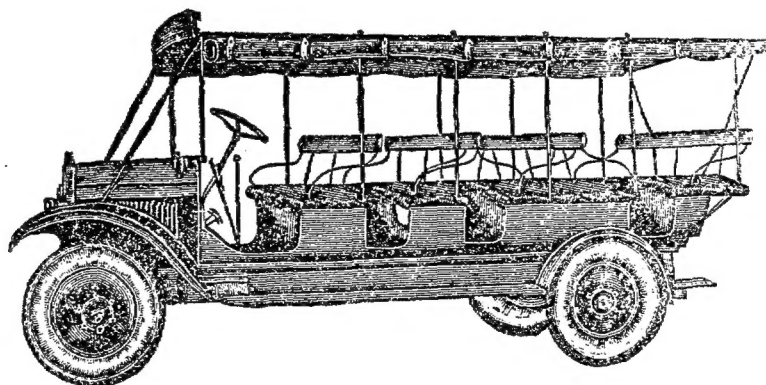
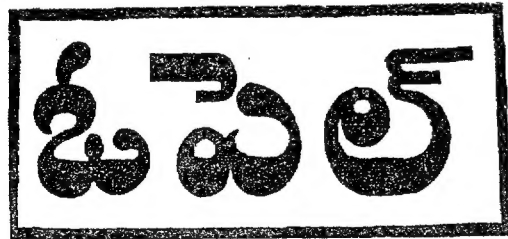
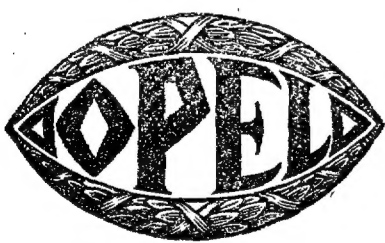
అద్భుతము!

అతిరుజుపు!!

జ్యోతిషముందు నమ్మకము లేని వారికి గూడ నమ్మకము గలుగునట్లు భూత భవిష్యద్వర్తమాన ఫలములు భృగు సంహితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతకములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనభవ జ్ఞానమును బట్టియు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.

1. అయ్యుర్రాయ నిర్ణయము, సాముదాయక ఫలములు ఒక సం॥ రమనకు విదేశా ఫలములు. 2-0-0
 2. డిటా 5 సం॥ రములకు 5-0-0
 3. ద్వాదశభావ ఫలములు, మహాదశా ఫలములు 8-0-0
 4. గ్రహస్థులు చేసి, పోడిశేషర్లు కట్టి వివరముగా ద్వాదశభావ ఫలము, యావజ్జీవము } 25-0-0
- అంతర్లతా ఫలములు వ్రాయుటకు, జనన కాలముల లేక ప్రశ్నకాలం, తిథి, మాసము, వగైరాలు పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు వేణు. హోరానిలయము, శోంపూరము, చిక్కల.

కావలసినవారు వచ్చి (ట్రయలు) పరీక్షించవచ్చును



జగత్ ప్రసిద్ధముగు జర్మన్ ఓపెలు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది.

కార్లు, బస్సులు, ఉత్తమమైనవి. 1½ టన్ను బస్సు గ్యాలోకు 23 మైళ్లు గ్యారంటీగా పనిచేయును.

Max.—H. P. 45.

“గ్రహం-వేడ్”

కార్లు, బలిష్ఠముగను, ఆందముగను యుండును.

కార్ల స్పేరు పార్టు ఎల్లప్పుడు ప్లాకులో యుండును.

ధరలు, వివరములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు:—

వాణీ మోటార్సు, బెజవాడ.

VANI MOTORS

(Proprietors: VANI PRESS)

BEZWADA

కృష్ణా, గుంటూరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు ఏజెంట్లు.

త్వరపడుడు! ధర తగ్గింపబడినది!! త్వరపడుడు!!

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి.

శ్రీ మదాంధ్ర వచన భారతము

(రెండు సంపుటములు)

సభా, అరణ్య, విరాట, ఉద్యోగపర్వములు

భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌప్తికపర్వములు

శతఘంటము వేంకటరంగశాస్త్రిగారిచే

సంస్కృతభారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది.

1600 పేజీలు గలది.

రెండుసంపుటముల మునుపటి ధర 16-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 4-0-0

అలస్యముచేసిన ఆశాభంగము కాగలదు.

మేనేజరు:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

వరా:— పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము. ఆర్డరుతోనూ సగముసామ్య అధ్యాప్తుగా పంపగోరవచ్చు. రైల్వేస్టేషన్ సమీపము వారికి రైల్వేమాలముగా పంపబడును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలమును విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమూసముల కొకగ్రంథమువలెను బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిక, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కారహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు వది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు 9-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-2-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయనం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. 0-5-0
- 5 సీతవిధి: ఇది యొక యంత్రప్రసాదగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్త రెండువేలండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే నిజేతుభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరిసెముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- 7 భక్తపదము (పంచనము): పాదమత భర్తృకబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పాదమతభర్తృతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. 0-10-0
- 8 భీష్మము (యొందంకముల నాటకము): నార్మేశ్వరేశ్వర కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ సెను గారి ప్రాచీన అను నాటకమున కనుసాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యె. (ఆనర్సు) 0-0-0
- 9 బీర్లవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీరి సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0
10. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహ-సత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనీయమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరు శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. 0-0-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

విజ్ఞానాభ్యుదయ:— దానవల్లి కార్యకర్తల సంఘ్ కెం. కో., 566, రవిబెన్సిలకాళ, మదరాసు-2, డిక్టేటర్.



Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, వారంజి, చక్కెర-రెడ్డి డబ్బా రు 7½. జామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్ డబ్బా రు 4½. గులాబి, క్రొటన్న, పులచెట్లు డబ్బా రు 5. సీ మ తర్కారీ, పూలవిత్తులు 24 దినములు రు 2½. స్వచ్ఛ తర్కారీ విత్తులు 12 ది నునులు సెట్ రు 1½. క్యాటలాగు ఇశాం.
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

సుప్రసిద్ధ

ఉన్నాద వైద్యాలయము

స్థాపితము 1753 సం॥రము

మతిపూర్వక అనే రోగమును బాగుచేయుట. యందు మంచి నేర్పు గలదు. సుమారు 150 సం॥రముల నుండి బాగుచేయుచున్నాము. వేలకొలది రోగులు ఆరోగ్యమును పొంది, యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చి యున్నారు. వలయువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

అంగర పాపాచార్యులు అందు

బ్ర దర్శు, వెనికేసు 9.

ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

వ్యాధి పీడితులకు వరప్రసాదమగు కిమందులను

జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు



ప్లాక్స్ ఇంటి మలేరియల్

సెంటి జ్వరమాత్రా

జ్వరములకు: చొప్పుల కువహాగింనును. కెద్దదయిన జ్వరగడ్డలను లెగ్గించును. 40 మౌలైల సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

వంటనే నివారిం గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్లాక్స్ కక్కు-వా దగ్గు నివారిణి

పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

తెలుగు కావ్యాచర్యము రు. 0-0-0

(సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యా

దర్శ మనుఅలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియ

గు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము.

రై.వబలము (భక్తిప్రధానపద్యకావ్యము)

0-5-0

జీవమృత్తి, విదేహముక్తి

0-5-0

సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన

0-5-0

ఇట్లు వ్రాయవలెను:—

అవ్వారి స్మరహృదయశాస్త్రి,

ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.